

NOK TE YEYOX 'ÄKTUX

Nok te Teop pu kax'ämi'

1 ¹Teop: —Hömã tikmũ'ün te häpxopmä ka'ok pēnähã', tu' pēnã hãmãxap, tu nôm häpxopmä'ax 'äktux, ²ha tik xop te nôm hãm'äktux kax'ämi tappet tu', ³yÿy 'äte mö'kupix punethok, tu hãm'äpak, tu' yÿkopit, nÿy nômhã yümmüg max, tu hãmp'e'paxex, hu: Yã 'äte häpxopmä'ax xohix kax'ämi', tu tappet tu kax'ämi', nÿy xa mö'kutnã', ⁴xa 'äkuxa yüm ka'ok, nÿy häpxopmä'ax kopa' yüm ka'ok, tikmũ'ün te xa nôm yümmügãhã'.

Pexkox yög nü'kutnã'ax te Yakanit pu hãm'äktux

⁵Hömã 'Enot te häpxexka Yonex yög tikmũ'ün xat, 'ihã Yakanit xip, tu 'Amit xop yög 'ãmanex, 'üxetut 'äxet'ax 'Iyamet, ha 'Iyamet pa 'ãmãnex kutok hex. ⁶Yã' max Yakanit xi' xetut, tu häpxopmä max, ha Topa te' pēnähã', tu' xat, ha' yÿpkox pip xi' xetut, 'ümiynãg hu' mÿy, ⁷pa 'Iyamet ka'ok, tuk-tok 'ohnãg, 'ük-tok pip 'okpa kutut 'Iyamet xi' yÿpxox.

⁸'Ämnÿy 'üm 'ihã Yakanit te 'ãmãnex yög hãm hã' hãm, tu Topa pet kopa' hãm, ha 'Amit yög xop xohix hãm, ha nôm xop te mö' xap yön, tu' xap tu' yümmügãhã', ha' xut Yakanit, nÿy hãm, 'ünöy yãnãn tu', ⁹pu mÿm xax 'üm puk, nÿy haxyã, xix mÿm hep 'üm puk, nÿy Topa pu' haxyã', ha Yakanit te Topa pet xexka ha' mö'nãhã', ¹⁰ha Yoneo yög tikmũ'ün tek-nihã' pip häptopa', tu Topa pu hãm'äktux pax, 'ihã 'ãmãnex xop te mÿm hep puk, mÿmpe yÿmũ' yüm ha' puk, nÿy Topa pu' haxyã'. ¹¹Häpxip 'ohnãg 'ihã Yakanit te pexkox yög nü'kutnã'ax pēnähã, ha mÿmpe puk'ax yÿka' xip, 'üyÿp xe'e hã' xip, ¹²ha' kuxãnög, tu' kuxa te' yëy, ¹³pa nôm nü'kutnã'ax te:

—'Äkuxanög hok, nÿy 'äka'ok. Topa te 'ög hãm'äktux'ax 'äpak, ha 'äxetut te 'äk-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mÿy putup Yoãm. ¹⁴'Äk-tok put 'ihã 'äkuxa hittup putup, ha tikmũ'ün hittup putup kamah, ¹⁵yã Topa te 'äk-tok pit xexka mÿy putup, 'ütut tex kopa' xip 'ihã Topa Koxuk te 'äk-tok ka'ogãp-tup, yÿy xupyãg xat hok puyÿy xo'op hok, ¹⁶tu 'Iyaet yög tikmũ'ün punethok mögãp-tup, tu 'Iyaet yög Topa ha mögãp-tup. ¹⁷Yã Topa te 'äk-tok nü'kutnãp-tup tikmũ'ün hah, pu yãy pupi hãm'äktux. Hömã mönãyxop hittap 'Enit te Topa pupi hãm'äktux, tu' ka'ok, ha kaxiy 'äk-tok ka'ok putup, tu' tak xop pu:

“Āpu, yāyhāhup,” kaxīy, puk-tok tu gāy kuxyā', nūy nōm putup pax 'ūxeheh, ha 'āk-tok te' yīpkox 'ohnāg xop pu hupmāp-tup, pu hāmp'e'paxex, nūy yāy hāmyoa', 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat'ax nūn ha hāmyoa'. Kaxīy.

¹⁸Ha Yakanit te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkuxa yūm 'ohnāg hām'āktux kopah. 'Ūgkuxa te xa tu' pa yūm ka'ok, 'ūgkutut xik xetut hah. Kaxīy.

¹⁹Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ūgmūn Gamineo. Topa keppak xip, tu Topa puk hām, ha xa nūgkutnāhā', 'ūyīy xa hāmyūmmūgā', tu xa hām'āpak max 'āktux, ²⁰pāyā xate 'ātu 'āpa yūm ka'ok, tu kuxa yūm 'ohnāg. Xapi 'āyīy hok, tu mōktu 'āxetut te 'āk-tok put, yīy ta 'āyīy'ax 'ūxeheh, ta tu 'āte' koit 'ohnāg hah. Kaxīy. Tu' mōg pexkox ha' put pu'.

²¹Ha tikmū'ūn te hāptopa' pip, tu Yakanit hip, tu' hip, tu xe' hip, pa' nūn 'ohnāg, ha' yēy. ²²Ha ta Yakanit te Topa pet xexka kopa' xip, tu hāptopa' mōg, tu' yōyxōg ka'ok, tu' yīy tapax 'ohnāg, ha tikmū'ūn te:

—'Ūpēnā', Yakanit te Topa pet kopa' xip, 'ihā hām yāy koxuk pēnāhā'. Kaxīy. Ha' yīm xix, 'ūyīy hok tu'.

²³Tu 'āmānex yōg hām'ax kux, tu ta' mōg, tu mōktu yāy pet tu' xupep. ²⁴Hāpxip kutōgnāg 'ihā' xetut te kopak-tok yūm, tu mēy te 5 hā' yāy pet kopa' xip, tu hāpkumep 'ohnāg, tu:

²⁵—Hōmā 'āte yāyhāhup, 'ūgkutok 'ohnāg tu', pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', tu yōgnū yāyhāhup nōah, yā hōnhāk kutok yūm 'ūgkopah. Kaxīy.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Mānix pu hām'āktux

²⁶Tuk-tok xuk mēy te 6 'ihā Topa te nū Gamineo kutnāhā', tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu nū'kutnāhā', ha ta' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu nūktu Nāyane tu' xupep, ²⁷tu 'ūn yāyta hok ha' mōg, ha' xuxet'ax Mānix, tu mōnāyxop Namix xop yōg Yoye mūtik yāyap-tup, pāyā' hok yūm. ²⁸Ha Gamineo te Mānix pet ha mō'nāhā', tu:

—'Āneo. Topa te xa hāmmaxnāhā', tu nū mūtik tihi'. Kaxīy.

²⁹Pa Mānix kuxānōg, tu yāy pu hām'āktux, hu: Putep mūn 'āktux nō'ōm? Kaxīy. ³⁰Ha nū'kutnā'ax te:

—Mānix, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy 'ākuxānōg hok. ³¹Xate 'āk-tok pit put putup, tu' xuxet'ax mīy putup Yeyox. ³²Ha tikmū'ūn xohix xat putup, yā' xuxet'ax nōy te: Topa Xe'ēgnāg kutok pit. Kaxīy. Hōmā mōnāyxop Namix te tikmū'ūn xat, ha kaxīy 'āk-tok te tikmū'ūn xat putup, ³³tu mōnāyxop hittap Yako mōkputox xat putup, tu hāmyāxatamuk xohix hā tikmū'ūn xat putup mōg kuma' mōg, 'ap xat kux putup'ah Yeyox. Kaxīy.

³⁴Pa Mānix te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkutok put te xīy? Yāk hok yūm. 'Āte tik 'ūm mūtik 'ūgnōm 'ohnāg. Kaxīy.

³⁵Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—Topa Koxuk ka'ok, tu 'āk-tok putnāp-tup, 'ihā hok yūm, yīy 'āk-tok max xe'ēgnāg, yā Topak-tok xe'ēgnāg. ³⁶Yūmmūg. 'Āxape Iyamet kutut, tuk-tok te' kopa' yūm, ha mēy te 6 'ūk-tok xuk, 'ūk-tok nōm hāmāxap xuk. ³⁷Topa te hāpxopmā'ax xohix. Kaxīy.

³⁸Ha Mānix te:

—Hamūn. 'Āte Topa puk kopaxux hāk xip, tu nūk xup, tu Topa tu hāpxopmāhā'. Xate hām'āktux max. Kaxīy.

Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax mōg.

Mānix mōg 'Iyamet pet hah

³⁹Āmnīy kutōgnāg 'ihā Mānix yok, tu ta' mōg mō'ka'ok, tu hāpxexka Yonex yōg kōmēn tu' mōg, tu hām xanep tu' mōg, ⁴⁰tu mōktu Yakanit pet tu' xupep, tu mō'nāhā', tu 'Iyamet pu 'āneo, ⁴¹ha' xupak, tuk-tok te' tut tex kopa' hittup, tu yāy xit, ⁴²ha 'Iyamet yīy ka'ok, hu:

—Topa te 'ūn xop pu hāmmaxnāhā', ha xa hāmmaxnā xexkah. Xate 'āk-tok put putup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāp-tup kamah. ⁴³Tik tek xat mūk tut nūn. Putep tuk ha 'ānūn? 'Ap yūmmūg'ah 'āte pute 'ūm. 'Ūgkuxa te' yēy. ⁴⁴Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte 'ōg 'āneo 'āpak, 'ihāg kutok tek tex kopa' kuxa hittup, tu yāy xit. ⁴⁵Topa te hām'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, hu' hip, pu Topa hāpxopmā', ha 'ākuxa hittup. Kaxīy.

Mānix tek-tex

⁴⁶Ha Mānix te:

—'Ūgkuxa te 'ā Topa xexka 'āktux,

⁴⁷tuk koxuk te Topa tu' hittup kamah, hak hīnnāhā',

tuk pēnā max, ⁴⁸'ihāk mūn kutōgnāg,

yā Topa hā kāmānat hex,

yīy tikmū'ūn xohix te hām'āktux putup mō'kuma' mōg, hu:

“Topa te Mānix pu hāmmaxnāhā'.” Kaxīy.

⁴⁹Ha Mānix te xe':

—Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu tek mūn pu hāpxopmāhā',

yā Topa max xe'ēgnāg,

⁵⁰tu yāy yōg tikmū'ūn kuxa ka', nōm xop yīpkox pip Topa pu',

ha tikmū'ūn kuxa ka', xik-tok xop,

xik mōkputox kuxa ka' Topa te',

nōm xop yīpkox pip Topa pu' kuxa ka',

⁵¹ha hāpxopmā max xe'ēgnāg, tu' gāy nām xop hā hāpxummāhā',

nōm xop te hāmpe'paxex, hu: “'Ūgmūn xexkah.” Kaxīy.

⁵²Topa te' xexka xop xupepmāhā, puk-tōgnāg xop yāyhā tu xexkah,

⁵³ha' hok xop pu hāpxop punethok popmāhā',

tup-texop xexka pu hāpxop popmā 'ohnāg,

tu': “Mōg, mōg!” Kaxīy. Tu' xupepmāhā'.

- 54 Tu hām'āktux xex mōnāyxop pu', tu' xutigāhā',
 tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn mō'nīynām,
 tu' yōg kāmānat xop xaxok 'ohnāg, tu mō'nīynām.
- 55 Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā',
 Topa te mōnāyxop 'Amanām pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg.
 Ta tu' kux. Kaxīy.
- 56 Mēy 3 hā Mānix te 'Iyamet mūtik tihi', ha mēy 3 kux, 'ihā yāy pet ha'
 mōg, tu' mōg tu mōktu xupep 'ūyāy pet tu'.

'Iyamet tek-tok 'āxet'ax Yoām put

57 Āmnīy xohix nōg 'ihā 'Iyamet tek-tok put, ha' pit, 58 ha' xape xop
 xix tikmū'ūn te' yīmap hā' pip te' xupak, tu Topa te nōmhā hāmmax mīy
 yūmmūg, ha 'Iyamet kuxa hittup xix tikmū'ūn.

59 Tikmū'ūn nūn, 'āmnīy te 7 nōg 'ihā' nūn, 'Iyamet pet ha' nūn, nūy
 'ūk-tok pīt yāy xax xak kutōgnāg, tu' xuxet'ax mīy putup Yakanit, 'ūtak
 'āxet'ax hā xanāp-tup, 60 pāyā' tut tep-tup nōg, tu:

—Āmhok, kaxīy hok! 'Āte' xuxet'ax mīy'ax yāy xe'e tu Yoām. Kaxīy.

61 Ha tikmū'ūn te:

—Putep xuktux? Yoām te xīy? 'Āxape 'ūm 'āxet'ax Yoām? 'Ap xip'ah.
 Teptu' xuxet'ax mīy putup Yoām? 'Ū 'ūm te nō Yoām? Kaxīy.

62 Tu' yīm xix, pu Yakanit tek-tok 'āxet'ax yūmmūgā',

63 ha Yakanit kax'āmi putup, yīy tik 'ūm te tappet tu' hōm, xix tappet kup, ha
 Yakanit kax'āmi!, hu: “Ūxuxet'ax pi' Yoām.” Kaxīy. Ha tikmū'ūn kuxa te' yēy.

64 Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yakanit yōyxōg pu'uk, tu hām'āktux, tu Topa max 'āktux, hu:
 —'Ūmax Topah. Kaxīy.

65 Ha tikmū'ūn te Yakanit pet tu' yīmap hā' pip, tu kuxānōg, tu tikmū'ūn
 pu' xuktux, tu Yonex yōg hām xanep tu tikmū'ūn pip xop pu' xuktux, ha'
 xohix te nōmhā yūmmūg, 66 hu' kuxa te' yēy, tu hāmpe'paxex, hu:

—Kakxop xe'e!, tu' tuk kux, 'ihā tik xexka putup. Kaxīy.

Yā Topa te nōm ka'ogāhā', tu nū mūtik tihi'.

Yakanit te Topa pupi hām'āktux

67 Ha' tak Yakanit te Topa Koxuk hā nū' xip, tu Topa pupi hām'āktux, hu:

68 —'Āpu yūmū'āte Topa max 'āktux, yā 'Iyaet yōg Topa max,
 tu' nūn, nūy yāy yōg tikmū'ūn mōy pu mōg,

69 tu tik xe'ēgnāg yāykutnāhā', tu nū' kutnāhā',
 ha' ka'ok, hamūn yā mōnāxop Namix hā mōkputox,
 tu yūmūg yōg tikmū'ūn mōy gāy xop kopah, 'ūmōg.

70 Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā' Topa te tik max xop yīymōgātux,
 pu'yīy yāy pupi hām'āktux, pūyīy mōnāyxop pu hām'āktux,
 tu Topa te' mōy putup 'āktux,

71 tu Topa te hām'āktux xex 'āktux, hu:

Topa te 'āmōy putup gāy xop kopah,
nôm xop te 'āxop putup nōg. Kaxīy.

⁷² Topa te mōnāyxop kuxa ka', tu yāy yōg hām'āktux xex,
tu' pa'ax max xutīgāhā',

⁷³ tu mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik hām'āktux,
tu nôm pu hām'āktux xex,
yā yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex,

⁷⁴ nūy gāyxop kopa yūmūg mōy, pu Topa keppa yūmūk pip,
nūy 'āktettex, nūy Topa pu hāpxopmā', tu' yīpkutuk 'ohnāg,

⁷⁵ 'ūyīy hāmyok mīy, 'ūyīy tu max xe'ēgnāg, Topa putuk,
yūmūg hi'ax tox hā yūmūg max, mōg kuma' mōg.

⁷⁶ Ha 'āmūn, xōnnū', 'āxuxet'ax nōy mīy putup, hu:
Topa xe'ēgnāg pupi hām'āktux'ax. Kaxīy.

Xate Topa keppa 'āmōg, nūy 'ūyōg putat max mīy,

⁷⁷ nūy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

“Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu',
tu 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux.”

⁷⁸ Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn kuxa ka',
hu tik nū'kutnāhā', ha yūmūg ha' nūn,
tu yūmūg yūmmūgāhā'.

⁷⁹ Tu' nūn putup, tu hāmyūmmūg hā tikmū'ūn kuxa hittupmāhā',
tu tikmū'ūn te hāpkoxtap ta ka' mām xop pu hāptupmāhā',
ha kaxīy Topa te yāy yōg putat yūmmūgāhā',
tu yūmūg kuxa māmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

⁸⁰ Ha Yakanit kutok pit 'ūtuk, tu mōktu xiptap ka'ok, tu' tuk kux, tu hām
panip xexka kopa' xip, tu mōktu' xupep, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā'.

Mānix tek-tok put

2 ¹Hāmyāxatamuk 'ūm 'ihā hāpxexka Hōm yōg xat'ax xexka 'āxet'ax 'Agōy,
tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix xat, pu yāy yōg kōmēn tu mōg, puyīy
gohet te tikmū'ūn mō'kupix, nūy tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg, ²ha Hōm yōg
gohet te tikmū'ūn mō'kupix hāmāxap, 'ihā Kinīn te hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn
xat. ³Ha tikmū'ūn mōg, pu tu mō'kupix, ha yāy yōg kōmēn tu' mōg.

⁴Yoye xip, tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu' xip, tu'
mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex yōg kōmēn Menēg tu' xupep. Hōmā,
hāmyāxatamuk xohix 'ihā, mōnāyxop hittap Namix mūk tut te' put, tu
Menēg kopa Namix put, ha Namix mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap xat,
yīy hōnhā Yoye mōg Menēg tu', Namix mōkputox 'ūm tu', tu' mōg, ⁵tu'
xetut mūtik mōg, ha Mānix tek-tok xuk xexka, ha' mōg. ⁶Yoye mōg, xix
Mānix, tu ta' mōg, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu tihi 'ihāk-tok nāhā'.
⁷Kōmēn yōg 'āmuk nū'xip, yīy Mānix tek-tok pit māxap put, tu mūnūytut
pet kopa' put, tu topixxax hā' kīy, tu mūnūytut yōg mīpkox xit'ax kopa' xex.

Tik xop te kahnën pënâ max 'ihâ pexkox yög nü'pok xop nün

⁸Ha kômën künâpa' pip tik xop te kahnën pënâhâ', 'ämnîy tox ka'ok hâ' pënâhâ', ⁹'ihâ pexkox yög nü'kutnâ'ax nün, ha Topa yög kuyänâm te' yîmap 'üxakot, ha kuxânôg xexkah, ¹⁰ha nü'kutnâ'ax te:

—'Äkuxânôg hok! 'Ûg 'äpax! 'Äte xa hâ'm'äpak max 'äktux, nüy tikmü'ün kuxa xohix hittupmâ': ¹¹Yâ hönhâ, 'ämnîy 'ihâ, Namix yög kômën Menëg kopa' nâhâ' Kunnix, nō'ôm 'axop hâ 'äxuxyâ'. Topa te nôm yäykutnâhâ', tu 'Iyaet yög tikmü'ün ha nü'kutnâhâ'. Hamün te tikmü'ün kuxa kummuk xit putup, nüy 'üyänân tu' kuxa max mō'tat nō'ôm. ¹²Ämög, nüy xax, nüy xipi'. Pënâ! Kaxxop te münütut yög mîpkox kopa' pip, ha topixxax hâ' kîy, ha kaxîy xate nō kaxxop yümmüg'ax. Kaxîy.

¹³Häpxip 'ohnäg 'ihâ pexkox yög nü'pok xohix pip, 'ünöy mütik pip, tu Topa 'äktux max, hu:

¹⁴—Topa mün xexka xe'ëgnäg pexkox kopah, tu tikmü'ün kuxa mämmähâ hâ'm tu', mō'yây xe'ëgnäg tu' kuxa mämmähâ'. Kaxîy.

¹⁵Ha pexkox yög nü'pok xop mög, tu pexkox ha' mög putpu', ha kahnën pënâ xop te yây pu hâ'm'äktux hu:

—Topa te yümmüg yümmügähâ'. Äpu mög, yümmüg mög kômën Menëg tu', nüy pënâ'. Kaxîy.

¹⁶Tu ta' mög mō'ka'ok, tu möktu mōxaha kômën Menëg tu', tu Mänix pënâhâ', xix Yoye pënâhâ', xix kaxxop, ha kaxxop te münütut yög xit'ax kox kopa' pip. ¹⁷Ha' pënâhâ', tu häpxopmâ'ax ka'ok 'äktux, tu kaxxop 'äktux, ¹⁸ha tikmü'ün te' xupak, tu kahnën pënâ xop yîy'ax 'äpak, tu' kuxa te' yëy, ¹⁹ha Mänix hâmp'e'paxex nâm, tu' xutügähâ'. ²⁰Ha kahnën pënâ'ax xop put pu' mög, tu Topa 'äktux, hu:

—Topa mün 'üxexkah. Kaxîy. Tu Topa 'äktux max, tu:

—Pexkox yög nü'kutnâ'ax te hâ'm'äktux hâmäxap, häpxip 'ihâk mü'äte' pënâhâ'. Yâ xexka xe'ëgnäg Topah! Kaxîy.

Yâ' xuxet'ax mîy Yeyox

²¹Ha 'ämnîy te 8 nög, 'ihâ kaxxop pit yây xax xak kutögnäg, tu' xuxet'ax mîy Yeyox. Hömâ pexkox yög nü'kutnâ'ax te Yoye pu' xat, 'ihâ Mänix te yây kutok xuk, ha' xat tap pu' xuxet'ax mîy Yeyox, yîy hönhâ' mîy.

Yoye xix Mänix te Yeyox tat Topa pet xexka tu'.

²²Ha 'ämnîy te 40 hâ Mänix yîpkox pip, tu Möyyex yög xat'ax pu' yîpkox pip, 'ap Topa pet xexka kopa mō'nâ'ah, ha 'ämnîy te 40 nög, 'ihâ' mög, Yoye mütik mög, tu kaxxop tat, tu kômën Yenoyanën tu' xupep, nüy xönnü höm Topa pu'. ²³Yâ Topa te' xat, hu: "Iyaet yög tikmü'ün kutok mähax 'üpit, puxix 'üktok yâ Topa xe'ëgnäg yög." Kaxîy. ²⁴Yîy putuxnäg 2 popmähâ', 'ük-tok tu' yänân popmähâ', yâ Topa te' xat.

²⁵Ha Xīmēām te Yenoyanēn tu tihi', 'ūkutut, tu' max, tu hāpxopmā max, tu Topa xak, tu hāmmāx hip, pu Topa 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy puknōg xop kopah, ha' hip, ha Topa Koxuk te Xīmēām ka'ogāhā', ²⁶tu' kuxa pu hāmyūmmūgāhā', hu: “Ap 'āxok putup'ah tu mōktu Topa te yāy yōg tik nū'kutnāhā', hak-nāy tu 'āxok putup.” Kaxīy. Hāmyāxatamuk xohix punethok hā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip, ha Topa te hām'āktux xex mōnāyxop hittap pu', ²⁷ha Topa Koxuk te Xīmēām mōgāhā', Topa pet xexka ha' mōgāhā', ha' mōg, tu mōktu Topa pet xexka tu' xupep, ha Yoye xix Mānix te kaxxop putmōg, tu Topa pet xexka tu' mōxakux kamah, Topa te' xat ha. ²⁸Ha Xīmēām te kaxxop put, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Āmax Topah!

²⁹Hōmā xate hām'āktux xex, tu hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā, hak kuxa hittup yīk mōg putup, yīk tux hok 'ū mōg, yāk kuxa yūm hāk mōg.

³⁰'Āte nō kaxxop pēnāhā', xate nōm nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' max tat,

³¹ha tikmū'ūn xohix te Topa yōg tik pēnāp-tup, xix' hep xohix xop te' pēnāp-tup,

³²ha Xate nōm nū'kutnāhā puknōg xop hah, nūy nōm kuxa kummuk tupmā', pu puknōg xop xohix 'ōg putat max hā mōg, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

³³Ha Yeyox mūg tak te' xupak, xix' tut te' xupak, tuk-tok pit ha kuxānōg, tu' yēy. ³⁴Ha Xīmēām te:

—Pūyā Topa 'āxop ka'ogā', yā' max xe'e Topah! Kaxīy.

Tu Yeyox mūg tut Mānix pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'āk-tok pit nū'kutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn hah, ha' yāg tep-tup putup, ha' yāg tep-tup nōg putup, ³⁵ha Topa te 'āk-tok hā tikmū'ūn yāy kuxa kummuk yūmmūgāp-tup, ha yāy yōg hāmpē'paxex yūmmūg putup. Tikmū'ūn te mīkax xexka hā' xuhmīy, ha' xūy, ha kaxīy tikmū'ūn te 'ākuxa xūyγāp-tup, yīy 'ākuxa teknōg putup. Kaxīy.

³⁶Ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax 'Ān, tu Topa pupi hām'āktux. 'Ūkutut 'Ān, tu 'Axeh yōg Pānēo hāk-tok hex. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā 'Ān te yāytaha', tu' yīpxox mūtik tihi hāmyāxatamuk te 7 hā, ha' xok, ha 'Ān hok yūm, ³⁷tu hāmyāxatamuk te 84 hā āyā' hok yūm, xix hōnhā' hok yūm, tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xip, tu Topa pet xexka kopa' xip, tu 'āmnīy hā' xip, xix hāptup, tu hāpkumep 'ohnāg, tu Topa max 'āktux, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux. ³⁸Tu hōnhā kaxxop 'āktux Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu', tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, nōm te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip pu' xuktux.

Yoyex xix Mānix te' putpu' mōg Nāyane tu'

³⁹Ha Yoye te Topa yōg xat'ax mīy, xix Mānix te' mīy, tu' mīy kux, tu ta Ganinet tu putpu' mōg, tu mōktu yāy pet tu' mōxaha', ha' pet te kōmēn Nāyane kopa' yūm.

⁴⁰Ha kaxxop tuk tu mōktu ka'ok, tu hāmyūmmūg, ha Topa te nōm pu hāmmāxnāhā'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

⁴¹Hāmyāxatamuk xohix nōg 'ihā' mōg, nūy Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu' mōg, 'ūtak xix' tut te kōmēn Yenoyanēn tu mōg, ⁴²ha kaxxop yōg hāmyāxatamuk te 10 xix' 2 mīy, 'ihā Yoneo xop yōg kaxxop pit tuk tup mōg, tu Yenoyanēn tu' mōg, 'üyāy tak mūtik mōg, nūy 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg tikmū'ūn mūtik mīy, ha Yeyox mōg kamah, ⁴³ha ta' mōg, tu' pip, ha 'āmuk xexka mīy, tu 'āmnīy xohix hā' mīy, ha' kux, ha ta' mōg, tu yāy pet ha' mōg. 'Ap Yeyox mōg'ah, pāyā' tak xix' tut te' yūmmūg'ah, ⁴⁴hu hāmpē'paxex, hu: “Yeyox tek xape mūtik mōg.” Kaxīy. Tu' mōg 'āmnīy puxet hā', tuk-tok pit xak, tu' xape xop kopa' xak, xix' nōy xop kopa' xak, ⁴⁵pāyā 'a' xip'ah, ha putpu' mōg Yenoyanēn tu', nūy xax, ⁴⁶tu 'āmnīy tikoyuk hā' xak, tu' xipihī', ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' yūm, ha hāmyūmmūgā xop te' xakot, ha Yeyox te hām'āpak, tu' yīkopit, ⁴⁷ha nōm xop te hām'āpak hā' yānān, tu' yōg hām'āktux ka'ok 'āpak, yā hāmyūmmūg xexkah, yī yēy. ⁴⁸Ha Yeyox mūk tak te' pēnāhā', xix' tut, ha' yēy, ha Mānix te:

—Xōnnū!, teptu' mīy xate'? Pēnā', 'ātak xik-mūn te 'āxak, yāk kuxa hittup 'ohnāg xa tu'. Kaxīy.

⁴⁹Ha Yeyox te:

—Teptu 'āxop tek xak? Topa yā yōgnū 'Ātak xe'e', yīy 'āte yōgnū 'Ātak pet xexka kopak xip. 'Üyūmmūg hok xate'? Kaxīy.

⁵⁰'A' tak tek-tok pit hām'āktux yūmmūg'ah, xix' tut te' yūmmūg'ah.

⁵¹Ha Yeyox mōg, 'üyāy tak mūtik mōg, xix' tut mūtik mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nāyane tu' mōxaha', tu nōm pu' yīpkox pip, ha' mūg tut te hāmpē'paxex, tu' xutīgāhā'.

⁵²Ha Yeyox tuk tu mōktu xexkah, tu hāmyūmmūg tu mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha Topa tep-tup pax, xix tikmū'ūn xohix tep-tup pax.

Yoām te Topa pupi hām'āktux

3 ¹Ha Hōm yōg tik te tikmū'ūn xat'ax yā 'āxet'ax Timet Xex, tu' xat hāmyāxatamuk xohix te 15 hā, 'ihā Pōn Pinat mūn te hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xat, ha 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ūn xat, ha' taknōy Pinip te hāpxexka 'Itonet xix Tanakōnit yōg tikmū'ūn xat, 'ihā Nixān te 'Aminēn yōg tikmū'ūn xat. ²Tu' xat 'ihā 'Anān yā Topa yōg 'āmānex xexkah, xix Kaxpax kamah, ha Topa te Yoām mō'kutnāhā', tu hām panip xexka tu mō'kutnāhā', puyīy Topa pupi hām'āktux, ha Yoām yā Yakanit

kutok. ³Tu' mōg, tu kōnāgkox xexka Yohnām yīka' mōg, tu hām'āktux, tu Topa te hām'āktux 'āktux, tu tikmū'ūn pu' xuktux, tup-tox pix 'āktux, hu:
—'Āpu yāyhāhup, nūy kummuk mīy kux, ha 'āp-tox pix, pu Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā, pu tu kux. Kaxīy.

⁴Hōmā mōnāy xop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn pu' xuktux, tu tappet tu' kax'āmi', hu:

“'Ūg'āpax. Tik yīy ka'ok, tu hām panip xexka kopa' yīy ka'ok, hu:
'Āpu Topa yōg putat max mīy, tu' yōg putat yoa',

⁵yīktix tu mōm yūm, ha' xut, nūy kox kotit kopa mōm tox yūm,
'ūkohe xit, nūy ta' yoa',
'hāpkummuk xit tap, nūy ta tupmā'.

⁶Ha' hep xop xohix te nōm pēnāp-tup,
Topa te nōm tik nū'kutnāp-tup,

pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu!' Kaxīy.

⁷Ha hāpxexka yōg tikmū'ūn punethok nūn nūktu Yoām hah, puyīy Yoām putox pix, pāyā' mānōg, tu:

—'Āxop yā kāyāk-tok xop putuk! 'Ākummuk! Pīyā' xat, xa nū, nūy hāp kummuk mīy tu kux, xayīy xupmān, ka Topa xatu' gāy, hu 'ākummugā 'ūyānān tu'? ⁸'Āpu yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā kummuk kux, nūy hāpxopmā max, pu tikmū'ūn xohix' pēnā', nūy xate yāyhāhup yūmmūg, ha hāmpē'āpaxeh hok, hu: 'Amanām mūn yā 'ūgmū'ā hā mōnāy xop, yīy Topa tekūg kummugāp-tup'ah. Kaxīy. Yā' koit. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa mūn yā' ka'ok, nū mīkaxxap hā 'Amanām mōkputox xop mīy'ax! ⁹Mīnta kup 'ūm te mīnta pip hok, puxix tikmū'ūn 'ūkup xax, tu kuxap kopa mō'pok, nūy mō'hap, ha kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn pu hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', yā hōnhā' kummugāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Āpu hōnhā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

¹⁰Ha tikmū'ūn te Yoām pu hām'āktux, hu:

—Putep mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹¹Ha:

—Tikmū'ūn xax 2 pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' xax nīm, 'ūnōy hok hōm. Ha tikmū'ūn xit'ax pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' hōm, 'ūnōy hok pu' xit'ax hōm. Kaxīy.

¹²Ha tik te Hōm yōg gohet pupi tayūmak pop, tu' nūn, pup-tox pix, ha Yoām pu hām'āktux, hu:

—Notot, putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹³Ha:

—'Ōg kapitām te 'āxop xat, 'āpu' mīy, tu nōm tayūmak pop puxehnāg, pāyā tayūmak te xexka nōy pop hok, ka tikmū'ūn yōg tayūmak hā xupxet. Kaxīy.

¹⁴Ha xonat xop te kama' yīkopit, hu:

—Putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—'Ānōy xop yōg tayumak mōy hok 'āgāy tu', tu kupex hā' yōg tayūmak xut hok. 'Ōg yāy yōg tayūmak pa', ha puxi'. Kaxīy.

¹⁵Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' hip, 'ihā Yoām pe'paxex, hu: "Ok nō'ōm Kunnix? 'Ok Topa te nōm yāykutnāhā xe'e'?" Kaxīy. ¹⁶Ha Yoām te tikmū'ūn pu hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—'Āte 'āp-tox pix, pa' nōy nūn putup, tu' ka'ok, hak mūn pu'uk, tuk kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koah, pāyāk-tōgnāg, huk yāyhāhup. Nō'ōm te Topa Koxuk yīxōnnāp-tup, puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy 'ākuxa kummuk tupmā', tu' yīpkox 'ohnāg xop nōap-tup kuxap hā. ¹⁷Tu pēnēn pa', nūy xap mō'po'ok, nūy xuxnāg xetox xap xeh miptut kopah, tu' xux puk putup, tu kuxap hā' puk putuk, ha nōm kuxap xok 'ohnāg, yī' xūy xuxix tapax 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁸Tu hām'āktux punethok, nūy tikmū'ūn ka'ogā', tu hām'āpak max 'āktux. ¹⁹Pa Yoām te' xexka 'Enot mǎnōg, yī' gāy. Hōmā 'Enot te' taknōy xetut 'Ēnonit mūg, ha Yoām te' yūmmūg, tu:

—'Āmhok. Xate hāpxopmā kummuk! Topa tep-tup nōg, xix hāpxopmā kummuk xohix xate' mīy Topa tep-tup nōg. Kaxīy.

Ha 'Enot gāy, tu' xat pu' mūy, tu kanet kopa' xix. ²⁰Ha 'Enot te hāpxopmā kummuk tu mōktu xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu Yoām xix kanet kopah.

Yoām te Yeyox putox pix

²¹Yoām te tikmū'ūn xohip-tox pix, tu Yeyox putox pix kamah, ha Yeyox te Topa pu hām'āktux, 'ihā pexkox xōn, ²²ha Topa Koxuk yīxohoh Yeyox hah, putuxnāg putuk tu' yīxohoh, ha Topa yīy, tu pexkox kopa' yīy, tu:

—'Āmūn 'ūgkutok, yā mō'āyāy xe'ēgnāg, yā xatek-kuxa hittupmāhā'. Kaxīy.

Yeyox yōg mōnāyxop xohix

²³Ha Yeyox yōg hāmyāxatumuk te 30, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn hāmpē'paxex, hu: Nō'ōm Yoye kutok, kaxīy. Ha Yoye te 'Enix kutok, ²⁴ha Mātat kutok, ha Nemi' kutok, ha Mākix kutok, ha Yānāy kutok, ha Yoye kutok, ²⁵ha Mātatit kutok, ha 'Āmōy kutok, ha Nāōm kutok, ha 'Exnix kutok, ha Nāgax kutok, ²⁶ha Māt kutok, ha Mātatit kutok, ha Xēmēy kutok, ha Yoye kutok, ha Yot kutok, ²⁷ha Yoānāg kutok, ha Hex kutok, ha Yonomameo kutok, ha Xanatit kutok, ha Nenix kutok, ²⁸ha Mēkix kutok, ha 'Anix kutok, ha Koxāg kutok, ha 'Enmānāo kutok, ha 'Eh kutok, ²⁹ha Yoyoe' kutok, ha 'Eniex kutok, ha Yōy kutok, ha Mātat kutok, ha Nemi' kutok, ³⁰ha Ximeām kutok, ha Yona kutok, ha Yoye kutok, ha Yonāg kutok, ha 'Enitkīy kutok, ³¹ha Mēnea' kutok, ha Mēnā' kutok, ha Mātat kutok, ha Nātāg kutok, ha Namix kutok, ³²ha Yexe' kutok, ha 'Omet kutok, ha Moax kutok, ha Xat kutok, ha Nāxōg kutok, ³³ha 'Āmīnanap kutok, ha 'Atmīy kutok, ha 'Ahnīy kutok, ha 'Exnōg kutok, ha Pet kutok, ha Yonah kutok, ³⁴ha Yako' kutok, ha 'Iyak kutok, ha 'Amām kutok, ha Tet kutok, ha Nākoh kutok, ³⁵ha Xenok kutok, ha Haga'ok kutok, ha Panek kutok, ha 'Ep kutok, ha Xat kutok, ³⁶ha Kaxnāg kutok, 'Ahpaxat kutok, ha Xēy kutok, ha Nōe' kutok, ha Namēk kutok, ³⁷ha Mētoyānēg

kutok, ha 'Ēnōk kutok, ha Yanet kutok, ha Māneneo kutok, ha Kaxnāg kutok, ³⁸ha 'Enōy kutok, ha Xet kutok, ha 'Anāo kutok, ha Topak-tok.

Yeyox te hām panip xexka tu' xip

4 ¹Ha Topa Koxuk te Yeyox kuxa ka'ogāhā', ha' xip kōnāg xexka Yohnām tu', ha Topa Koxuk te' mōgāhā', ha ta' mōg tu mōktu hām panip xexka tu' xupep, ²ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpxopmā kummuk, 'āmniy te 40 hā' xapit, ha Yeyox xit 'ohnāg, ha putup tep-tex, ³yīy Hāmgāyāgnāg te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'e'? Pax xa Topa hā 'āktok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām, xayī' mā, nūy 'āhi'. Kaxīy.

⁴Pa Yeyox te:

—'Ap xat putup'ah 'āte'. Yā Topa tappet te: “'A tikmū'ūn kuxa te pām puxet hā' hi'ah, yā pām puxet hā' kuxa hi 'ohnāg.” Kaxīy.

⁵Ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox mōgāhā yīktix yīmū', tu hām xexka xohix tu' mūg, ⁶tu:

—Hām xexka xohix 'āte xa' hōm'ax xix tayūmak xohix xa' hōm'ax, xa' xat tikmū'ūn xohix, 'ūgmūn te hām xexka yōg xop xohix xat hah, yā hām xexka xohix yōgnū, hu 'āte xa' hōm'ax. ⁷'Ākopaxux hā' nū' 'āxup 'ūgmūn pu', xik mūn xexka 'āktux, hata hām xexka xohix 'ognū!' Kaxīy.

⁸Pa Yeyox te:

—'A nūk xup putup'ah. Topa tappet te: “Topa tu nū 'āxup, tu nōm tu hāpxopmā'. 'Ūnōy tu nū 'āxup hok, nūy nōm pu 'āyīpkox pip hok.” Kaxīy.

⁹Ha Hāmgāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā', tu Topa pet xexka tu' mōgāhā', tu' mōg tu mōktu Topa pet xexka yīmū' pip, tu:

—Pax xa yā Topa-tok xe'e', 'āpu, mō'āyōn, nūy hahām tutnāy. ¹⁰Yā Topa yōg tappet te: “Topa te pexkox yōg xop nū' pok'ax 'āha, puyīy 'āpēna max, ka mīkaxxap hā 'āpata xūy.” Kaxīy. ¹¹Topa tappet te xe hām'āktux, hu: “Pexkox yōg nū'pok xop te 'ātat'ax yāy yīm hā, xayīy 'āpata xūy hok mīkaxxap tu'.” Kaxīy.

¹²Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te: “'Ognū Topa hā hāpkute'ex hā gāyā hok.” Kaxīy.

¹³Ha Hāmgāyāgnāg te' xapit kux, hu' mōg, tu Yeyox nīm nōmhā.

Yeyox mōg hapxexka Ganinet tu', tu hāpxopmā kōnāmāhā'

¹⁴Ha Yeyox mōg, tu ta putpu' mōg, Ganinet tu', tu mōktu xupep, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux hāpxexka xohix tu', ¹⁵ha Yoneo yōg Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ūn xohix te nōm 'āktux max.

Yeyox xip kōmēn Nāyane tu'

¹⁶Ha Yeyox mōg, tu ta tu' mōg, tu mōktu kōmēn Nāyane tu' xupep, tu yāy yōg hām tu' xupep, tu nit xap xohix 'ihā' mōg, tu Topa pet ha' mōg, tu hōnhā' mōg, tu mōktu xupep, tu mō'nāhā', tuknīhā' xip, nūy Topa tappet mō'kupix, ¹⁷ha tik te

mõnāyxop hittap 'Iyait yōg tappet paha', tu Yeyox pu' hōm, pu mō'kupix. Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu' kax'āmi, ha hōnhā Yeyox te tappet paha', tu hām'āktux xak tappet kopah, tu' xipihī', tu mō'kupix, hu:

18 “Topa Koxuk tek mūn ka'ogāhā', tuk yāyikutnāhā', 'ū hām'āpak max 'āktux, 'ū 'hok xop pu hām'āktux, hak mūn tu' xat, 'ū kanet kopa' pip xop pu hām'āktux, hu:

“Topa te kanet xōn xa 'āmōg.” Kaxīy.

Hak mūn nūgkutnāhā 'ūpa hok xop pu',

'ū hām'āktux, pu hāmpēnā max. Kaxīy.

Ha nūgkutnāhā 'ū kuxa hittup 'ohnāg xop pu hām'āktux, hu: 'Ūnīm, 'ūkummuk xop nīm. Kaxīy.

19 Yā hōnhā Topa te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg, tu hāpxopmā max tikmū'ūn pu', tu 'kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat ūyānān tu'.”

Ta tu' kux. Kaxīy.

20 Ha Yeyox mō'kupix kux, tu tappet mō'xex, tu Topa pet yōg tik pu' hōm, tu' yūm, ha tikmū'ūn xohix te' pēnā ka'ok, 21 ha Yeyox te:

—'Āxop te Topa te hām'āktux 'āpak, 'āte xa mō'kupix nōmhā, yā hōmā Topa te' xuktux, tuk mūn 'āktux, tu Topa tappet hā 'ūgmūn 'āktux, yā hōnhāk nūn. Kaxīy.

22 Ha tikmū'ūn xohix te' xupak, tu' yēy, tu Yeyox 'āktux max, hām'āktux max hah, tu:

—'Ok hamūn yā Yoye kutok pit? Yamūn. Kaxīy.

23 Ha Yeyox te:

—Pe 'āxop tek mūn pu hām'āktux'ax, tu tikmū'ūn yāy yōg hām'āktux hā' xuktux'ax, hu: Notot, 'ōg yāy yōg hehmēn xo'op. Kaxīy. Tu xe': Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg kōmēn Kapānān kopah. 'Āpu, 'ōg kōmēn kopa' mīy kamah. Kaxīy.

24 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn xohix te Topa yōg tik xop putup pax, nōm te Topa pupi hām'āktux, pāyā yāy xape 'ūm putup nōg, xix nōm xop te kōmēn kopa tihī tep-tup nōg, 'ihā nōm tik te Topa pupi hām'āktux. 25 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōmā 'ūn hok mām punethok hāpxexka 'Iyaet kopah, 'ihā mõnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, yā 'Iyaet yōg tihik, ha tehex 'ohnāg, yā hāmyāxatamuk tikoyuk hā hām'hōgnāg, 26 pa Topa te nū 'Enit kutnā 'ohnāg 'Iyaet yōg hāpxexka tu', tu 'Iyaet yōg 'ūn hok mām ha nū'kutnā 'ohnāg. 'Āmhok. Topa te' puknōg 'ūn hok yūm hah mō'kutnāhā', tu kōmēn Xanep yōg 'ūn ha mō'kutnāhā', ha Xanep te hāpxexka puknōg Xinōm tu' yūm, 27 ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn yāy xax kunut punethok, 'ihā mõnāyxop 'Eniyeo te Topa pupi hām'āktux, tu 'Iyaet yōg tihik kamah, pa Topa te nōm hittupmā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa hāpxexka Xit yōg tik puknōg 'āxet'ax Naamā, tu yāy xax kunut nām, ha Topa te' hittupmāhā'. Hamūn. Kaxīy.

28 Ha tikmū'ūn te' xupak, hu' gāy, 29 tuknīha' pip, tu Yeyox mūg, tu' yīkūy, tu kōmēn kūnāpa hā' yīkūy, tu yīktix pepi' mōgāhā', ha kōmēn te

yíktix yímũ'! yũm, ha tikmũ'ũn te hãm tu Yeyox putyõn putup. ³⁰Pãyã Yeyox te tikmũ'ũn xop kotit hã' mõg, tu' mõg, tu' xupaha',

Yãmīy kummuk te tik kummugāhā'

³¹Tu ta' mõg tu mõktu kōmēn Kapānān tu' xupep, ha Kapānān te hāp̄xexka Ganinet kopa' yũm, ha Yeyox te tikmũ'ũn yũmmũgāhā', nit xap 'ihā' yũmmũgāhā', ³²ha tikmũ'ũn kuxānõg, Yeyox te hāmyũmmũgā hah. Tikmũ'ũn xexka xop te hām'aktux ka'ok, ha kaxīy Yeyox te hām'aktux ka'ok kamah, 'ūxat'ax tu'. ³³Ha tik xip, tu Topa pet kopa' xip, ha yāmīy kummuk te tik kopa' xip, yīy tik yīy ka'ok, tu:

³⁴—Nāyane yõg Yeyox, 'ok xatek mūp-tex putup? 'Āte 'āyũmmũg. 'Āmũn yā Topa yõg nũ'kutnā'ax xe'e'! Kaxīy.

³⁵Ha Yeyox te' mǎnõg, tu:

—'Āyīy hok, nūy tik nīm, nūy 'āpep! Kaxīy.

Ha yāmīy kummuk te mō tik yõn hãm tu', tu' xupep, tu tik xũygā 'ohnāg, ³⁶ha tikmũ'ũn xohix kuxānõg, tu' yēy, tu' nōy pu hām'aktux, hu:

—Hām'aktux 'ũm nũhũ'? Yeyox te yāmīy xat, tu' xupepmāhā', yāy yõg hām'aktux'ax hā' xupepmāhā', tik te tikmũ'ũn xat'ax putuk. Kaxīy.

³⁷Ha tikmũ'ũn te Yeyox 'aktux punethok, tu kōmēn Kapānām yīka' xuktux,

Yeyox te tikmũ'ũn punethok hittupmāhā'

³⁸Ha Topa pet tu' xip, tu ta' mõg tu mõktu Xīmām pet tu' xupep, ha' xetut mũg tut pakut, tu' xax pukpex nām, ha Yeyox tu' xak pu tu hittupmā', ³⁹yīy' mõg, tu mīmpe yīka' xip, tu' xat pu tu xax 'āxi', ha xuxi', ha 'ũn yok, tuknīhā' xip, tu hāp̄xop xit'ax puk.

⁴⁰Ha mǎyõn mō'nāhā 'ihā tikmũ'ũn te pakut xop popnũn Yeyox hah, ha' xape xop te tikmũ'ũn pakut popnũn, ha Yeyox te pakut xop yímũ' yīm nõm, tu' xohix hittupmāhā', ⁴¹tu yāmīy kummuk xop xupepmānām, ha' yīy ka'ok, tu:

—'Āmũn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Ha Yeyox te' xat, hu:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Tu' tux hok pu hām'aktux hok, yāmīy kummuk te Yeyox yũmmũg hah, tu Yeyox yā Kunnix yũmmũg, yā Topa te' yāykutnāhā xe'e, ha' yũmmũg, yīy Yeyox te' tux hok pu yīy hok.

Yeyox te hām'āpak max'ax 'aktux

⁴²Hāptup 'ihā Yeyox te kōmēn kopa' xip, tu ta' mõg tu mõktu hām panip tu' xupep, ha tikmũ'ũn te' xak, tu' xipihī', tu:

—'Āmõg hok 'ūxeheh! Kaxīy.

⁴³Pãyã Yeyox te:

—Topa te nũgkutnāhā pu hām'āpak max 'aktux, puyīy Topa yõg hām'aktux pu' yīpkox pi', yā Topa te tikmũ'ũn xat xe'ēgnāg, ha kōmēn nōy yõg tikmũ'ũn pu 'āte' xuktux putup, huk mõg. Kaxīy.

44Tu ta' mōg, tu 'Iyaet yōg hāpxexka Ganinet ha hāpkumep, tu Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, tu hām'āpak max 'āktux Topa pet kopah.

Yeyox te yāy yōg tik xop yīmōgatux

5 1'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōnāg xexka Gēnēyane yōg hāpkux tu' xip, tu hām'āktux, ha tikmū'ūn punethok pip, tu' xupak xūy, hu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, nūy xupak max, 2ha Yeyox te' pēnāhā', tu kōnāg tu mīpkox hā' mōg pēnāhā', tu nōm mīpkox 2 pēnāhā', ha tikmū'ūn te mīpkox hā mōxakux, nūy kōnāg yīmū mōg, nūy māpxamut, tu' nīm nōmhā, nūy māpxamut'ax pix, 3ha Yeyox mōg, tu mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām yōg mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām tu' xak, pu mīpkox te kōnāg xet hā' mōg kutōgnāg. Ha' mōg, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā'.

4Tu hāmyūmmūgā kux, tu Xīmām pu':

—Mōg, kōnāg xexka tu' mōg, xayīy mām pop, pu 'āxape xop māpxamut. Kaxīy.

5Ha:

—Yāyā', 'āmnīy tox hāk mūg mām xut 'ohnāg, pāyā xate' xat, yīk mū'āte māpxamut'ax putyōn kōnāg kopah. Kaxīy.

6Tu' mīy, tu mām xohix punethok pop, māpxamut hu' pop, ha mām putux ha' koxyōy, 7yīy' xape xop xānāhā', pu mō'nīynām, ha mō'nīynām, tu mām pop, tu mīpkox nōy te kōnāg yīmū' mōg kopa' xex, ha mīpkox putux nām, yīy mō'nāhā 'ūptux hah. 8Ha Xīmām te' pēnāhā', 'ihā' kopaxux hā' nāhā', nūy Yeyox keppah 'ūxup, tu:

—Yāyā, 'āmōg, tuk nīm, 'ūgkummuk hah! Kaxīy.

9Tu kuxānōg, xi' xape xop kuxānōg māpxamut xexka hah, 10ha Yemeneo kutok Tiak xi' taknōy Yoām, tu kuxānōg kamah, tu Xīmām mūtik mām pop, ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—Ākuxānōg hok. Hōmā xate mām pop. Hōnhā xix hāptup 'ihā xate tikmū'ūn nūnnāp-tup pax 'ūgmūn hah. Kaxīy.

11Ha mīpkox yīkūy, tu hāpkux ha' yīkūy, tu' nīm, tu ta Yeyox mūtik mōg.

Yeyox te tik xax tapmāhā'

12Ha 'āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōmēn 'ūm tu' xip, ha tik xip, yā yāy xax kunut, tu Yeyox pēnāhā', tu' kopaxux ha' nāhā', tu:

—Notot, 'ok xatek putup 'ūghittupmā'? Kaxīy.

13Ha Yeyox te yāy yīm yok, tu' xupit, tu:

—Āte 'āp-tup, 'āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik hittup, ha' xax tup. 14Ha Yeyox te' xat, hu:

—Tik 'ūm pu 'īy hok, pa mōg 'āmānex hah, pu 'āxax pēnā', ha xokxop 'ūm Topa pu mō'hap. Hōmā Mōyyex te' xat, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg'ax, tu Topa te 'āhittupmā yūmmūg'ax. Kaxīy.

¹⁵Pâyã tikmũ'ün xohix te' xupak, tu' nũn, pu Yeyox yõg hãm'ãktux 'ãpax, pu Yeyox hittupmã', ¹⁶pâyã Yeyox mõg, tu hãm panip xexka ha' mõg, nũy Topa pu hãm'ãktux.

Yeyox te tik te hãpkumep hok hittupmãhã'

¹⁷Ãmnĩy nõy 'ihã Yoneo yõg Paniye xop, xix hãmyũmmũg xop te hãpxexka Ganinet yõg kãmẽn xohix tu' pip, xix hãpxexka Yonex yõg kãmẽn xohix tu' pip, xix kãmẽn Yenoyanẽn tu' pip, tu' nũn tu nũktu mõxaha mĩptut tu', tu' mãm, nũy Yeyox 'ãpax, ha tikmũ'ün yũmmũgãhã', ha Topa te Yeyox ka'ogãhã pu pakut xop hittupmã', ¹⁸ha tik xop nõy nũn, tu tik pakut tat, tu tutpe hã tat, yã tik te hãpkumep hok, ha' nũn tu nũktu mõxaha mĩptut tu', tu mõxakux putup, nũy tik pi Yeyox keppa', pãyã mĩptut nũ'xip, ¹⁹tu' xak, pãyã' mõxa 'ohnãg, hu mĩptut tu pepi' mõg, tu hãpxax mõy, tu tik pakut te hãm tu' nãhã', tu mĩptut kopa' nãhã', ha Yeyox keppa' pip, ²⁰ha' pẽnãhã', ha' kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, yiy tik pakut pu hãm'ãktux, hu:
—Ãmũn, 'ãte xa hãm'ãktux, Topa te 'õg hãpkummuk miy'ax xaxogãhã', pu tu' kux. Kaxiy.

²¹Ha hãmyũmmũg xop xix Paniye xop tep-tup nõg, tu hãm'ãktux hã' nõy yãnãn, tu' yãy pu yĩkopit, hu:

—Tik 'ũm 'õhõm? Topap-xehnãg te hãpkummuk miy'ax xaxogã 'ãktux, pãyã Yeyox te yãy 'ãktux, hu Topa 'ãktux kummugãhã'. Tik 'ũm 'õhõm? Kaxiy.

²²Ha Yeyox te' yũmmũg, tu hãmp'e'paxex yũmmũg, hu:

—Putep mũn tu 'ãpe'ãpaxex 'ãkuxa kopah? ²³Pi'ya xatep-tup, pe 'ãte miy'ax kummuk xaxogã 'ãktux, pe 'ãte' kup yok, nũy hãpkumep 'ãktux. Pi'ya xatep-tup? ²⁴'ãte xa hãm'ãktux, xa hãmyũmmũg. 'Ugmũn yã tikmũ'ün kutok pit. 'Ugka'ok, ha Topa te' yãy 'ãxet'ax hõm 'ã', 'ũyiy hãpkummuk miy'ax xaxogã 'ãktux. 'Iy hok, nũy tak 'ãpax. Kaxiy.

Tu tik te hãpkumep hok pu:

—'Ãyok, nũy 'ãgnĩhãxip, tutpe tu pepi' xup, nũy 'ãpet ha mõg. Kaxiy. Tu' xat'ax hã hittupmãhã'.

²⁵Ha hãpxip 'ohnãg 'ihã' yok, tuknĩha' xip, tu tutpe pepi' xup, tu yãy pet ha' mõg, tu Topa max 'ãktux. ²⁶Ha tikmũ'ün kuxãnõg, tu Topa max 'ãktux, hu:

—Hõnhã yũmũ'ãte hãpxopmã max xe'ẽgnãg pẽnãhã'! Kaxiy.

Yeyox xix Nemix

²⁷Ha ta' mõg, Yeyox mõg, tu tik nõy pẽnãhã', ha tik te gohet pupi tikmũ'ün yõg tayũmak pop, tu' xuxet'ax Nemix, tu gohet yõg pet kopa' yũm, ha Yeyox te nõm pu:

—'Ukpe mõg. Kaxiy.

²⁸Ha' yok, tuknĩhã'xip, tu hãpxop xohix nĩm, nũy Yeyox mũtik mõg. ²⁹Tu 'ãmuk xexka miy yãy pet tu', Yeyox tu' miy, ha tik punethok pip, tu gohet pupi tayũmak pop, tu mĩmpe xit'ax yĩmap mãm, ³⁰ha Paniye xop

tep-tup nōg, xix hāmyūmmūg xop tep-tup nōg kamah, tu tik xop yīkopit, nōm xop te Yeyox mūtik hāpkumep xop, hu:

—Tep tu 'āxit nōm tayūmak pop xop mūtik, xix tik kummuk xop mūtik xit? Kaxīy.

³¹Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ūn hittup xop 'a' hehmēn putup'ah, 'ap notot xānā'ah, pāyā pakut xop mūn te hehmēn putup, hu notot xānāhā'. ³²Ha kaxīy 'ūgnūn nūy tikmū'ūn kummuk xop xānā', pu nū', nūy yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax nīm, pāyā tikmū'ūn 'ūm te yāy pe'paxex, hu: “'Ūgmax.” Kaxīy. 'A āte xop xānā'ah pu nū'. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

³³Ha tikmū'ūn te:

—Tik xop te Yoām mūtik hāpkumep, Yoām nōm tep-tox pix, ha 'āmñiy punethok hā' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, ha Paniye xop yōg mūtik hāpkumep xop xit hok kamah, pāyā 'ōg tik xop xit hok'ah, xi' xo'op. Kaxīy.

³⁴Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik te yāytaha', ha' xape xop hittup, tu 'āmuk xexka mīy, ha' xape xop xit punethok, 'īhā' xip, 'īhā tik te yāyta' xip, ³⁵pāyā hāpxip 'īhā tik nōy te nōm mōgāhā', ha' mōg, 'īhā' xape xop kuxa teknōg, tu' xit 'ohnāg. 'Ūgmōg, puxix yōg tik xop xit hok kamah. Kaxīy. ³⁶Tu xe hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āpak'ax tup 'āktux, hu:

—Tikmū'ūn xax kunox. 'Ok 'ūn te ta tu mō'yāg nōm, tu 'ūn 'ūm tu' yāg tup paha', pu tu xax kunox tu mō'xeh? 'Ap pa'ah. Topixxax tup ka'ok, ha' xax kunox pu'uk, tu yāy pot'ax. Kaxīy Yoām yōg tik xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat, ha yōg tik xop te yōgnū hāpxopmā'ax tat, yā hāpxopmā'ax tup tat.

³⁷Ha tikmū'ūn te' hep xupyāg mīy, tu xokxax tup hā' xuk, pāyā 'ū 'ūm te xupyāg tup xuk, tu xokxax kutut hā' xuk? Yāmhok. Xokxax tup ka'ok, ha' xax kutut pu'uk, tu' yāy pot'ax, ha xupyāg nū'nā'ax, tu mōktu nōg, ³⁸yīy tik te' hep xupyāg tup mīy, mūy xokxax tup hā' xuk. ³⁹Ha tik te xupyāg kutut putup, tu ta' hep tup putup nōg, tu: “Nōm kutut nōm 'ūmax. 'A' tup max'ah.” Kaxīy Yoām yōg tik xop te hāpxopmā'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te nit xap 'āktux

6 ¹'Nit xap te Yoneo yōg tikmū'ūn hā hāptup xe'e', ha nit xap 'ūm 'īhā Yeyox hāpkumep, tu hāpxop yāy koxuk mep, ha xuxnāg xetox ta', xi' xap te' kopa' xip, ha tik xop te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' xap mōy, tu' xap yōg xax nak mōy, tu' yīm hā kuyōnnāhā', tu' xap xut, tu' māhā'. ²Ha Paniye xop pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep tu xate xuxnāg ta xetox xap mōy nit xap 'īhā'? Mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat hok pu yūmūg xut hok nit xap 'īhā'. Nō'ōm yā Topa yōg hāptup xe'e'. Kaxīy.

³Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmā putup te mōnāyxop hittap Namix putex, xix tik xop te Namix mütik hāpkumep kix kamah, ⁴tu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu pām pop, ha pām te Topa keppa' mām, ha Topa te' tux hok pu tikmū'ūn nōm mā hok, 'āmānex xop yāp-xet te' mähā', pāyā mōnāyxop hittap Namix te' mähā', tu nōm xop te mütik hāpkumep pu' popmähā', ha' mähā'. 'Ūkux. Kaxīy.

⁵Tu xe'!

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hu nit xap xohix hāk xuxyā'. Kaxīy.

Tik yīm xe'e nīā'

⁶Ha nit xap nōy 'ihā Yeyox te Topa pet ha' mōg, tu' mōg, tu mōktu xupep Topa pet tu', tu mō'nāhā', tu hāmyūmmügāhā', ha tik 'ūm xip, ha' yīm xe'e nīā', tu' pu'ūgnāg, ⁷ha tik xop te hāmyūmmüg te' pēnāhā', xix Paniye xop te' pēnāhā', nūy Yeyox pēnā', nūy tik hittupmā pēnā', 'ok pe nit xap 'ihā' hittupmā', pu Yeyox kupeh, ⁸pāyā Yeyox te nōm pe'paxex yūmmüg, hu tik te yīm nīā' pu hām'āktux, hu:

—'Āyok, nūy 'ā'kihāxip, pu tikmū'ūn 'āxakot. Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā'xip, ⁹ha Yeyox te:

—'Āte 'āyīkopit, putep xat Mōnāyxop Mōyyex? Mōyyex te putep tux hok pu mīy hok nit xap hā? 'Ok xat pu hāpxopmā max, 'ok pe hāpxop mā kummuk? 'Ok xat pu tik kōnāg kopa tu' xut pu tu xok hok, pe tik nīm pu tu xok? Kaxīy.

¹⁰Tu' pēnā ka'ok, tu tikmū'ūn yīmmap xop pēnā ka'ok, tu tik yīm nīā' pu hām'āktux, hu:

—'Īm yoah. Kaxīy.

Ha' yok, ha' hittupmāhā'. ¹¹Ha tikmū'ūn xexka xop gāy, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu Yeyox kummugāp-tup 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 yīmōgatux

¹²Ha 'āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te yīktix tox tu' mōkānīn ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha 'āmnīy tox hā Topa pu hām'āktux. ¹³Ha hāptup, tu tik te mütik hāpkumep xop xānāhā', tu tik te 12 yīmōgatux nūy mō'pok, tu' xuxet'ax mīy yāy yōg mō'pok xop. Kaxīy. ¹⁴Ha' xohix te: Xīmām, 'ūxuxet'ax nōy Pet xix' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xix Yoām, xix Pinip, xix Matōmēo, ¹⁵xix Māteo xix Tōmē, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xīmām nōy, nōm te yāy yōg Yoneo xop xexkanāp-tup, ¹⁶xix Tiak kutok Yot, xix Yot nōy, 'ūxuxet'ax nōy 'Ixkanot, nōm te' gāy xop mōgāhā Yeyox hah.

Yeyox te hāmyūmmügāhā' xix hittupmāhā'

¹⁷Ha Yeyox te yīktix yīxohoh, xix' yōg tik xop yīxohoh, tu hām yok tu' mōg, ha tikmū'ūn punethok te Yeyox mütik hāpkumep, tu' pip, yā hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix kōmēn Tiro yōg, xix Xinōm yōg, nōm kōmēn 2 te kōnāg kox xexka hūmnāg tu' mām, ¹⁸ha' nūn, tu Yeyox te hām'āktux 'āpak, pūyī' pakut xop hittupmā', ha tikmū'ūn te

yãmĩy kummuk kopa' pip xop nũn, ha' hittupmãhã'. ¹⁹Ha tikmũ'ũn xohix te Yeyox 'ãpit putup, Yeyox mũn ka'ok hah, yĩy tikmũ'ũn kuxa hittup.

Tikmũ'ũn kuxa hittup xi' teknøg

²⁰Yeyox te yãy mũtik hãpkumep xop pẽnãhã', tu:

—'Ãkuxa hittup 'ãhok xop nõmhã. Yã Topa te 'ãxop xat, ha Topa yøg tikmũ'ũn xe'e'!

²¹—'Ãkuxa hittup 'ãp-tup xũy xop nõmhã. Topa te 'ãtex hi ka'ok putup.

—'Ãkuxa hittup 'ãpota xop nõmhã. Topa te 'ãxop kuxa hittupmãp-tup.

²²—'Ãkuxa hittup 'ihã tikmũ'ũn te 'ãp-tup nõg, tu 'ãxop mãnøg, 'ũkpe 'ãmøg hah, hak mũn yã Tikmũ'ũn Kutok, tu 'ãkeppak møg. ²³'Ãkuxa hittup 'ihã 'ãp-tup nõg. Yã pũn, pũn 'ãkuxa hittup tu', yã Topa te xa' hõm putup pexkox yøg hãpxop xohix. Hamũn. Hõmã mõnãyxop kummuk tep-tup nõg Topa pupi hãm'ãktux xop kamah.

²⁴—Pa 'ãkuxãnøg 'ãptexop xexka tu'. Hõnhã xate hãpxop xohix pip, yã' puxi'!

²⁵—'Ãkuxãnøg 'ãxop hi ka'ok nõmhã, putup te 'ãkix putup hah.

—'Ãkuxãnøg 'ãxop yĩxix nõmhã, 'ãpotap-tup tu'.

²⁶—'Ãkuxãnøg 'ihã tikmũ'ũn xohix te xa 'ãktux max. Hõmã mõnãyxop kummuk te' koit'ax xop 'ãktux max kamah.

Xatu' gãyxop putup pax

²⁷—'Ûg 'ãpax. 'Ãte xa hapxe'e 'ãktux. 'Ãpu, tikmũ'ũn gãy xop putup pax, tu hãpxopmã max 'ãp-tup nõg xop pu', ²⁸nõm xop te xa hãpkummugãhã', yĩy 'ãxop te nõm pu hãmmaxnã', tu Topa tu' xak pu nõm hã hãmmaxnã', nõm xop te 'ãxũygã pu hãmmaxnãhã'. Nõm xop te xa': "Pũyã Topa xa hãpkummugã'." Kaxĩy. Pãyã 'ãxop te nõm pu: "Pũyã Topa xa hãmmaxnã'." Kaxĩy. ²⁹Tik 'ũm te 'ãpayĩn kix, 'apu tux hok pu 'ãpayĩnnag nãg nõy kix kamah, ha tik 'ũm te 'øg kãmĩn xut, 'ãpu' tux hok pu 'øg kayak xut nõy paxmøg kamah. ³⁰Tik 'ũm te 'ãxak pu hãpxop 'ũm hok hõm, 'ãpu, tu' hõm, ha tik te 'øg hãpxop xut, 'ãpu' tux hok pu' xut, yĩy putpu' xak hok 'øg hãpxop. ³¹Xatep-tup, pu 'ãnõy xa hãmmaxnã', yĩy 'ãnõy pu hãmmaxnã hãmãxap.

³²—'Ãxop te 'ãxape xop putup pax, tu' puknøg xop putup nõg. Teptu 'ãmpel'ãpaxex, hu: Topa tek mũn pu hãmmaxnãp-tup, 'ũgmũn max hah? Kaxĩy. 'Ãmhok, yã' koit. Tikmũ'ũn kummuk te yãy xape xop putup pax kamah, pa Topa te nõm hã hãmmaxnã 'ohnãg. ³³Tikmũ'ũn te xa hãpxopmã max, ha xate nõm pu hãpxopmãhã 'ũyãnãn tu'. Teptu 'ãmpel'ãpaxex, hu: Topa te 'ã hãmmaxnãp-tup, 'ũgmũn max hah. Kaxĩy. 'Ãmhok. Tikmũ'ũn kummuk te' xapep-tup pax kamah, tu hãpxopmã max 'ũyãnãn tu', pa Topa te nõm xop pu hãmmaxnã 'ohnãg.

³⁴Xate hãpxop 'ũm hõm, tu ta' putpu' paha', tu 'ãmpel'ãpaxex, hu: Tik te pagop-tup. Kaxĩy. Teptu 'ãmpel'ãpaxex, hu: "Topa te 'ã hãmmaxnãp-tup, yãk mũn te hãpxopmã max." Kaxĩy. 'Ãmhok. Tik te hãpkummuk mĩy, tu hãpxop 'ũm hõm kamah, tu' nõy xop pu' hõm, nõy ta put pu pa'. ³⁵'A 'ãmũn'ah. 'Og hãpxop xak

hok, nūy put pu pa! 'Āpu' puknōg xop putup pax, tu hāmmaxnā, tu hāpxop hōm, pāyā' xak hok 'ūyānān tu!, ha Topa te xa hāmmaxnāp-tup, yīy 'āxop yā Topa xe'ēgnāg hā 'āktok xop, yā Topa mūn max, tu hāmmaxnāhā tik max xop pu!, xix tik kummuk xop pu! ³⁶Topa yā 'Ātak, tu tikmū'ūn kuxa ka!, 'āpu tikmū'ūn nōy kuxa ka kamah, 'Ātak Topa putuk 'ūkuxa ka!, yā Topa max xe'ēgnāg.

Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup

³⁷—'Ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy hām'āktux kummuk, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax kopit hok. 'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', ha Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu' kux. ³⁸'Ānōy pu' hōm, ha Topa te xa' hōm putup, ha xate hāpxop punethok pop putup, yā Topa te hāpxop punethok xa popmāhā', yīy 'āyīm 2 nū'xip putup. 'Ōg panat hā 'ānōy pu hāpxop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāpxop xap kama 'ūyānān tu!. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'ūk-tōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'ūyānān tu!. Kaxīy.

³⁹Tu xe hām 'āktux, hu:

—Tik pa hok te' nōy pa hok mūg, puyīy mōgā', puxix tik 2 hāpkox ha' mōnāy. ⁴⁰Tik te hāmyūmmūgā'ax, tu hāmyūmmūg xexkah, ha tik te tappet mīy yā hāmyūmmūg kutōgnāg, pāyā tappet mīy kux, tute hāmyūmmūg xexkap-tup, nūy hāmyūmmūgā kamah. ⁴¹Xate 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk pēnāhā'. Teptu xate' pēnā hok yāy yōg hāmpxopmā'ax kummuk? ⁴²Hu hām'āktux hok 'ānōy pu!, hu: “Nāy, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup.” Kaxīy, 'īhā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. Xate' yūmmūg hok? Yāy yōg hāpxopmā kummuk kux hāmāxap, xayīy kūnāy tu 'ānōy yōg hāpxopmā kummuk kuxyā'.

Mīm kup max xix mīm kup kummuk 'āktux

⁴³—Mīm kup max te mīnta max taha!, 'ap mīnta kummugā'ah, ha' kup kummuk te mīnta max ta 'ohnāg. ⁴⁴Tikmū'ūn te mīnta pēnāha!, nūy tu' kup kopit. Mīnta tu max, puxix' kup tu max, ha mīnta tu kummuk, puxix' kup tu kummuk. 'A tikmū'ūn te tepta xut'ah mīmyām kup tu!, tu xupxak xak 'ohnāg mīmyām kup tu!. ⁴⁵Tik max te hāpxopmā max, 'ūkuxa max tu' mīy, ha tik kummuk kuxa kummuk, tu hāpxopmā kummuk. 'Ūyīy'ax te yāy kuxa kopa hāpxop yūmmūgāhā'.

Tikmū'ūn pet max xix' kummuk 'āktux

⁴⁶—'Āxop te: “Āmūn yāk xuxyā'” kaxīy, pāyā 'āyīpkox 'ohnāg. 'Āte 'āxat, pāyā xate' mīy 'ohnāg. ⁴⁷⁻⁴⁸'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy ta tikmū'ūn yīpkox pip 'āktux. Tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, pūyā' yīpkox pi!, puyīy tu ta hāmyūmmūg, tu tik pet max putuk. Ha hāpkot, tu mīkaxxap tu' xupep, pu tu kox tox tu nōm mō'tat, tu nō māykup mō'xix mīhīm, ha' ka'ok, ha tex mō'yūm tu' xupep, tu nū'xip, tu mīptut kopa' xup, tu' xet xexkah, pāyā mīptut kopa mō'yūm hām hā, tu' nak, tu' ka'ok, ha kaxīy tik nūn, 'ūgha' nūn, nūy yōgnū hām'āktux 'āpax, tuk xupak, tu' yīpkox pip, tu' ka'ok kamah, mīptut

max mō'yūm hām hã putuk. ⁴⁹Pãyã tik nōy pet, tu 'ap hãpkot'ah, tu mō'tat mīhīm hām pepi', tu mō'xix hām tu', ha' pu'uk, ha tex gāy te mīptut xit, ha' topaha', tu hãpxop patōnnãhã', tu' koxyōy mīptut. Ha kaxīy tik te yōgnū hām'ãktux 'ãpak, tu' yīpkox 'ohnãg, tu pu'uk kamah, mīptut kummuk putuk. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te kãmānat hittup mähã'

7 ¹Ha Yeyox te hãm'ãktux kux, tu tikmũ'ūn pu hãm'ãktux kux, tu ta' mōg tu mōktu xupep kōmēn Kapānān tu', ²ha tik puxet yã Hōm yōg gohet hã kãmānat, ha' hām max, yīy' xat'ax tep-tup pax, ha' pakut, tu' xok putūmnãg, ³ha tikmũ'ūn te Yeyox 'ãktux, yīy gohet yōg tik te Yoneo xexka xop tu' xak, pu nū', pu Yeyox tu' xax, pu mōg, nūy tik pakut hittupmã'. ⁴Ha Yeyox ha' nūn, tu' mōxaha', tu tu' xak, hu:

—Gohet yōg tihik max, 'ãpu, nōm mō'nīynãm. ⁵Tute yūmū yōg tikmũ'ūn putup pax, tu Topa pet mīy yūmū yōg tikmũ'ūn pu'. Kaxīy.

⁶Ha ta' mōg, 'ūxexka xop mūtik mōg, tu gohet yōg kãmānat ha' mōg, ha' pet hūmnãg tu' yūm, ha gohet yōg tik te' xape nū'pok, tu Yeyox ha nū'pok, nūy yāy pupi hãm'ãktux, nūy Yeyox pu' hãm'ãktux, hu:

—'Ānūn hok, 'ãxexka tu', hak-tōgnãg, hu 'ãte yāyhãhup 'ãkeppah. ⁷'Āte hãm'ãktux yūmmũg'ah. 'Āka'ok, nūy hãmpakut'ax mãnōg, pu mōg. 'Āpu, hãmpakut'ax xat, puyīy kãmānat hittup, nūy xat'ax hã' hittup. ⁸Yūmmũg, gohet yōg xexka xop tek xat kamah, ha 'ãte yōgnū xonat xop xat, ha' yīpkox pip. 'Āte xonat pu: "Mōg, mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy pu: "Mã', 'ãnũ!" kaxīy, ha' nūn, ha 'ãte kãmānat pu' xat, hu: "Ūmīy," kaxīy, ha' mīy. Puxi'. Kaxīy.

⁹Ha Yeyox hup, tu tik pakut ha' mōg'ah, tu gohet yōg tik te hãm'ãktux 'ãpak, tu' hittup, tu tikmũ'ūn te' pe' mōg xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Āte xa hãpxe'e 'ãktux: Tik kuxa yūm ka'ok yōgnū hãm'ãktux'ax kopah. Yã' puknōg, pãyã Iyaet yōg tikmũ'ūn kuxa mãm pu'uk, yūmū yōg tikmũ'ūn kuxa mãm pu'uk. Kaxīy.

¹⁰Ha gohet yōg tik xape xop putpu' mōg, kãmānat pet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mōxaha', ha kãmānat xip, tu' hittup nōmhã, 'ūxat'ax hã Yeyox te nōm hittupmähã'.

Yeyox te' putpu hīnnãhã 'ūn kutok pit

¹¹Hãpxip kutōgnãg 'ihã Yeyox mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nãiy tu', ha' xop te Yeyox mūtik hãpkumep xop pip, xix tikmũ'ūn punethok pip, ¹²tu kōmēn yīka' pip, 'ihã tikmũ'ūn nūn, tu kōmēn yīka' nūn, nūy tik nō hãpkot. 'Ūn hok yūm, tuk-tok pit puxehnãg, ha' xok, ha tikmũ'ūn punethok te 'ūn mūtik nūn, nūy tuk-tok nō hãpkot, ¹³ha Yeyox te' pēnãhã', tu 'ūn kuxa ka', hu:

—'Āpota hok, 'ūxak hok. Kaxīy.

¹⁴Tu' mōg, tu tik xok yōg mīpkox 'ãpit, ha tikmũ'ūn hup, tu' mōg 'ohnãg, yīy Yeyox te:

—'Ūgnix! 'Āte 'ãxat, hu: 'Āyok. Kaxīy.

¹⁵Ha put pu hi', tu' yoah, tu' yūm, tu hām'āktux, ha Yeyox te' mūk tut pu' hōm, ha' hittup. ¹⁶Ha' xohix kuxānōg, tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa te nū tik yāyikutnāhā', puyīy yāy pupi hām'āktux, tu' nūn, nūy tikmū'ūn pu hām'āktux, ha' xexkah! Topa nūn, nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām. Kaxīy.

¹⁷Ha kaxīy tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, tu hāpexxa xohix kopa hām'āktux, xix hāpexxa hām'hūmnāg tu hām'āktux.

Yoām te mō tik pok

¹⁸Tik xop te Yoām mūtik hāpkumep, tu nōm tep-tox pix mūtik hāpkumep, ha tik xop te Yoām pu hām'āktux, tu Yeyox te tik xok putpu' hinnā 'āktux, ha Yoām te' yōg tik 2 mōg yīmōgatux, ¹⁹tu Yeyox ha mō'pok, nūy yīkopit, hu: “Ok 'āmūn tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnā'ax?” Kaxīy. ²⁰Ha tik xop te Yeyox ha' mōg, tu hām'āktux, tu Yoām te hām'āktux 'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnāp-tup? 'Ūkux. Kaxīy.

²¹'Īhā Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā nōmhā, tu yāmīy kummuk kopa' pip xop hittupmāhā', xi' pa hok xop hittupmāhā', ²²tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoām yōg tik xop mūtik, hu:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, tu hāpoxpā'ax xohix pēnā'ax 'āktux, hu: 'Ūpa hok xop te hāmpēnāhā, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop yā' xax tup, xi' yīpkox hok xop te hām'āpak, ha' xok tihik, tu putpu hi', ha' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak. ²³Ha tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, tu' kuxa hittup, tuk yīkopit 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

²⁴Ha Yoām yōg tik xop mōg, ha Yeyox te Yoām 'āktux tikmū'ūn pu', hu:

—'Āmōg hām panip tu', nūy Yoām pēnā'. Putep xate pēnāhā'? 'Ok mōg nūy mīxux tox pēnā'? 'Ok 'āmuuh te nōm mīxux nuhuknām? 'Ap pēnā'ah.

²⁵Xatep-tep pēnāhā'? 'Ok mōg nūy tik pēnā', tik te topixxax maxnāg mō'tat? 'Āmhok. Yoām te xoktut xax mō'tat, 'ap xax max'ah. Yūmmūg. Tikmū'ūn nōy te topixxax max xe'e mō'tat, tu mīptut max xe'e kopa tihī', tu 'āmuk xexka mīy pax, tu' xexka xop mūtik tihī', pāyā panip xexka tu' ti'ah xexka xop, ha Yoām hok xip, tu panip xexka tu' pet. ²⁶Pāyā xatep-tep pēnāhā'? 'Ok tik te Topa pupi hām'āktux pēnāhā'? Hamūn. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yoām mūn te Topa pupi hām'āktux xe'e'. ²⁷Xate' yūmmūg. Hōmā tik hittap te Yoām 'āktux, tu Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu: “Topa te hām'āktux, ha tik te' nōm pupi hām'āktux. Topa te nōm tik 'ākeppa mō'kutnāp-tup, nūy 'ōg putat maxnā'.” Kaxīy.

²⁸—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tik xop hittap xexkak-tōgnāg, ha Yoām xexka xe'e', pāyā tik kutōgnāg, tu' yīpkox xip, Topa te nōm xat hah, nō'ōm xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁹Ha tik xop te gohet pupi tayūmak pop, tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak. Hōmā Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip, ha Yoām tep-tox pix.

³⁰Pāyā Paniye xop xix yūmmūgā xop yīpkox 'ohnāg, yīy Yoām tep-tox pix 'ohnāg kamah.

³¹ Ha Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? ³² Tu kaxxop putuk, nōm te hāmnuhnōg tu' mān, ha hāmkuje'ex, tu' nōy pu' yīy ka'ok, hu: “'Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, payā 'āxop te hāmyā 'ohnāg, hakmū'āte kāyāhā, nō hāpkot kāyā'ax putuk, pāyā 'āxop tek mū mūtik pota 'ohnāg.” Kaxīy. ³³ Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, tu' hep xupyāg xo'op hok, ha 'āxop te: “Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip.” Kaxīy. Pāyā' koit. ³⁴ 'Ūgnūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha 'āxop tek mūn kummuk 'āktux, hu: “Pēnā', 'ūxit xexka nām, tu xo'op xexka nām kamah, tu tix kummuk hā' xape, xix tik xop te gohet pupi tayūmak pop xop hā' xape.” Kaxīy. ³⁵ Tukmūn 'āktux kummuk, pāyā Topa te hāmyūmmūg, ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg putup, tu nōm max 'āktux, tu' hāpxe'e 'āktux. Ta tu' kux. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te Paniye tik pet ha' mōg

³⁶ 'Āmnīy 'Ūm 'ihā Paniye xop yōg tik te Yeyox xānāhā, pu yāy pet tu' xit, ha' mōg, tu mō'nāhā', tu' yūm, tu' xit, ³⁷ ha kōmēn yōg xotit xip, ha tikmū'ūn te nōm pu hām'āktux, hu: 'Ok yūmmūg xate'? Yeyox te tik pet kopa' xit. Kaxīy. Yīy nax tōynāg paha', yā naxnāg max, takat xexkah, ha hāpxop hax max kopa' xuk, tu kamah takat, ³⁸ ha Yeyox yīkāgnāg hā' xip, tu potaha', ha' pa hep te Yeyox pata tu' nāhā', tu' pa hep hā' pata pix, hu Yeyox pata nakgāhā', tu yāy xetox hā 'ūktux tu' nakgāhā', tu Yeyox pata hax, tu hāpxop hax max pux, tu Yeyox pata tu' pux. ³⁹ Ha Paniye yōg tik te' pēnāhā', tu hāmpē'paxex, hu: “'Ok yūmmūg hok Yeyox te'? Paxpu tu Topa pupi hām'āktux xe'e', puxix 'ūn xotit yūmmūg, hu' tux hox pu tu' xupit hok.” Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox te Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu:

—Xīmām, 'āte xa hām'āktux putup. Kaxīy.

Ha:

—'Āyīy. Kaxīy.

⁴¹ Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hōmā tik 2 ta nemēn tik nōy pu', tu' nōy pu ta nemen tayūmak hā, ha tik 'ūm ta nemēn tayūmak te 500, ha' nōy ta nemēn tayūmak te 50.

⁴² Pāyā' nōm tik te tayūmak 'ūm xip'ah, 'ap pagok yūmmūg'ah, ha tik max te' homip tu' kax 'ohnāg, ha' kux. 'Āte xa yīkopit, hu: Tik 'ūm kuxa hittup xe'e', nūy tik max tup-tup pax xexkah, pe tik ta nemēn tayūmak te 50, pe tik ta nemēn tayūmak te 500? Putep pe'āpaxex? Kaxīy.

⁴³ Ha Xīmām te:

—Nōm tik ta nemēn kutōgnāg 'ūkuxa hittup kutōgnāg, ha tik ta nemēn xexka kama' kuxa hittup xexkah, hu tik max tup-tup pax xexkah. Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. ⁴⁴ Nū 'ūn pēnā'. 'Āpet tu mōknāhā', ha kōnāg 'ūm xate tat'ah, puk pata pix, ha 'ūn tek pata pix, yāy pa hep hā' pix, tu xetox hā' nakgāhā', ⁴⁵ hak mūg 'ohnāg yāy kep ha, nūy 'aneō, pāyā 'ūn tek pata hax punethok. ⁴⁶ Xate 'ā' hōm'ah

mīxux hep tox, puk xe 'ānnut, pāyā 'ūn te hāpxop hax max hep pux 'ūkpata tu', ⁴⁷yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te 'ūn kuxa kummuk xit nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', yīy ha Topap-tup pax xexkah. Topa te tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', yīy ha Topap-tup pax xexka 'ūyānān tu', ha Topa te tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax kutōgnāg xaxogāhā', yīy ha Topap-tup pax kutōgnāg. Kaxīy.

⁴⁸Tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxīy.

⁴⁹Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik mām te:

—'Ū 'ūm nūhū'? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux.

Yeyox te' xaxogā 'āktux hok! Kaxīy.

⁵⁰Ha Yeyox te 'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yā' puxi'. Mōg. Pūyā 'ākuxa yūm. Kaxīy.
Ha' mōg.

'Ūn xop te Yeyox mūtik hāpkumep

8 ¹Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox hāpkumep, tu kōmēn xohix kotit hā' mōg, xi' xip tu xexka xohix kotit hā' mōg, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, tu nōm xop yīpkox pip 'āktux, ha tik te 12 nū mūtik mōg, ²ha 'ūn xop mōg kamah. Hōmā Yeyox te nōm xop hittupmāhā', tu yāmīy kummuk mōy 'ūkopah, ha 'ūn xohix te: Mānix 'āxet'ax Mānanēn, ha Yeyox te yāmīy kummuk te 7 mōy 'ūkopah, ³ha 'ūn nōy Yoān, tu Koy xetut, ha' xat'ax 'Enot yōg kāmānat te māxap, tu nōm yōg hāpxop pēnāhā', ha 'ūn nōy Xoyān, xix 'ūn punethok te Yeyox mō'nīynām, tu tik te 12 mō'nīynām kamah, tu yāy yōg hāpxop tu' popmāhā'.

Tik te hāpxop xap xok

⁴Ha tikmū'ūn punethok nūn, yā kōmēn xohix yōg tikmū'ūn, tu Yeyox ha' nūn, tu yāy tu nū'nāhā', ha Yeyox te' yūmmūgāhā', tu hām'āktux hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', puyīy tikmū'ūn Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', hu:

⁵—Tik 'ūm mōg nūy hāpxop xap xok, tu' xap nāhā hām kopah, nūy tu' xok, ha' yāg te putat yīka tu' xok, yīy tikmū'ūn te pata hā' totnok, tu' koxyōy, ha putuxnāg te' mānām, ⁶ha' xap yāg te mīkax xap tu' nāhā', tu' xokax, pāyā hāmnak, ha' tap, tu yāy xaxogāhā'. ⁷Ha' xap yāg te mīmyām xop kopa' nāhā', tu' xokax, tu' tuk, tu mīmyām mūtik tuk, tu mōktu xexkah, pāyā' xut 'ohnāg, mīmyām kopa' xip tu'. ⁸Ha' xap yāg te hām max tu' nāhā', tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu xohix xexkah, tu' xap max xohix punethok hōm. Yā' xap puxet te' xap te 100 popmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy. Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax, xa 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā'

⁹Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīkopit, hu:

—'Ok hām'āktux 'ūm nūhū'? Teptu xate hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy. ¹⁰Ha Yeyox te:

—Topa te xa hāmyūmmūgāhā', tu yāy yōg tikmū'ūn xat, hu' yūmmūgāhā', puyīy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, pāyā 'a' tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgā'ah, yīy Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pu tu pa pip, pāyā 'a hāmpēnā'ah, xix hām'āpak, pāyā 'a yūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pu tu pa pip, pāyā 'a' hāmpēnā'ah, xix hām'āpak, pāyā 'a' yūmmūg'ah.

¹¹—Nōm hām'āktux te 'āyūmmūgāhā kaxīy: Mīxux xap te Topa yōg hām'āktux 'āktux. ¹²Hāpxop xap te putat yīka tu' nāhā', hā kaxīy tik 'ūm te Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, pāyā Hāmgyāyāgnāg te hām'āktux putup nōg, tu' kuxa kopa' xut, yīy' kuxa yūm 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, ha Topa te' kuxa kummuk xit 'ohnāg. ¹³Ha hāpxop xap te mīkaxxap tu' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, tu' kuxa hittup, pāyā' kuxa yūm kutōgnāg, tu mōktu' xūy, hu' xaxok, tu Topap-tat xak. ¹⁴Ha' xap te mīmyām xop kopa' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te nōm hām'āktux'ax 'āpak, pāyā yāy yōg hāpxop xak punethok, tu hāpkute'ex punethok, tu' kuxa yūm 'ohnāg, hu Topap-tat hā' mōg pu'ūgnāg. ¹⁵Ha hāpxop xap te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip hām'āktux xe'e pu', tu' kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu' xaxok 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg, yā' mōg kumak mōg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kūyānām 'āktux

¹⁶Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tikmū'ūn te kuyānām tat'ax yūm mīpe yīmū', pu tikmū'ūn xohix pu tupmā', 'ap mīmpe kaka' yūm'ah, xix mana kopa' yūm 'ohnāg. ¹⁷Ha kaxīy Topa te hāpxopmā'ax xaptop'ax yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn xohix yūmmūgāp-tup.

¹⁸—Paxīp, 'ūg'āpax max. Tikmū'ūn te hāmyūmmūg, Topa te nōm pu hāmyūmmūgāp-tup, pu tu hāmyūmmūg xohix, pāyā tikmū'ūn nōy te hāmyūmmūg 'ohnāg, Topa te nōm pu hāpxaxogāp-tup. Kaxīy.

Yeyox mūg tut nūn xi' taknōy xop

¹⁹Yeyox mūg tut nūn, xi' taknōy xop nūn tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', pāyā 'ā' pēnā'ah, tikmū'ūn punethok hah, ²⁰ha tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Ātut nūn xix 'ātaknōy xop nūn, tu nūktu hāptopa' tihi', tu 'āhip, nūy 'ā mūtik hām'āktux. Kaxīy.

²¹Pa Yeyox te:

—Yā tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, yāk tut, xik taknōy, xik hex, tuk mūn hā' xape'. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh xat, pu tu' xuxi'

²²'Āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te kōnāg xexka ha' mōg, tu ta mīpkox xup hā nōm mō'nāhā', xix yāy mūtik hāpkumep xop te' mōxakux, nūy kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox te:

—'Āpu, yūmū mōg nūpehe, kōnāg xexka xatapak hāpkux nōy tu'. Kaxīy.
 Tu' mōg, ²³'ihā Yeyox pip mīpkox kopah, tu mō'yōn, ha 'āmuuh ka'ok mō'ko'uk kōnāg xexka tu', ha kōnāg te mīpkox mahap, tu' mōm tu mīpkox kopa mō'nāha', ha mīpkox putux, tu kōnāg kopa mō'nāp-tup, yīy tik xohix xok'ax, tu kuxānōg, ²⁴tu Yeyox yīka ha' mōg, tu' tuhuk, ha' yāy koxak, yīy: Yāyā', Yāyā', yūmūg xakix putup! Kaxīy.
 Ha yāy koxak, tu 'āmuuh xat, xix kōnāg gāy xat, pu tu xuxi', ha' xuxi', ²⁵ha Yeyox te tik xop pu hām'āktux, hu:
 —Piya' kuxa mām 'ūgkopah? Kaxīy.
 Ha Yeyox yīpkutuk, tu yāy pu hām'āktux, hu:
 —'Ū 'ūm nō'ōm? Tu 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk xupepmāhā'

²⁶Yeyox mōg, xix' yōg tik xop te nōm mūtik mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Yenax tu, ha Ganinet yōg kōnāg xexka kux tu' yūm, ²⁷ha Yeyox te mīpkox kopa' xupep, tu' mōg hām nak ha', ha kōmēn yōg tihik nūn tu nūktu Yeyox hah, tu 'āmniy xohix hā xax top, tu' pet xip 'ohnāg, pāyā' xukpot tu' xip, yāmīy kummuk xop te' kuxa kopa' pip hah. ²⁸⁻²⁹Hāpxip punethok 'ihā yāmīy kummuk xop te' kummukgāhā', ha' gāy, yīy tikmū'ūn te tik yīm hīy, xi' kup hīy, pip kup mūg xap hā' hīy, pāyā tik te' koxyōy, ha yāmīy kummuk te panip xexka tu' mōgāhā', yīy Yeyox te yāmīy xat pu mōg, ha tik te Yeyox pēnāhā' tu' yīy ka'ok, tu kopaxux ha' nāhā', tu nū'xup, tu:
 —Yeyox, 'āmūn yā Topa xe'ēgnāg kutok. Xatep-tep tup? 'Āte xa tu' xak 'ūgkummugā hok. Kaxīy.

³⁰Ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxuxet'ax te xīy? Kaxīy.

Yā yāmīy punethok te tik kopa tihī', hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop. Kaxīy. ³¹Tu Yeyox tu' xak pu Hāmgāyāgnāg Pet ha mō'pok hok.

³²Ha xapup punethok te yīktix tu' pip, tu hām'hūmnāg, yīy yāmīy te tu' xak, pu' tux hok pu tu xapup xop kopa' mōg, ha' tux hok pu mōg, ³³tu tik nīm, tu mōktu xapup xop hā mōxakux, ha xapup xop te yīktix tu' yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg kopa nām, tu' xakix.

³⁴Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu xapup xakix pēnāhā', tu nū'paha', tu' mōg, tu kōmēn ha' mōg, nūy 'ūkopa hām'āktux, xix hāpxexka tu' hām'āktux, ³⁵ha tikmū'ūn nūn nūy tu pēnā', tu Yeyox ha' nūn, tu tik pēnāhā', yāmīy kummuk te' nīm, ha' nūn, ha topixxax mō'tat, tu' Yeyox yīkāgnāg hā' yūm, ³⁶ha tik xop te xapup xop pēnā'ax mōg, tu tikmū'ūn nōy pu hām'āktux, tute tik hittup 'āktux, ³⁷ha Yenax yōg tikmū'ūn te xapup tu Yeyox yīpkutuk, hu nōm xat pu mōg, pu hāpxexka nīm, ha Yeyox 'ūpapuk ha' mōg, tu kōnāg xexka ha' mōg, tu mīpkox tu mō'nāhā', nūy mōg, ³⁸ha tik hittup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Ũktux hok 'ũ mōg 'āxop mūtik. Kaxīy.

Pāyā Yeyox te:

³⁹—Yāy pet ha mōg, Topa te xa hāmmaxnāhā, yīy tikmū'ün pu hām'āktux, Kaxīy.

Ha ta' mōg, tu tikmū'ün xohix pu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox te nōm hāpxopmāhā.

Yeyox te 'ün hittupmāhā' xix kaxkop hex

⁴⁰Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpkux nōy ha' mōg put pu', tu mīpkox hā' mōg, tu kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu xupep hāpkux tu', xix yāy mūtik hāpkumep xop mōxa kamah, ha tikmū'ün xohix te' hip, hu' hittup, ⁴¹ha tik nūn, 'ūxuxet'ax Yax, 'ūxexkah, tu Yoneo yōg tikmū'ün xat, tu kōmēn yōg Topa pet kopa' xat'ax, tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox tu' xak, pu' pet ha mōg, ⁴²hak-tok hex puxehnāg, 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix te 12, 'ūtuk tup, tu' pakut, tu' xok putūmnāg, yīy Yeyox mōg.

Ha tikmū'ün xohix te nū mūtik mōg, yā' xohix punethok, tu yāy tu nū'nāhā', tu' mūg ka'ok, ⁴³'ihā 'ün nūn, tu' pakut, yā 'ün yōg hāmpakut'ax, ha yāy hep 'āta xupep, ha hāmyāxatamuk xohix te 12 hā' pakut, 'ihā 'ün te notot xop xohix tu' kax, pu tu hittupmā', ha 'ün te tayūmak xohix hā pago, tu' hitop popmāhā notot xop pu', pāyā hittup 'ohnāg, ⁴⁴hu Yeyox pe' mōg, tu' yōg topixxax 'āpit, tu' hittup, ⁴⁵ha Yeyox te:

—'Ũ 'ūm tek 'āpit? Kaxīy.

Ha tikmū'ün xohix te:

—'Īntu. 'Ākmūn'ah. Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā', tikmū'ün xohix te 'āyīmap pip, tu 'āmūg ka'ok. Kaxīy.

⁴⁶Pa Yeyox te:

—Tikmū'ün 'ūm nōm tek 'āpit, 'a' yūmmūg. Topa tek ka'ogāhā' 'ū hittupmā', ha tikmū'ün 'ūm nōm tek 'āpit xe'e', 'ūyīy hittupmā'. Kaxīy.

⁴⁷Ap 'ün te yāy xaptop yūmmūg'ah, hu' nūn, tu kuxānōg, tu yāy nuhuk, tu' kopaxux ha' nāhā' Yeyox keppah, tu hām'āktux, tu Yeyox xax 'āpit 'āktux, ha tikmū'ün xohix te' xupak. ⁴⁸Ha Yeyox te:

—Nixix, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āhittupmāhā', Mōg 'āpet hah, 'ihā 'ākuxa yūm. Kaxīy.

⁴⁹Tu hām'āktux 'ihā tik nūn, yā Yax yōg kāmānat, tu nōm pu hām'āktux, hu:

—Yax, 'āk-tok hex yā' xok. 'Ūtux hok pu Notot put pu mōg, mō'kutnā' pu yāy xip'ax tu xihip. Kaxīy.

⁵⁰Ha Yeyox te' xupak, tu Yax pu hām'āktux, hu:

—Ākuxānōg hok, 'ākuxa yūm ka'ok, ha Topa te 'āk-tok hittupmāp-tup hok'ah. Kaxīy.

⁵¹Tu' mōg tu mōktu Yax pet tu' xupep, ha tikmū'ün mōxaha kamah, ha Yeyox te' tux hok pu tikmū'ün mōxakux hok, tu Pet yīmōgatux, xix Tiak,

xix Yoãm, pu yãy mütik mөг, ha' mөxakux Yeyox mütik, xix kaxxop hex müg tak xi' müg tut mөxakux.

⁵²Pa tikmü'ün nөy 'ap mөxakux'ah, tu häptopa' pip, tu kaxxop hex hä' potaha', ha Yeyox te:

—'Äpota hok. Kaxxop hex 'ap xok xe'e'ah, yã mө'yön. Kaxiy.

⁵³Ha tikmü'ün yixix kummuk, tu Yeyox 'äktux kummuk, tu:

—Yã' xok xe'e!' 'Ügmü'äte' yümmüg! Kaxiy.

⁵⁴Pa Yeyox mөг, tu kaxxop yim müg, tu' yiy ka'ok, tu:

—Nixix, 'äyok nüy 'äknihã xhip! Kaxiy.

⁵⁵Ha' put pu hi', tu' yok, tuknihã'xip, ha' xat, pu xit'ax hөm kaxxop pu', puyiy mã'. ⁵⁶Ha' tak xi' tut kuxänөг, tu tu' kuxa hittup, pa Yeyox te:

—Tikmü'ün 'üm pu' xuktux hok! Kaxiy.

Yeyox te tik te 12 mö'pok

9 ¹Yeyox te yãy yөг tik xop te 12 xänähã', tu yãy 'äxet'ax hөm pu yãmiy kummuk xohix xit tikmü'ün kopah, nüy tu tikmü'ün pakut xop hittupmã', ²Ha' xat, pu Topa yãy yөг tikmü'ün xat 'äktux, xi' xat, pu 'yipkox pip 'äktux, xi' xat pu tikmü'ün pakut xop hittupmã', ³tu:

—'Ähok mөг, tu häpxop 'üm ta hok, xi' kup hä tu 'ämөг hok, xi' tut ta hok, xix topixxax nөy ta hok. ⁴Ha tikmü'ün te: "Ükpet kopa 'äxip'ax," kaxiy, 'äpu xhip ka'ok, tu' nim hok, 'ihã kömën kopa 'äti'. ⁵Pa tikmü'ün te: "Mөг, mөг," kaxiy, 'äpu mөг mö'ka'ok, tu nөm tikmü'ün nim, tu häpkönön 'äpata ha' xit, nüy tikmü'ün kummuk 'äktux. Ta tu' kux. Kaxiy.

⁶Tu mö'pok, ha' mөг, tu häpkumep, tu' xip tu xexka xohix kotit kopa' mөг, tu hãm'äpak max 'äktux, hu Topa te tikmü'ün xat 'ätux, ha yipkox pip 'äktux, tu kömën yөг pakut xop hittupmãhã', ⁷tu häpxopmã ka'ok.

'Ihã tikmü'ün nөy te Ganinet yөг gohenanok pu Yeyox 'äktux, tu' yөг häpxopmã'ax 'äktux, ha gohenenaok 'äxet'ax 'Enot, tu:

—Pi'ya nө'öm? Kaxiy.

Ha tikmü'ün yäg te Yөam putpu hi 'äktux, nөm tep-tox pix, ⁸ha' yäg te:

—Mönäyxop hittap 'Enit te put pu hi 'äktux. Yã' xohix te hãmpel'paxex, hu: "Ü 'üm nөm Yeyox?" Kaxiy. ⁹Yiy 'Enot te:

—'Äte' xat pu möy Yoãm putox xak, pu tu xok, hap-tex, pa 'ü 'üm nө'öm, tu häpxopmã ka'ok? Kaxiy.

Tu' xak, nüy Yeyox pënã'.

Yeyox te tikmü'ün xohix xexka xinnähã'

¹⁰Ha Yeyox yãy yөг mö'pok xop nün, tu putpu' nün, tu nüktu hãm'äktux Yeyox pu', tu häpxopmã ka'ok 'äktux, ha Yeyox te tik xop te 12 mögãhã', 'ap nөy mögã'ah, tu' mög tu möktu kömën kutögnäg Metxax tu' möxaha', ¹¹pa tikmü'ün te' yümmüg, tu' pe' mög, ha Yeyox kuxa hittup, tu:

—'Ok 'äxop nün? Kaxiy.

Tu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. Kaxīy.

Tu' pakut xop hittupmāhā'.

¹²Ha 'āmnīy, yīy mō'pok xop te 12 te:

—Putup te' kix tikmū'ūn, 'āpu mō'pok pu mōg putpu', nūy xip tu xexka kopa hāpxop pop, nūy mīptut 'ūm kopa nū'xok, nūnte hām panip hah. Kaxīy.

¹³Pa Yeyox te:

—'Āpu, 'ūxīnnā', puyīy tu hi ka'ok. Kaxīy. Ha:

—'Ūxit'ax 'ūm? 'Ap xip'ah. 'Ūgmū'āte pām xohix te 5 pip, xix mām tix mām, ha tikmū'ūn xohix xexka punethok. Pi'yā' mōg putup, nūy pām xohix pop, nūy tikmū'ūn pu popmā', nūy tu' xīnnā'? 'Ap kōmēn xexka yūm'ah. Kaxīy.

¹⁴Ha tikmū'ūn yōg tik xop xohix te 5.000, ha Yeyox te yāy yōg mō'pok xop xat, pu tikmū'ūn hām tu mō'xip, ha' yāg puxet te 50 mō'xip, xi' nōy te 50 mō'xip, tu mōktu xohix.

¹⁵Ha mō'pok xop yīpkox pip, ha tikmū'ūn xohix te hām tu' mām, ¹⁶ha Yeyox te pām xohix te 5 pop, xix mām 2, tu pexkox ha' pēnāhā', tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa 'āmax. Xatek mūg hāpxop max xohix popmāhā'. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg mō'pok xop pu pām koxip, tu xe' koxip, tu nōg nōy nā' mōg tu mōktu xohix, nūy tikmū'ūn xohix xīnnā', ¹⁷ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok, pāyā pām pip punethok, ha tikmū'ūn xit tap 'ihā tik xop te pām pop, tu manax kopa' xex, ha manax te 12 nū'xip pām hah, xix mām hah.

Pet te' Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹⁸'Āmnīy nōy 'ihā Yeyox puxehnāg xip, tu Topa pu hām'āktux, ha yāy yōg mō'pok xop nūn, tu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te putep 'āktux 'ā'? Kaxīy.

¹⁹Ha tik xop te:

—'Ūyāg te 'āmūn yā Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix, ha' yāg nōy te 'āmūn yā 'Enit 'āktux, hōmā nō'ōm 'Enit te Topa pupi hām'āktux, ha' yāg nōy te: "Yeyox yā tik hittap nōy, tu Topa pupi hām'āktux, yā putpu hi nōmhā." Kaxīy.

²⁰Ha:

—Xix 'āxop? Putep 'āmpē'āpanōm? 'Ok pek mūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmūn yā Kunnix, Topa te xa yāykutnāhā'. Kaxīy.

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹Ha Yeyox te:

—Nāy, hām'āktux hok tikmū'ūn nōy pu'. Kaxīy.

²²Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xūy xexkap-tup, ha Yoneo xexka xop tek mūn putup nōg, xix 'āmānex xexka xop, xix hāmyūmmūg xop tek mūn putup nōg, tuk putex putup, ha 'āmnīy tikoyuk nōg, 'ihā put puk hip-tup. Kaxīy.

²³Tu hāpxip kutōgnāg 'ihā xe hām'āktux, tu' xohix pu hām'āktux, hu:
—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe'paxexk-tōgnāg, tu
mōktu yāy putup'ax xaxok, nūy 'āmnīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy,
nūy 'ūgmūn putuk xūy, tuk mūn mūtik hāpkumep xe'ēgnāg. ²⁴Ha tikmū'ūn te
yāy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnāg, pa tikmū'ūn xok 'ūgmūn hah, puxix tu
hip-tup mō kuma' mōg, tu' hi kux 'ohnāg. ²⁵Teptu hāpxexka yōg hāpxop xohix
pop, pāyā' xok? 'Ūp-texop xexkah, tu' xok, tu hāpxop xohix xaxok, 'ūxok tu', puxix
yā' hok xe'ēgnāg. ²⁶Tikmū'ūn tek mūn hā yāyhāhup, xix yōgnū hām'āktux hā
yāyhāhup, 'ūnōy xop pu yāyhāhup, hu: “'Akmūn Yeyox yōg'ah”, kaxīy, kopxix 'āte
nōm tikmū'ūn hā yāyhāhup 'ūyānān tu'. 'Ātak Topa pu 'āte nōm xop hā yāyhāhup,
'ihāk nūn, hu: “'ōhōm 'ā' yōg'ah,” kaxīy, 'ihāk xexka xe'ēgnāg nūn, 'Ātak Topa
putuk, xix pexkox yōg nū'pok xop putuk. ²⁷'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop 'āyāg
xok putup hok, tu mōktu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

²⁸Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'ihā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, ha yīktix
tu mō'kānīn ha' mōg tu pūnāmepe, nūy Topa pu hām'āktux. ²⁹Yeyox te hām'āktux
'ihā' pa yānām putuk, ha topixxax tūmnāg, tu kuyānān putuk. ³⁰Hāpxip 'ohnāg
'ihā tik 2 tihī', tu Yeyox pu hām'āktux hā' nōy yānān, tik puxet 'āxet'ax Mōyyex,
ha' nōy 'āxet'ax 'Enit, yā Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāyxop hittap, hōmā Topa
te' mōgāhā' pexkox tu', nūy tihī' hāmyāxatamuk xohix hā, ³¹ha Topa yōg yānām
xe'ēgnāg te pexkox tu' xakot, ha tik 2 te Yeyox xok'ax 'āktux, tu' xok putup
kōmēn Yenoyanēn kopa 'āktux, tu Topa tep-tup kaxīy 'āktux, ³²'ihā Pet xi' nōy
xop mō'yōn ka'ok, tu yāy koxak, tu Yeyox xexka xe'ēgnāg pēnāhā', tu tik 2 xexka
xe'ēgnāg pēnāhā', ³³ha tik hittap 2 mōg putup, 'ihā Pet te:

—Yāyā', yā' max nūntek mūg pip. 'Āpu, yūmū mīptut kumex tikoyuk
mīy, yāpxet 'ā pu', xix nōy Mōyyex pu', xix' nōy 'Enit pu'. Kaxīy.

Pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg. ³⁴Tu hām'āktux, 'ihā hāmgōy xexka nūn, tu tik
2 xaxogāhā', tu mō'nīy, ha tik xop kuxānōg, 'ihā hāmgōy kopa' xip, hāmpēnā
'ohnāg hah, ³⁵ha Topa yīy, tute hāmgōy xexka kopa hām'āktux, hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit xe'ēgnāg. 'Āte nōm yāy kutnāhā'. 'Ūxupax!. Kaxīy.

³⁶Tu hām'āktux kux, ha Yeyox puxehnāg xip, ha yāy yōg mūtik
hāpkumep xop yīy 'ohnāg, 'ap hām'āktux'ah, tu hāpxopmā 'ūm pēnā'ax
'āktux 'ohnāg 'ūnōy xop pu nōmhā.

Yeyox te kaxop pit hittupmāhā'

³⁷Hāptup 'ihā yīktix tu 'ūyīxohoh, ha tikmū'ūn xohix punethok pip, tu
Yeyox hip, ³⁸ha tik xip, tu' yīy ka'ok tu:

—Notot, mā'! 'Ūgkutok pit puxehnāg pakut. ³⁹Yāmīy kummuk te'
pakutnāhā', ha' yīy ka'ok, tu hām tu' nāhā', tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop
te yīkox tu' xupep, 'ūyīy xax tu' xupep. Yā yāmīy te' xūyghāhā', tu' nīm

'ohnäg. ⁴⁰ 'Āte 'ōg tik te 'āmütik hāpkumep xop tu' xak, tu nōm xop tu' xak, pu yāmīy xit pu mōg, pāyā 'ap xit yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn kuxa mām 'ohnäg, tu' kummuk 'āmnīy xohix hā, 'āte 'āxop nōā'tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? Kaxīy.

Tu' tak pu hām'āktux, hu:

—'Āk-tok putnū'. Kaxīy.

⁴² Ha' putnūn, 'ihā yāmīy kummuk 'ūkopa nuhukgāhā', tu hām tu' putxok, ha Yeyox te yāmīy xat pu mōg, yī' mōg, ha kaxxop hittup, ha Yeyox te' tak ha' mōgāhā'. ⁴³ Ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, Topa mūn xe'ēgnēg ka'ok hah, tu' yēy,

Yeyox te' xok'ax 'āktux 'ūxeheh

Tikmū'ūn kuxa te' yēy, 'ihā Yeyox te yāy yōg mütik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

⁴⁴—'Ūg'āpax, 'ūxaxok hok! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha tik puxet te gāy xop mōgāp-tup 'ūghah, 'ūkoit'ax hāk mōgāp-tup, pu tuk putex. Kaxīy.

⁴⁵ Ha' xupak, pāyā nōm hām'āktux ka'ok, yīy tik xop kuxa yūm 'ohnäg, hu' yūmmūg'ah, 'ap yīkopit putup'ah.

'Ū 'ūm xexkah?

⁴⁶ Tik xop te yāy mütik hām'āktux hā' nōy yānān, nūy pi'yā tik yāy xexka yūmmūg, nūy pi'yāk-tōgnäg yūmmūg, hu: —'Ūgmūn yāk xexkah, kaxiy, ha' nōy te: —'Ap 'ūxexka'ah, yāk-tōgnäg, pāyā' nōy yā' xexkah. Kaxīy. ⁴⁷ Ha Yeyox te' yūmmūg, ha kaxxop te' yīka' xip, yī' put, ⁴⁸ tu:

—Tikmū'ūn tek putup, ha 'āte kaxxop putup, nōm yīpkox pip, puxix nōm tikmū'ūn yā kaxxop putup kamah. Tikmū'ūn tek putup, puxix 'Ātak Topa putup kamah, nōm te nūgkutnāhā'. 'Ūk-tōgnäg xop yīpkox pip, nōm xop te yāyhāp-tup xexkah xop, 'āxop mütik. Kaxīy.

Tikmū'ūn te 'āxop tukmīy hok, puxix 'āxop mütik tu hāpxopmā'

⁴⁹ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'ūgmū'āte tik pēnāhā', tu yāmīy kummuk xit, tu xa' xuktux, tu 'āxuxet'ax 'āktux hā' xut, hak mū'āte' tux hok pu mīy hok, hamūn tek mūk mütik hāpxopmā 'ohnäg hah. Kaxīy. ⁵⁰ Ha Yeyox te hām'āktux Yoām pu', xix yāy yōg mütik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūtux hok pu mīy. Tik te 'āxop mütik yāy tu yānān hok, puxix tu 'āmütik hāpxopmā'. Kaxīy.

Xāmānit yōg tikmū'ūn te Yeyox putup nōg

⁵¹ Hāpxip kutōgnäg 'ihā 'ūxexka xop te Yeyox putex putup, yā' xok'ax hūmnäg, ha' yūmmūg, hu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg putup, ⁵² tu tik xop

mō'pok hāmāxap, ha' mōg, tu mōktu hāpxexka Xāmānit tu' mōxaha', nūy pip'ax xax, tu' mōg, nūy 'āmuk xax, ⁵³pāyā hāpxexka yōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg pēnāhā', hup-tup nōg. ⁵⁴Ha Tiak xix Yoām gāy, tu:

—'Ok xatep-tup 'ūgmū'āte' xat, pu kuxap pexkox tu nū'yōn, nūy tikmū'ūn kummuk kix? Kaxīy.

⁵⁵Pa Yeyox te' mānōg, tu' yokānām, ⁵⁶tu' kep ha' mōg, tu xip tu xexka, nōy ha' mōg, ha yāy mūtik hāpkumep xop mōg kamah.

Tikmū'ūn te Yeyox pe' mōg putup

⁵⁷Tu' mōg, 'ihā tik te Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Āte 'āmūtik hāpkumep putup, yā' hām 'ūm tu 'āmōg'ax 'ūgmōg kamah. Kaxīy.

⁵⁸Ha Yeyox te:

Kokexmax hex pet, xix putuxnāg xohix pet, pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, 'āk pet 'ūm pip'ah 'ū kopak pihi'. Kaxīy.

⁵⁹Tu tik nōy xānāhā', hu:

—'Ūgmūtik hāpkumep, kaxīy.

Pa' nōy te:

—Nāy. Yāy pet hak mōg tap nūy 'ātak nō hāpkot, nūy 'āmūtik hāpkumep kūnāy tu'. Kaxīy.

⁶⁰Ha:

—Pūyā xakix xop 'ūnōy xop nō hāpkot, pa nū', nūy 'ūgmūtik hāpkumep, nūy Topa yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux. Kaxīy.

⁶¹Ha tik nōy te:

—'Ūgmōg 'āpehe, pak tux hok 'ū xape xop pu 'āneo, nūy hāpkumep'ax 'āktux. Kaxīy.

⁶²Ha:

—Tik hām, tu ta' taxutnak nīm, nūy hām kumāgnāg mōg, puxix Topa nōm xe homip xat putup 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox te tik te 72 mō'pok

10 ¹Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te tikmū'ūn pēnāhā', tu tik nōy yīmōgātux, ha tik xohix te 72 yīmōgātux, tu tik 2 mō'pok, xix tik 2 nōy mō'pok, xix tik 2 nōy gā hu mō'pok, tu mōktu xohix, nūy 'ūkeppa' mōg kōmēn xohix hah, xix xip'ax xohix hah, ²'ihā' xat, hu:

—Hāpxop xohix ta', xix yīmpa', pa kāmānat pip'ah pu hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu' xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu' xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu hām'āpak max 'āktux. ³Mōg. 'Āxop yā' gāy hok xop, kahnēn putuk, ha 'āte mō'āpok hāmgāy xop kopah, nōm gāy xop te kokex gāy putuk. ⁴Tayūmak paxmōg hok, xix tuhut, xix pataxax tat hok. Putat kopa' hip hok, nūy hām'āktux hā' nōy yānān. ⁵Mīptut 'ūm tu 'āmōxap-tup, hu ta hām'āktux hāmāxap, hu: “Pūyā' kuxa mām nū mīptut kopah,” kaxīy,

tuknāy tu' mōxa'ax. ⁶Tikmũ'ün max te mĩptut kopa tihi', puxi' kuxa mām, pa tikmũ'ün kummuk tihi', puxi' kuxa mām 'ohnāg, pa 'ākuxa mām pax putup.

⁷—Mĩptut kopa' nox pihi', hu ta' mōg hok mĩptut nōy tu', pāyā pi', nūy' xit, nūy xo'op. Mĩptut yōg tikmũ'ün te 'āp-tup, pu pihi', hu ta pi'. Yā' max tikmũ'ün hām punethok, tu' xit max kamah. ⁸Tikmũ'ün te 'āp-tup, tu xa' hōm xit'ax, 'āpu, 'ūpa', nūy mā, 'ihā kōmēn tu' pip. ⁹Kōmēn yōg pakut xop hittupmā', tu hām'āktux, hu: “Hōnhā Topa te 'āxop xat nūnte! 'Āpu 'āyĩpkox pi',” kaxīy.

¹⁰—Pa kōmēn tu mōxaha, ha nōm tikmũ'ün te 'āp-tup nōg, 'āpu kōmēn kotit hā mōg, nūy hām'āktux, hu: ¹¹“Ap max'ah kōmēn, tu Topa yōg hām'āktux putup nōg, yīy kōmēn yōg hāpkōnōn tek mūk pata tu' mōy, nūy Topa gāy 'āktux. Pāyā' xaxok hok. Hōnhā Topa te 'āxop xat nūnte, ha 'āxop tep-tup nōg, tu yĩpkox 'ohnāg.” Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

¹²—Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Topa te kōmēn kummuk yōg tikmũ'ün kopit putup, tu' kummukgāp-tup 'ūyānān tu', tu kōmēn kummuk yōg tikmũ'ün kuxa kak-tōgnāg, ha kōmēn hittap Xonōm yōg tikmũ'ün kuxa ka xexka putup. Kaxīy.

Kōmēn xexka yōg tikmũ'ün kuxa mām 'ohnāg

¹³Tu xe:

—Kōmēn Konāy yōg tikmũ'ün xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmũ'ün xūy kamah. Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn kopah, pāyā hāpkummuk hā yāyhāhup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy pax. Paxpu Topa hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn hittap Tinok yōg tikmũ'ün keppah, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmũ'ün keppah, puxix yāyhāhup xexkah, nūy tu kummuk mīy kux, tu xagok hā mō'tat'ax, tu putok hā yāy mō'nīy, pu tikmũ'ün xohix yā yāyhāhup pēnā'. ¹⁴Hāptup mō'nāp-tup 'ihā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu kōmēn Metxax yōg tikmũ'ün kuxa kak-tōgnāg, xix kōmēn Konay yōg tikmũ'ün kuxa kak-tōgnāg, pāyā kōmēn Tinok yōg tikmũ'ün kuxa ka xexkah, xix kōmēn Xinōm yōg tikmũ'ün kuxa ka xexkah. ¹⁵Ha kōmēn Kapānān yōg tikmũ'ün kummuk te pexkox ha' mōg putup, pāyā yāyhāhup 'ohnāg, nūy tu kummuk mīy kux, yīy Topa te mō'pok putup Hāmgāyāgnāg pet hah. Kaxīy.

¹⁶Tu yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmũ'ün te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yĩpkox pip, puxik mūn pu yĩpkox pip kamah, yāy putuk yīnmūn. Tikmũ'ün te 'āp-tup nōg, puxik mūn putup nōg kamah. Tikmũ'ün tek mūn putup nōg, puxix Topap-tup nōg kamah, nōm tek mūn nūgkutnāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tik te 72 nūn putpu'

¹⁷Āmnīy 'ūm 'ihā tik xop put pu' nūn nām, tik xop te 72 nūn, tu' kuxa hittup xexkah, tu:

—Yāyā! Xate 'āxuxet'ax 'ā' hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk xop xit, hak mūk'āte' xit, pu mōg xupaha! Kaxīy.

¹⁸Ha Yeyox te:

—Hamün. 'Áte Hāmgāyāgnāg pēnāhā'. Tex yānām te hām tu' xakot mō'ka'ok, hā kaxīy Hāmgāyāgnāg te pekkox tu' nāhā', tex yānām putuk. ¹⁹'Ūg'āpax, 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa nō kāyā gāy tonnok, nūy tup-tex, xi' xok pata kuhmīy tonnok nūy tup-tex, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax kuxyā', pu 'āxūyāg hok, ²⁰pa 'ākuxa hittup hok, 'āxop ka'ok tu'. 'Āmhok. Topa te 'āxuxet'ax mō'kupix pekkox kopah, yā' xip'ax max xa' popmāhā' pekkox tu', pu 'āhittup. Kaxīy.

Yeyox kuxa hittup xexkah

²¹Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa Koxuk te Yeyox kuxa hittupmāhā', ha Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'āmūn yā pekkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā'. 'Āmax, xate tikmū'ūn 'ūk-tōgnāg xop pu hāmyūmmūgāhā', tu tikmū'ūn xexka xop pu' xaptop, puyīy tu yūmmūg hok. Hamün. Kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

²²Tu xe:

—Yōg 'Ātak te 'ā' popmāhā hāpxop xohix, 'ū puxehnāg 'ātak yūmmūg, xix tik xop 'āte hāmyūmmūgā xop te 'Ātak Topa yūmmūg. Kaxīy.

²³Tu yāy yōg xop xānāhā', nūy tup-xehnāg pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa hittup, hāpxopmā pēnā nūy, ha tikmū'ūn kuxa hittup te nōm pēnāhā kamah. ²⁴'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā tik te Topa pupi hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu' xuktux, tu nōm hāpxopmā'ax xe'ēgnāg xak, nūy pēnā', ha' xat'ax xop hittap te' pēnāp-tup kamah, pāyā' pēnā'ah, tu hām'āktux 'āpak putup, pāyā' xupak'ah, ha 'āxop te' xupak nōmhā. Kaxīy.

Xāmānit yōg tik max

²⁵Tik te hāmyūmmūg xip, tu Yeyox yīkopit putup, tu ta' nūn, nūy Yeyox yīkopit, tu:

—Notot, 'ātep-tep mūn mīy'ax nūy Topa mūtik 'ūghi xe'ēgnāg mōg kumak mōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

²⁶Ha:

—Tep-te 'ūmāgāhā Topa yōg tappet hā? Topa tep-tep xat xa'? 'Ok xate' yūmmūg? Kaxīy.

²⁷Ha tik te:

—Yamūn. Topa tappet te Topap-tup pax xat hāmāxap, tu tikmū'ūn te Topap-tup pax xat, tu' kuxa hāp-tup pax xat, tup-tup pax ka'ok xat, tup-tox hāp-tup pax xat, tu yā' nōy putup pax xat, yāy putup pax putuk. Kaxīy.

²⁸Ha:

—Yamūn. 'Āpu mīy, tu hip-tup 'ap nōg'ah Topa mūtik. Kaxīy.

²⁹Ha' nōy te yāy pe'paxex max, hu:

—'Ū 'ūm tek mūn hāk nōy? Kaxīy.

³⁰Ha Yeyox te hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy 'ūnōy pu hāmmaxnā'ax 'āktux, hu:

—Kömēn Yenoyanēn te yīktix yīmū' yūm, ha ta Yoneo yōg tik te kōmēn tu kekpa' mōg, tu kōmēn Yenikot ha' mōg putup, 'ihā tik kummuk xop te' mūg, tu' yōg topixxax hā' xupxet, tu' kix kakixnāg, tu' nīm, ha' xok putūmnāg.
³¹Ha 'āmānex puxet tep-tat hā' nūn, tu Yenikot ha' mōg, tu tik pēnāhā', pāyā nōā'yēn, tu' mōg, ³²ha Nemix xop yōg tik kama' nūn, tu tu' pēnāhā', tu nōā'yēn, tu' mōg. ³³Pa hāpxexka Xāmānit yōg puknōg te putat hā' nūn, tu nūktu xupep, tu tik pēnāhā', tu tik kayax punethok ha' kuxa ka', ³⁴tu hūmnāg tu' xip, tu heptox hā kayax ku'uk, tu topixxax ponnok hā' kīy, tu kāmānok yīmū tu yāy keppa' yūm, tu' mōg, tu mōktu pip'ax tu' xupep, tu 'āmuk ha' mōg, nūy ti ka'ok, tu tik pakut pēnāmax. ³⁵Hāptup nōy 'ihā' puknōg te' pip'ax tu tu pagok, tu tayūmak hōm, tu: “Ūpēnā max, xa tik hāpxop xex, nūy ta' xinnā'. Putpuk nūn putup, tu xa' hōm'ax tayūmak nōy.” Ta tu' kux. Kaxīy.

³⁶Tu tik te hāmyūmmūg pu' yīkopit, hu:

—Putep 'ampe'āpaxex? 'Ū 'ūm te tik hā' xape', nōm hāpxupxet xop te' kix kakixnāg? Kaxīy.

³⁷Ha:

—Tik puknōg te nōm tik kuxa ka', hu' nōy hā' xape'. Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. Mōg, nūy kaxīy 'ānōy pu hāpxopmā'. Kaxīy.

Yeyox te Mā'at xix Mānix pet ha' mōg

³⁸Yeyox mōg, tu ta' mōg, xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop, tu ta' mōg, tu mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax Mā'at, tu' xānāhā', pu nū', ha' nūn, tu ta tu' pip, ³⁹ha 'ūn tutnōy 'āxet'ax Mānix, tu Yeyox nūktu keppa' yūm, nūy yōg hām'āktux 'āpak, ⁴⁰'ihā Mā'at te 'āmuk xexka, tup-xehnāg te 'āmuk, tu hāpxop kutet, hu Yeyox yīkāgnāg ha' nūn, tu:

—Yāyā', putep 'āpe'āpaxex: 'ok max yāk puxet te 'āmuk? 'Āpu, 'ūktutnōy xat, pu nū', nūy hāk tehet. Kaxīy. ⁴¹Ha Yeyox te:

—Mā'at, Mā'at 'āyāykuxop punethok, ⁴²pa hāpxop puxet 'ūmax, ha 'ātutnōy te nōm hāpxop max xe'ēgnāg yāykutnāhā', tu Topa yōg hām'āktux 'āpak hāmāxap, ha tik 'ūm te' kuxa kopa' xut 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox te Topa pu hām'āktux'ax yūmmūgāhā'

11 ¹Āmnīy puxet 'ihā Yeyox xip, tu yāy yōg xop mūtik 'āti', tu Topa pu hām'āktux, ha' yōg tik puxet te:

—Yāyā', 'ūgmūk yūmmūgā kamah, 'ūyīy Topa pu hām'āktux. Hōmā Yoām te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'. Kaxīy.

²Ha Yeyox te:

—'Āpu Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“Ātak,

pūyā tikhmū'ūn xohix kuxa' yēy 'ākeppa, nūy 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

Pūyā hāpxexka xohix yōg tikhmū'ūn 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi'.

3 'Ămnîy xohix 'ihāk mūk 'ă hăpxop 'ŭm nŭ'kutnă, puyîy' mă',

4 hak mŭ yōg hăpkummuk mîy'ax xaxogă', pu tu kux. Tikmŭ'ŭn nōy tek mŭ'ă kummugăhă', hak mŭ 'ăte nōm mîy'ax xaxogăhă kamah, tu xa tu' xak, xak mŭg kopitnă hok. 'Ŭkux." Kaxîy.

5 Tu xe hăm'ăktux, nŭy Topa yōg hăpxopmă'ax yŭmmŭgă', nŭy tikmŭ'ŭn kuxa teknōg hok 'ăktux, hu:

—'Ămnîy kote 'ihă 'ămōg'ax 'ăxape pet hah, tu mōktu xupep, nŭy ta tu' xak, hu: "Hăpxop hak nŭn, 'ōgnŭ 'ihă tu' hōm, 6 'ŭkxape nŭn, tu' xit pip 'ohnăg." Kaxîy.

7—'Ok 'ăxape te xa hăm'ăktux'ax kummuk? Hu: "Mōg, 'ăpep, 'ămnîy koxtap hah, hak kutok tek mŭn mŭtik nōm, xa' xōn putup'ah 'ăte', tu hăpxop xit'ax xa' hōm putup'ah." Kaxîy. 'Ok 'ăxape te xa' xuktux'ax kaxîy? 'Ămhok.

8—'Ăte xa hăpxe'e 'ăktux: 'Ăxape yok putup hok, pâyă xate tu' xak, tu xe' xak, tu xe' xak, puxix 'ăxape tu' yok'ax, tuknîha' xip, tu' pa'ax hăpxop nŭy xa' hōm, 'ămōg xak tu'. Ta tu' kux. 9 Yă 'ăte xa hăpxe'e 'ăktux, hu: 'Ăpu Topa tu' xax, ha xa' hōm putup, 'ŭxa' mōg, tu' xipihî'. Hăptopa tu xip, tu' xănă', puxix xa hăpxōn. 10 Tikmŭ'ŭn xohix te tu' xak, tu' xipihî', ha mō'yinnîn'ax xōn putup, 'ihă tikmŭ'ŭn 'ŭm te hăptopa' xip tu' xănăhă'. 11 'Ăk-tok 'ŭm te xa tu' xak hu: 'Ăm măm 'ŭm hōm. Kaxîy. Xate nōm pu kăyă găy hōm 'ohnăg 'ŭyănăn tu'. 'Ămhok. 12 'Ăk-tok te xa tu' xak'ax puyîy xok xu'tuk tu' hōm. Xate nōm pu' hōm xok pata kuhmîy 'ohnăg 'ŭyănăn tu'. 'Ămhok. 13 'Ăxop kummuk, tu hăpxopmă kummuk, pâyă 'ăk-tok pu hăpxop max popmăhă', ha 'Ătak Topa te pexkox kopa' xip, tu' max xe'ėgnăg, tu xa yăy Koxuk nŭ'kutnăp-tup, nōm xop te ta tu' xak ha nŭ'kutnăp-tup, tikmŭ'ŭn xop te 'Ătak Topa ta tu' kax, puyîy nŭ'kutnă'. Ta tu' kux. Kaxîy.

Yeyox xix Meyemo

14 Hăpxip kutōgnăg 'ihă Yeyox te yămîy kummuk xit, tu yămîy yîy hok xit pu mōg, tu' mōg, 'ihă tik te hăm'ăktux max, ha tikmŭ'ŭn kuxa te' yēy. 15 Pa' yăg te: —Meyemo te yămîy xit, hu' yōg xat'ax, tu Yeyox xat pu yămîy xit tikmŭ'ŭn kopah, pu tu hittupmă'. Kaxîy.

16 Ha' yăg te' yîkopit putup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Ăpu, yî' mă' hăpxopmă ka'ok xe'ėgnăg, 'ŭgmŭ'ă' pēnă, nŭy 'ŭgmŭ'ă yŭmmŭg, 'ŭyîy Topa te 'ăp-tup pax yŭmmŭg. Kaxîy. 17 Pa Yeyox te tikmŭ'ŭn yōg hămp'e'paxex yŭmmŭg, tu:

—Hăpxexka yōg tikmŭ'ŭn yăykix, puxi' nōg. 'Ŭxape xop yăykix yăy mŭtik, puxix hăpxummănăm. 18 Pax pu Hămgăyăgnăg yōg yămîy yăykix, puxix 'ŭnōg kamah. 'Ăxop tek mŭn 'ăktux, tu Meyemo tek xat 'ăktux, 'ŭ xit yămîy kummuk. 19 Xate yă koit. 'Ŭgnē tik xop te yămîy kummuk xit kamah. 'Ŭ 'ŭm te 'ăxop ka'ogăhă', xa mōy? 'Ap Hămgăyăgnăg'ah. Topa te 'ăka'ogă hok'ah. Ha kaxîy 'ŭxohix te 'ăxop te koit'ax yŭmmŭg. 20 Topa tek mŭn ka'ogăhă 'ŭ yămîy xupepmă', ha kaxîy 'ŭxohix te' yŭmmŭg, tu Topa ka'ok yŭmmŭg, tu yăy yōg tikmŭ'ŭn xat kamah yŭmmŭg, nŭnte 'ăxop te' pēnăhă'.

21—Tik ka'ok xup mīkax xexkah, tu yāyhā pēnānā' xip, ha' nūn 'ohnāg kummuk xop, nūy xupxet, 22 pa tik ka'ok xexka nūn, nōm ta tut, tu' nōy yāyhā topoh, tu yāy mūg, tu mīkax xexka xut, 'ūxexka tu', tu' nōy yōg hāpxop xohix hā' xupxet, tu' pop, tu yāy yōg tik xop pu' koxip.

23—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpxopmā hok, puxik mūtik yāy tukmīy. Tikmū'ūn tek mūn mō'nīynām hok pu hāpxop nūnnā', puxix hāpxummāhā'. Kaxīy.

Yāmīy kummuk te put pu' nūn

24 Tu xe hām'āktux, hu:

—Yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, nūy 'ūnīm, tu hāmnaκ tu hāpkumep, tu' xip'ax nōy xak, nūy xihip. 'Ūxipihok, puxix yāy pu hām'āktux, hu: Put puk mōg putup nōm tikmū'ūn hah, nūy xihip. Kaxīy.

25 Tu' nūn tu nūktu xupep, pa tik te yāy kopa' xit, ha' max nōmhā, 26 yīy yāmīy mōg, tu yāy nōy xop te 7 xānāhā' pu nū mūtik nūn, ha yāmīy kummuk xe'e, tu tikmū'ūn ha' mōxaha', tu kopa' pip, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Hōmā 'ūkopa' xūy kutōgnāg, pāyā hōnhā' xūy xexkah. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa hittup xe'e'

27 Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn xohix xexka pip, ha 'ūn xip kamah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ūn kuxa te 'āput hittup, xix xa pu yāy xo'opmāhā', tu' kuxa hittup. Kaxīy.

28 Ha Yeyox te:

—Hamūn, pāyā hittup'ax xexka tikmū'ūn kuxa te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

Tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak

29 Ha tikmū'ūn te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox 'ūxakot ha' pip, tu' xak pu tikmū'ūn pu hāpxopmā ka'ok, puyīy' pēnā', nūy Topa tep-tup yūmmūg, yīy Yeyox te:

—Hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk, tu Topa tu' xak pu nōm pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pāyā 'ap hāpxopmāp-tup'ah, ha mōnāyxop hittap Yōn yōg hāpxopmā ka'ok puxehnāg pēnāp-tup. 30 Hōmā Yōn te kōmēn xexka Nīn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa ta tu' gāy 'āktux. Yā hōnhā 'ūgmūn, Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn pu hām'āktux nōmhā, tu Topa te ta tu' gāy 'āktux kamah. 31 'Āmnīy mō'nāp-tup 'ihā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha 'ūn hittap te hāpxexka Xamah yōg tikmū'ūn xat, tu hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax. Hōmā, yā hittap, tu' nūn, nūy Xanomām yōg hām'āktux 'āpak, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah. Pāyā nūntek xip, tuk mūn hāmyūmmūg yīn koxuk xe'ēgnāg. 32 'Āmnīy mō'nāp-tup 'ihā Topa te hōnhā' pip tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha Nīn yōg tikmū'ūn te hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax, yāyhāhup 'ohnāg hah. Hōmā Yōn te Topa pupi hām'āktux, nūy ta tikmū'ūn pu' xuktux, tu Topa te Nīn yōg tikmū'ūn tu' gāy 'āktux, ha nōm tikmū'ūn te yāyhāhup, tu hāpkummugā'ax

kux, pa hõnhã' pip tikmũ'ũn te yãyhãhup 'ohnãg, tu hãpkummuk mĩy pax, ha Yõn xexka kutõgnãg, yãk mũn xexka xe'ëgnãg. Ta tu' kux. Kaxĩy.

Yeyox te Topa yõg kũyãnãm 'ãktux

³³Tu xe hãm'ãktux, nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', hu:

—Tikmũ'ũn te kũyãnãm tat'ax paha', tu mĩmpe yĩmũ' xix, nũy hãptupmã max, yĩy tikmũ'ũn te mĩptut ha mõxakux, tu hãmpẽnãm max, pa nax kopa' xuk 'ohnãg kũyãnãm tat'ax, ka mõ'nĩy. Yã kũyãnãm max te hãptupmãhã', ha tikmũ'ũn xohix tep-tup pax. ³⁴Ûpa te kũyãnãm putuk. 'Ûpa tup te' kuxa hittupmãhã', pãyã' pa ku'uk te' kuxa hittupmã 'ohnãg, tu yãyhã hãpkoxtap. ³⁵Õg pa 'ãti', 'õg kũyãnãm tat'ax xaxok hok, ka yãyhã hãpkoxtap, kaxĩy Topa yõg hãmyũmmũg xaxok hok kamah, xayĩy Topa yõg putat hã mõg kuma mõg. ³⁶Kũyãnãm te mĩptut kopa' xakot, tu hãptupmãhã', ha kaxĩy 'ãte hãm'ãktux'ax hã xa hãmyũmmũgãhã', pũyĩy hãmyũmmũg, nũy yõgnũ hãm'ãktux pu' yĩpkox pi', nũy 'ãkuxa tu hittup. 'Ûkux. Kaxĩy.

Yeyox te' xexka xop pu hãm'ãktux

³⁷Tu hãm'ãktux kux, 'ĩhã Paniye xop yõg tik te' xãnãhã', pu' xit, ha ta' mõg tik pet hah, tu' xit, ³⁸ha Paniye yõg tik te:

—Pute 'ũm? Teptu 'ãxit, pãyã 'ap yãy yĩm 'ũm pix'ah? Kaxĩy.

³⁹Ha:

—'ãte xa hãmyũmmũgãhã'. 'ãxop te kãnẽy xãm pix, xix kãnẽy xo'op'ax xãm pix, pa 'ãxop kuxa kopa tupmã 'ohnãg, ha yãy 'ĩgã, yã 'ãkopa kummuk xix yãykix yãy tukmĩy pax. ⁴⁰'ãp-tox kummuk xop, tu hãmyũmmũg 'ohnãg. Topa te 'ãkuxa mĩy xix 'ãyĩn xax mĩy, pũyĩy 'ãkuxa tup, xix 'ãxax, pu tu' max. ⁴¹'ãpu, 'õg hãpxop hõm 'ũhok xop pu', nõm hãpxop xate kãnẽy kopa' xex, tu tu' hok hõm, nũy 'ãkuxa tupmã'.

⁴²—'ãkuxãnõg, 'ãxop Paniye xop! Xate mĩxux xuxpex te 100 pop, 'ũmã yĩmũ putup, tu Topa pu popmãhã te 10, pa xate hãmyok mĩy'ax xaxok, xix Topap-tup pax xate' xaxok. Yã' max hãmma xohix mĩy, tu' xaxok 'ohnãg.

⁴³—'ãkuxãnõg 'ãxop Paniye xop! 'ãxop te mĩmpe yũm'ax max xak, Topa pet kopa tu' xup, tu' yũm, tup-tup pu tikmũ'ũn 'ãxãnã', hu: Notot. Kaxĩy. Nũy 'ãxexka 'ãktux kõmẽn tu'.

⁴⁴—'ãkuxãnõg, 'ãxop te xukpot putuk, ha tikmũ'ũn te 'ãyĩmũ hãpkumep, tu' xukpot pẽnã'ah. 'Ûkux. Kaxĩy.

⁴⁵Ha hãmyũmmũg xop yõg tik te:

—Nãy, xatek mũg mãnõg kamah! Kaxĩy.

⁴⁶Ha:

—'ãkuxãnõg, 'ãxop hãmyũmmũg xop! 'ãxop te tikmũ'ũn xat, tu hãpxop putux tatnãhã', ha 'ĩm hã' tot 'ohnãg, pa 'ãxop te nõm mõ'nĩynãm 'ohnãg.

⁴⁷'ãkuxãnõg! Hõmã tikmũ'ũn hittap te Topa pupi hãm'ãktux, nũy tikmũ'ũn pu' xuktux, ha 'õg mõnãyxop hittap te' kix, ha 'ãxop te nõm hãm'ãktux xop pu

xukpot maxnãhã, ⁴⁸pu tikmũ'ũn xohix yũmmũg, yã 'ãxop te 'õg mõnãyxop kummuk putuk. Mõnãyxop te' kix, ha 'ãxop te' yõg xukpot maxnãhã, ⁴⁹yĩy Topa te hãmyũmmũg, tu hãm'ãktux, hu: “'Àte yãy pupi hãm'ãktux'ax xop mõ'pok putup, pu tikmũ'ũn pu hãm'ãktux, ha tikmũ'ũn te' yãg kix putup, xi' yãg xũygãp-tup.” Kaxiy. ⁵⁰Yĩy Topa te hõnhã' pip tikmũ'ũn xũygãp-tup, 'ũyãnãn tu' xũygãp-tup, yã hãmyãxatumuk xohix xexka hã tikmũ'ũn kummuk te Topa yõg tik xop kix. ⁵¹Tikmũ'ũn hittap te 'Ameo putex hãm'ãxap, yã 'Anão kutok 'Ameo putex, tu Topa yõg xop xohix kix, tu mõktu Yakanit putex, nõm Topa pet kopa' xip, nõy nõm pu xokxop mõ'hap nõy haxyã', pãyã tik kummuk te Topa pet kopap-tex. 'Àte xa hãpxe'e 'ãktux, yã hõnhã Topa te tikmũ'ũn xũygãp-tup, hãpkummuk xohix mĩy ha' xũygãp-tup, nõy hãpkummugã'ax hã pago.

⁵²—'Ãkuxãnõg, 'ãxop hãmyũmmũg xop! Topa te xa' hõm pipkup mõ'hãmyĩnnĩn'ax, nõy hãmyũmmũg'ax xõn, pãyã 'ãxop te hãmyũmmũg 'ohnãg, tu' xat hok pu tikmũ'ũn yũmmũgã hok kamah. 'Ûkux. Kaxiy.

⁵³Tu' mõg, ha hãmyũmmũg xop xix Paniye xop gãy, tu Yeyox 'ãktux kummuk, tu' xupmãhĩy, tu' yĩkopit, ⁵⁴tu Yeyox yõg hãm'ãktux'ax hã' kopit, tu' xupak, pũyĩy hãm'ãktux kummuk.

Yeyox te Mõ'ãmã'ax 'ãktux

12 ¹—'Õg pa 'ãti! Paniye xop mõ'ãmã', yã' pa mũn max, pãyã' kuxa kummuk, tu' koit pax, tu pãm yõg tokatogã'ax putuk, ha pãm kopa' xip, tu' mõmmãhã tu mõktu xexkah, ha kaxiy Paniye xop mõ'ãmã tikmũ'ũn kopah, tu mõ'ãmã mũn mĩy. ²Tikmũ'ũn kummuk te yãy yõg hãpkummuk mĩy'ax xaptop, tu mõ'nĩy, pa Topa te tikmũ'ũn xohix tu' mũg putup, pu tikmũ'ũn xohix' pãnã'. ³Tikmũ'ũn yĩy pu'ũgnãg 'ãmnĩy koxtap hã, pa Topa te tikmũ'ũn xohix pu' xupakgãp-tup, ha hãm'ãktux'ax pu'uk mĩptut kopah, pa tikmũ'ũn xohix te' xuktux'ax ka'ok, tu hãm'ãktux'ax ka'ok hã' xupak putup. Kaxiy.

Tep-te' yĩpkutuk?

⁴Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Ãxop tek mũn hã 'ãxape'. Tik xop kummuk yĩpkutuk hok. Nõm te 'ãyĩn xe'ep-tex, pa 'ãkoxuk putex 'ohnãg, ⁵pa Topa mũn ka'ok xe'ẽgnãg, yĩy nõm yĩpkutuk, nõ'õm te 'ãp-tex'ax, tu mõ'ãkutnã'ax Hãmgãyãgnãg Pet ha, pu' xhip. Hamũn. Topa mũn yĩpkutuk.

⁶—Putuxnãg xop 'a' takat'ah, tu tayũmak kutõgnãg hã' nõy yãnãn, pãyã Topa te nõm xop xaxok 'ohnãg, ⁷tu 'ãxe mõ'kupix, tu' xohix te xiy yũmmũg. 'Ãkuxãnõg hok. Topa te putuxnãg xop xohip-tup kutõgnãg, tu 'ãxop mũn putup xexkah. Kaxiy.

Yã' max Kunnix 'ãktux 'ãnõy pu'

⁸Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Ūgmūn ya Tikmū'ūn Kutok, tu xa hām'āktux nām. Tikmū'ūn te' xohix pu hām'āktux, hu: 'Ūgmūn yā Yeyox yōg, kaxīy, kopxix 'āte hām'āktux putup, tu pexkox yōg nū'pok xop pu' xuktux putup, hu: Hamūn yā yōgnū'. Kaxīy.

9 Pa tikmū'ūn te' xohix pu hām'āktux, hu: 'Ak mūn yā Yeyox yōg'ah, kaxīy, tuk mūn hā yāyhāhup tu' xuktux, kopxix 'āte hām'āktux putup, tu pexkox yōg nū'pok xop pu hām'āktux putup, hu: "Hāmūn 'ap yōgnū'ah." Kaxīy.

10—Tikmū'ūn tek mūn 'āktux kummuk, puxix Topa xaxogāp-tup, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxix Topa xaxogāp-tup 'ohnāg.

11—Yūmū yōg tik te tikmū'ūn xat'ax te 'āxop mōgāp-tup Topa pet hah, nūy 'āyīkopit, tu gohenanok keppa 'āyīkopit, xix 'ūxexka xop keppa 'āyīkopit, pa kuxānōg hok, tu xutigāhok, hu: "Pute 'ūm 'āte 'āktux putup, 'āte 'ūggā'?" Kaxīy. 12 Yā Topa Koxuk te xa hāmyūmmūgāp-tup, tu hām'āktux'ax xa hāmyūmmūgāp-tup. Kaxīy.

'Ūptexop xexka pa te hāmyūmmūg 'ohnāg

13 Ha tik te tikmū'ūn mūtik tihi', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu, 'ūktaknōy mānōg, nūy hāmyūmmūgā'. Hōmāk mūg tak xok, hak taknōy te 'ātak yōg hāpxop xohix pop, tu' yāgnāg 'a' hōm putup'ah. 'Āpu, tu' xat, pu hāpxop koxip. Kaxīy.

14 Ha Yeyox te:

—'Ak pa te hāmyūmmūg'ah, nūy hāpxop koxip. Kaxīy.

15 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax max. 'Āxupkūmīy hok. 'Ānōy yōg hāpxop putup hok. Tikmū'ūn hi xe'e', puxix 'ūptexop xi' hok xop te yāy putuk, yīy 'āxupkūmīy hok, xa' hi xe'e'. Kaxīy.

16 Tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy xupkūmīy hok 'āktux, hu:

—'Ūptexop yōg hahām xexkah, ha hāpxop ta xohix xexkah, tu ta hāpxop nūnāhā', tu mīptut kutōgnāg kopa nū'xok hā' xohix, ha nū'xip, 17 yīy hāmp'e'paxex, hu: "Yōgnū hāpxop punethok 'āte nūnāhā', pi'yā' xex putup 'āte'? 'Īntu'. 18 Nāy. 'Āte mīptut kutōgnāg koxoyō'ax, nūy 'nōy xexka mīy, nūy yōgnū hāpxop xohix nū'xok, 19 tu yāy pu hām'āktux'ax, hu: 'Ūghittup xexkah, tuk mūn 'ūptexop xexkah, yā hōnhā puxi!, 'ak hām putup'ah 'ūxeheh. 'Ūkux. 'Ūkteknōg, huk xit'ax punethok, xix' xo'op'ax punethok, tuk kuxa hittup." Kaxīy. 20 Pa Topa te: "Āp-tox kummuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hōnhā, 'āmnīy hā, 'āxok putup, ha 'ū 'ūm te' pop'ax 'ōgnū hāpxop, 'ōg hāpxop xate nōm nū'xok?" Ta tu' kux. Kaxīy.

21 Tu xe:

—Kaxīy 'ūptexop xohix xakix, nōm xop te Topa keppa 'ūhok xop. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topa kopah

22 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxutigāhok, yīy: “Putep mūn 'āte' mā'ax?” Kaxīy, xix: 'Āte pi'ya' mūn tat'ax topixxax?” Kaxīy. ²³'Āhi'ax mūn max xexkah, ha 'āxit'ax max kutōgnāg, xix 'āyīn max xexkah, ha topixxax max kutōgnāg. ²⁴Putuxnāg katāmnāg pēnā'. Yā hāpxop xap xok 'ohnāg, tu hāpxop ta'ax nūnnā 'ohnāg, nūy pet kopa nū'xok, pa Topa te nōm pu hāpxop hōm, pūyī' mā'. 'Ūyūmmūg hok, xate'? Topa te putuxnāg xop putup pax kutōgnāg, pa 'āxop putup pax xexkah. ²⁵Tik te: “'Ūkxok putup, pāyā 'ūghī'ax tox xak, nūy hāmyāxatamuk kutōgnāg nōy hi!” Kaxīy. Pa' xutigā'ax hā tik hi tox 'ohnāg. ²⁶Tikmū'ūn te hāxopmā kutōgnāg 'a' yūmmūg'ah, nūy tu hi tox, hu hāpxomā xexka yūmmūg 'ohnāg, hu xutigā hok. ²⁷'Āpu mīnnut pēnā'. 'Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', ha' xax max. Hōmā mōnāy xop hittap Xanomām yāp-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat mōg kuma', pa Xanomām xax 'ānuk kutōgnāg, ha mīnnut xax 'ānuk xe'e'. ²⁸Topa mūn te xax max hōm mīnnut xop pu', pu mō'tat, tu hōnhā' xip, pa hāptup 'ihā' tu tap, ha kuxap kopa mō'yōn. Yūmmūg hok xate'? Topa te xa' hōm putup topixxax max kamah, xa mō'tat. 'Ākuxa yūm pu'uk Topa kopah. ²⁹'Ākuxānōg hok, tu yāy yōg hāpxop xak hok, nūy xit, nūy xo'op. ³⁰'Āmhok. Tikmū'ūn te Topa yūmūg'ah, hu ta' xak, pāyā Topa yā 'Ātak xe'e', tu pekkox tu' xip, tu 'āpēnā max, tu 'āxix ka'ok, ³¹tu yāy yōg tikmū'ūn xat, yīy 'īpkox pi' Topa pu hāmāxap, ha ta xa' popmāp-tup hāpxop xohix. Kaxīy.

Pexkox yōg hāpxop xohix

³²Tu xe:

—'Ākuxānōg hok. 'Āxop yā 'Ātak Topak-tok xop, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, hu 'āxat xe'ēgnāg kamah. ³³'Ōg hāpxop xohix hāmenax, nūy tayūmak pop, nūy hok xop pu' nīm. 'Āpu 'āxap tuhut nūy tayūmak tat, nūy mō'xuk ponnok, ha hāmyāxatamuk nōg putup, 'ihā' tut ponnok tup, yīy 'ōg tayūmak xeh, nūy mō'xuk pekkox kopah, ha tik kummuk te nō' xupxet 'ohnāg, ha' kut te' mā 'ohnāg. ³⁴'Ākuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy xeh pekkox kopah, nūy yāy mūn mōg putup pekkox ha kamah, 'Ūkux. Kaxīy.

Kāmānat xop te' pēnānā' pip

³⁵Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn mō'ōn hok 'āktux, hu:

—'Āyok, mōg 'āxax tat, nūy hām, tu 'ōg kūyānām mō'tat. ³⁶Kāmānat hām 'ihā yāy xuxyā' hip, yā' xuxyā xape yāytaha', yīy 'āmuk xexka ha' mōg, tu putpu' nūn tu nūktu yāy pet ha' nūn, tu hāptopa ha' xānāhā', ha kāmānat xop te hāpxōn, tu hāpxōn mō'ka'ok. ³⁷Kāmānet xop hām max yāy xuxyā pu', puxix yāy kuxa hittup, ha nōm xuxyā kuxa hittup pax, hu kāmānat xop pu hāpxop popmāp-tup, tu' xat pu' xit'ax puk, ha kāmānat xop pu' hōm, ³⁸yīy kuxa hittup, 'ūyōg hāpxop pēnā max hah, tu mō'yōn 'okpa 'āmnīy koxtap, 'ihā' xuxyā xupep. ³⁹'Ūxaxok hok. Paxpu mīptut xuxyā hāmyūmmūg, tu hām 'ūm hā tik te hāpxupxet nūn yūmmūg, puxi' xuxyā yāy pet pēnā max, puyīy tik tu nō hāpxop

hã xupxet hok. ⁴⁰Āxop kamah mō'ōn hok, nūy 'āmnīy xohix hã pēnāmax. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', ha hām 'ūm hāk nūn putup, 'ap 'āxop tek yūmmūg'ah 'ūgnūn'ax, hu 'ōg pa 'āti! Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kāmānat max

⁴¹Ha Pet te:

—Yāyā', 'ok xatek mūg puxehnāg pu' hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', pe tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

⁴²Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāmyūmmūg, tu hām max yāy xuxyā pu', ha' xuxyā kuxa yūm ka'ok nō'ōm kopah, tu' xat, puyīy kāmānat xop hā māxap, nūy hāpxop xohix pēnā max, tu 'āmnīy xohix 'ihā tikmū'ūn kāmānat xop xīnnā max. ⁴³Ha' xuxyā nūn putpu', tu kāmānat pēnāhā', ha' hām max, hu' kuxa hittup xexkah. ⁴⁴Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat pu hām'āktux putup, hu: "Hōmā xate yōgnū hāpxop pēnā max. Hōnhā yōg hāpxop xohix pēnā'ax, nūy xeh max, tu yōgnū kāmānat xop xohix xat'ax kamah." Kaxīy. ⁴⁵Paxpu kāmānat hāmpē'paxex, hu: "Yāk xuxyā mōg, tu putpu' nūn 'ohnāg," kaxīy, tu' pit xop kute'ex kummuk, xi' hex xop kute'ex kummuk, xix kenmuk xo'op xexka tu mōktu' paptux, tu' xit xexkah, tu' hām 'ohnāg, ⁴⁶puxi' xuxyā nūn mō'ka'ok, 'ap kāmānat te' yūmmūg'ah, ha' gāy, tu: Mōg, mōg, nūy 'āpep! Kaxīy. Tu' kix hā' yānān putup, 'üyīpkox 'ohnāg hah.

⁴⁷—Kāmānat te yāy xuxyā pu' hām, tu hāmyūmmūg, tu' xuxyāp-tup'ax yūmmūg, ha' yīpkox 'ohnāg, puxi' xuxyā te' kix kakixnāg, 'ūp-tox ka'ōgnāg hā' kix putup. ⁴⁸Pa kāmānat nōy te yāy xuxyā pu' hām, tu' nōm tep-tup'ax yūmmūg 'ohnāg, hu 'ūhām kummuk, puxi' xuxyā te' kix kutōgnāg putup. Topa te tikmū'ūn hōm punethok, puxi' xat pu tu' hām punethok 'üyānān tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox hā yāy tukmīy

⁴⁹Tu xe:

—'Ūgnūn nūy Topa gāy 'āktux, ha Topa gāy tikmū'ūn kummuk tu'. Kuxap te hāmpuk, hā kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn xūyḡāp-tup. Paxpu hāmpuk nōmhā, kopxik hittup. ⁵⁰Tikmū'ūn te kōnāg kox hā' mōxakux pup-tox pix, ha kaxīy tikmū'ūn tek xūyḡāp-tup, tu mōktu' xūy xexkah, yīk kuxa teknōg. ⁵¹'Ok 'āmpē'āpaxex, hu: "Yeyox nūn pu hāpxexka xohix yōg kuxa māmā," kaxīy? 'Āmhok. 'Ap hamūn'ah. 'Ūgnūn pu tikmū'ūn te yāytuk-mīy, ⁵²'Ūxape xop te 5 te yāytuk-mīy putup, ha 3 yāytuk-mīy putup 2 nōy mūtik, ha 2 yāytuk-mīy putup 3 mūtik. ⁵³Yā 'ātak xop tek-tok pit xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok pit xop te' tak xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', 'ūtut xop tek-tok hex xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok hex xop te' tut xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', ha' yīpxox mūk tut xop te' xetut xop mūtik yāytuk-mīy putup, ha' xetut xop te' yīpxox mūk tut xop mūtik kūmīy putup. Kaxīy.

⁵⁴Tu tikmū'ūn pu hām'āktux kamah, hu:

—'Ăxop te texgöy pēnāhā', tu: "Tex tip-tup." Kaxīy. Yā tehex xe'ēgnāg. Yamūn. ⁵⁵Ha 'āmuuh xexka mō'ko'uk, ha: "Hāmpukpex mīy putup." Kaxīy. Yā' pukpex. Yamūn. ⁵⁶'Ok hāmyūmmūg hok xate'? Yā 'āpa hitop tu max, pāyā 'ākuxa kummuk! Tu hām yōg hāpxop yūmmūg, xix hāmnoğnōy yōg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā ka'ok, ha xate' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūgāy kuxyāhā'

⁵⁷Tu hām'āktux kux putup, hu:

—Teptu 'ăxop te yāy yīkopit hok, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg hāmāxap, pe' kummuk, pe' max? ⁵⁸Tik te 'ākupex, tu pa te hāmyūmmūg xop ha 'āmōgāp-tup, 'āpu, nūmūtik mōg, 'ihā yāykix kuxyāhā', ka hāmyūmmūg xop xa' hōm xonat xop pu, pu mōg 'ātat hah, nūy xip ka'ok. ⁵⁹'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Xate 'ā xupap-tup hok, 'ihā xate pago hok tayūmak xexka hā. Kaxīy.

'Āpu, hāpkummuk mīy kux, ka 'ăxok

13 ¹Ha' nūn tikmū'ūn, tu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xat'ax Pinat 'āktux, ha hōmā' xat pu xonat xop tik xop kix, ha hāpxexka Ganinet yōg tik xop xakix, 'ihā hāpxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'. ²Ha Yeyox te:

—Ganinet yōg tik xop xakix. Putep hāmpē'āpaxex? 'Ok tik xop kummuk xe'e 'ōhōm? 'Ok Ganinet yōg tikmū'ūn nōy max? ³'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg hāpkummukgā kux hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop putuk. ⁴'Ok xate xip'ax Xīno'e yōg tik te 18 yūmmūg? Mīptut tox te yāy koxyōy, tu tik yīmū' koxyōy tu tu' nāhā', tu' kix. 'Ok tik kummuk xe'e nō'ōm? 'Ok kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn nōy max? ⁵'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg hāpkummukgā hup hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop te 18 putuk. Kaxīy.

⁶Tu hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, nūy tikmū'ūn yāyhāhup 'āktux, pu tu hāpkummuk mīy kux, hu:

—Tik te hāpxa'ax tu' xip, ha nanūy kup xip, pa mīnta 'ūm xip 'ohnāg, ⁷ha kāmānat te hāpxop pēnāhā', ha' xuxyā te: "Pēnā! Hāmyāxatamuk tikoyuk hā 'āte mīnta ta xak, pa' xip 'ohnāg. Mōg, tu' kup xak, 'ūkummuk hah, pu mīnta kup nōy xok hām kopah." Kaxīy. ⁸Pa kāmānat te: "Nāy, 'ūxup nōg, tu hāmyāxatamuk nōy hip. 'Āte' kup yīmap kot putup, tu 'anop hāpkox kopa' xuk putup, ⁹ha hāmyāxatamuk nōy nōg, kopxix tu ta' pēnā', pe tut max, tu mīnta punethok 'ūta xupep. 'Ūkup kummuk, tu mīnta 'ohnāg tu ta panipnāg, kopxi' xak." Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te 'ūn hittupmāhā 'ihā nit xap

¹⁰Hāpxip kutōgnāg 'ihā, nit xap 'ihā, Yeyox te Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ¹¹ha 'ūn xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā xām xok, ha yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha' xām yok 'ohnāg, ¹²ha Yeyox te' pēnāhā', tu' xānāhā', hu:

—Mā', yā hāg, Kaxīy.

Tu xe':

—Topa te 'āhittupmāhā! Kaxīy.

¹³Tu 'ūn yīmū' yīm xex, ha' yok, tu Topa max 'āktux. ¹⁴Pa tik te Topa pet kopa' xat, tu' gāy, Yeyox te nit xap hā' tikmū'ūn hittupmā', ha' gāy, tup-tup nōg, hu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Āmniy te 6 hā tikmū'ūn hām, tu' nūn, pūyīy hittupmā', pa 'ap nit xap'ah. Kaxīy. Nō'ōm Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha Yoneo yōg tikmū'ūn hām 'ohnāg nit xap 'īhā'.

¹⁵Ha Yeyox te:

—Xate mō'āmā'. Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Tikmū'ūn te mūnūytut tak xip, 'ok pe yohmēn xip, tu' hīy tu' xix hāmpak'ax kopah, tu nit xap 'īhā koah, nūy mōgā kōnāg hah, pu' xo'op, yā' max, ¹⁶pa 'ūn xip, tu mōnāyxop hittap 'Amanām hā' mōkputox, ha Hāmgāyāgnāg te' xām hīy ka'ok, tu hāmāxatamuk xohix te 18 hā' hīy. Teptu 'āxop tek tux hok pu' xut hok pu mōg? Kaxīy.

¹⁷Ha' gāy xop te yāyhāhup, tu' yīy 'ohnāg, 'īhā tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix putup pax, tu' kuxa hittup.

Mōytat xap

¹⁸Ha Yeyox te hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā',

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Ok xate' yūmmūg? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, hu: ¹⁹Tik te mīpkup mōytat xap paha', tu hāpkot, ha' kopa' xok, ha xokax, tu' tuk, tu mōktu mōytat kup xupax, ha putuxnāg te yāy pet mīy mīmāg kopah. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg te Topa pu' yīpkox pip hāmāxap, hak-nāy tu tikmū'ūn nōy yīpkox pip, ha tikmū'ūn nōy xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tokatogā'ax

²⁰Tu xe' yīkopit, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa hāmyūmmūgā' hu: ²¹Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', tu' xap xoxitix tinik kōnōn kopa' kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha pām mōmmāhā'. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg yīpkox pip hāmāxap, ha' nāg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Hāmyīkox kutōgnāg

²²Yeyox te hāpkumep xix yāy yōg tik xop, tu ta kōmēn tu' mōg, xix xip tu xexka tu' mōg, tu hāmyūmmūgāhā', tu kōmēn xexka Yenoyanēn ha' mōg, ²³ha tikmū'ūn 'ūm te' yīkopit, hu:

—Yāyā', 'ok tikmū'ūn kutōgnāg te' kuxa kummuk xit, nūy tu kuxa max 'ūyānān tu' tat? Kaxīy.

²⁴Yīy Yeyox te:

—'Āpu, hāpxopmā punethok, nūy hāmyīkox kutōgnāg hā' mōxakux. Tikmū'ūn punethok mōxakux putup, pa' mōxakux 'ohnāg, tu ta yā 'ātihi!.

²⁵—Ha mīptut xuxyā yok putup, tu mō'yinnīn'ax hā mō'yinnīn, 'īhā 'āxop tihi' hāptopa, tu' xānā-tup, hu: “Hāpxōn, hāpxōn,” kaxīy, pa' xuxyā te: “Kōmēn 'ūm yōg 'āxop? 'Āte 'āyūmmūg'ah, 'apxōn putup'ah, xayīy pexkox ha mōxakux hok.” ²⁶Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: “'Ūgmū'āte hāpxop māhā 'āmūtik, nūy ta xo'op. Xate yōg kōmēn kopak hāmyūmmūgāhā.” Kaxīy. ²⁷Ha' yānān tu hām'āktux putup, hu: “'A 'āte 'āxop yūmmūg'ah. Mōg, mōy, nūy 'āpep, yā 'āxop te hāpkummuk mīy pax!” Kaxīy. ²⁸Ha Topa te' xat yāy yōg tikmū'ūn pexkox tu', ha 'āxop te pēnāp-tup hāptox tu', tu mōnāyxop pēnāp-tup, ha pexkox kopa' pip, ha mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāp-tup, xix mōnāyxop 'Iyak, xix mōnāyxop Yako pēnāp-tup pax xix Topa pupi hām'āktux xop pēnāp-tup, 'īhā hāptopa 'ātihi!, ha mō'āxakux putup, pa mō'āxakux 'ohnāg, tu potap-tup, hu 'āxox kāyāhā!, 'āxūy xexka tu'. ²⁹Ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn nūn putup, hāptox tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mīy, tu' mām putup, nūy tu' xit, tu Topa pu' yīpkox pip. ³⁰Pa nōm xop mōxa tap xop hā' ka'ax putup, ha nōm ka'ax hā nōm nūn, tu' māxap putup. Ta tu' kux. Kaxīy.

³¹Hāpxip 'ohnāg 'īhā Paniye yōg tikmū'ūn nūn, tu:

—Mōy, mōg. 'Ūxat'ax 'Enot te 'āp-tex putup! Kaxīy.

³²Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āte mō'āpok, xa nōm mō'āmā'ax pu hām'āktux, hu: 'Āte' xupepmāhā yāmīy kummuk, tu tikmū'ūn hittupmāhā!, 'āte' hōnhā' mīy, xix hāptup hā, nūy hāptup nōy, kopxix hāpxopmā'ax kux. ³³'Ūgmōg putup kōmēn Yenoyanēn hah, yā hōnhā 'āte hāpkumep putup, xix hāptup, xix hāptup nōy hāpkumep putup, nūy Yenoyanēn tuk xupep, pu tikmū'ūn tek putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, yā hōmā nōm xop xohix kix Yenoyanēn kopah.

³⁴—'Ūg'āpax, kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn! 'Āxop te Topa pupi hām'āktux xop punethok kix, Topa te kōmēn ha nū' pok tik xop, ha xate mīkaxxap xexka tux hā' kix. Xokakkak tek-tok xānāhā!, nūy mō'tat yāy kaka, hā kaxīy 'āte kōmēn yōg tikmū'ūn xānāhā!, pāyā 'ūgha 'ānūn putup 'ohnāg. ³⁵Yīy 'āpet 'ūhok yūm putup, ha xatek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'īhā 'ā 'āktux, hu: “Topa te yāy 'āxet'ax hōm xa!, pu nū!. Pūyā xa hāmmax nā!” Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te tik hittupmāhā'

14 ¹Ha nit xap nōy 'īhā Yeyox te Paniye yōg tik ha' mōg, tu' pet ha' mōg, ha yā' xexkah, ha tikmū'ūn te' pēnā ka'ok Yeyox, ²ha tik nūn, 'ūyīpkup mōm, xix patakup, tu Yeyox ha' nūn, ³ha Yeyox te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, xix Paniye xop pu hām'āktux, hu:

—Mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi!. 'Ok xat hok pu tikmū'ūn hittupmā hok nit xap hā? Kaxīy.

⁴Ha' yīy 'ohnāg, yīy Yeyox te tik pakut mūg, tu' hittupmāhā!, tu' pet ha mō'kutnāhā!, ⁵tu' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—Pe 'āk-tok te hāpkox kopa mō'nāhā', pe 'ōg mūnūytut tak te hāpkox kopa mō'nāhā' nit xap hā, 'ok hāpxip 'ohnāg 'ihā xate' xut'ax pu mōg? Yā' xut'ax mō'ka'ok. Yā kaxīy 'āte tikmū'ūn hittupmāhā nit xap 'ihā. Kaxīy.

⁶Ha' xutigāhā', tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

Yeyox te 'āmuk xexka hā' mōg'ax 'āktux

⁷Ūyūm Yeyox, tu' xexka xop pēnāhā', ha' yūm'ax max yāykutnāhā yāy pu', ha tikmū'ūn te' mūtik mām yūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, hu:

⁸—Tikmū'ūn yāytaha, ha' nōy te 'āxānāhā pu 'āmuk xexka ha mōg, 'āpu mōg, pa' yūm'ax max xak hok yāy pu'. 'Āmhok. Peyā tik xexka mōg kamah, ha 'āk-tōgnāg, ⁹puxix mīptut xuxyā xa hām'āktux, hu: “'Āpu, yūm'ax nōy xax nūy tu yūm. Tik xexka te nū yūm'ax max putup, nūy tu yūm.” Kaxīy. Ha xate yāyhāhup, tu' yūm'ax nōy xak. ¹⁰Kaxīy mīy hok. Pa tik te 'āxānāhā pu mōg 'ūpet hah, 'āpu, mōg, pa' yūm'ax kummuk yāykutnā', nūy yūm, ha tikmū'ūn te xa hām'āktux'ax hu: “'Āmūn tek mūn hā 'āxape', mā', nūy 'ūyūm'ax max yīmū' yūm.” Kaxīy. Ha 'āhittup xexkah, yā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu 'āxape te 'āp-tup pax pēnāhā, ha 'āhittup. ¹¹Kaxīy Topa te' hupmāp-tup tikmū'ūn te yāy xexka pe' paxex, ha tikmū'ūn te yāy pe'paxexk-tōgnāg te yāyhāp-tup xexkah. Ūkux. Kaxīy.

¹²Tu Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu tik te' xānāhā pu hām'āktux hu:

—Xate 'āmuk xexka mīy, 'āpu 'āxape xop xānā hok pu tu' xit, xix 'ānōy xop xānā hok, xip-texop xexka te 'āyīmap pīp xānā hok, yā' xohix xāna hok, ka nōm xop te' yānān tu 'āxānā', nūy pago. ¹³Pa 'āmuk xexka xate' mīy, 'āpu hāpxop hok xop xānā', xix hāpkumep hok xop xānā', xi' pa hok xop xānā'. ¹⁴Hamūn. Ha Topa te xa hāmmāxnāp-tup, 'ūhok xop te xa pago 'ohnāg hah, yā Topa mūn te xa pago putup, 'ihā tikmū'ūn te hāmyok mīy xop hi' putpu'. 'Ūkux. Kaxīy.

'Āmuk xexkah

¹⁵Tik te mīmpe xit'ax tu' yūm, tu' xupak, tu hām'āktux Yeyox pu', hu:

—Tikmū'ūn kuxa hittup, nōm te Topa yōg 'āmuk xexka māp-tup. Kaxīy.

¹⁶Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn xānā 'āktux, hu:

—Tik te 'āmuk xexka mīy, tu tikmū'ūn punethok xānāhā', pu' pet ha' nū', nūy xit, ¹⁷tu 'āmuk xexka mīy, ha' puk, ha kāmānat xat, pu tikmū'ūn yūmmūgā', hu: “Yā' puk, mā', nūy xit.” Kaxīy.

¹⁸—Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, yīy tik puxet te: “'Āte hām max nōmenax, tu tayūmak 'ūyānān tu' hōm, nūy pop. 'Ūgmōg putup, nūy pēnā', 'a' māp-tup'ah.” Kaxīy.

¹⁹—Ha' nōy te: “'Āte mox te 10 pop. 'Ūgmōg putup nūy pēnā', 'ak xit putup'ah.” Kaxīy.

²⁰—Ha nōy te: “'Āte yāytaha, huk mōg putup'ah.” Kaxīy.

21—Ha kāmānat nūn put pu', tu yāy xuxyā pu' xuktux, ha' gāy, tu: “Mōg, 'āmō'ka'ok, kōmēn kotit ha mōg, nūy kōmēn yōg tikmū'ūn hok xop nūnnā, 'ūk pet tu nūnnā.” Kaxīy.

22—Ha' mīy, tu hāpxip kutōgnāg 'īhā putpu' nūn, tu: “Xate' xat, ha 'āte' mīy, pa 'āmuk xexka punethok.” Kaxīy.

23—Ha' nōy xe mō'kutnāhā', hu: “Mōg, putat xexka hā mōg, xix putat kutōgnāg hā mōg, nūy tikmū'ūn xapit, tu nūnnā, pu 'āmuk xexka xohix mā'. 24'Āte hāpxe'e 'āktux xa', hu: 'Ūxexka xop 'āte' xānāhā', hap-tup nōg, hu' yōg 'āmuk xexka māp-tup 'ohnāg.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep'ax

25'Āmnīy nōy tu ta hāpkumep, ha tikmū'ūn punethok te' mūtik hāpkumep, ha' yōkānām, tu hām'āktux, hu:

26—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, pūyāk putup pax xexkah, tu yāy yōg xape xop putup kutōgnāg. Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep, pūyā yāy tak putup kutōgnāg, xi' mūg tut, xi' xetut, xik-tok, xi' tutnōy xop, xi' pit xop, xi' hex xop putup kutōgnāg, xix yāy pe'paxex kutōgnāg, nūy 'ūkputup xexkah.

27Tikmū'ūn te yāy yōg mīpkupnix tat hok, tu' xūy hok 'ūgmūn putuk, puxix yōgnū tikmū'ūn mūtik hāpkumep hok. 28Xate mīptut tox mīy'ax, hu 'āyūm hāmāxap, nūy yāy yīkopit, hu: Tayūmak xohix te xīy yōgnū? Kaxīy. Tu 'ōg tayūmak mō'kupix. Paxpu 'ōg tayūmak punethok, 'āpu, mīptut mīy. 29Paxpu mīptut hām tu' xup, pa 'ōg tayūmak kutōgnāg, puxix mīptut kuxyā hok, ha' nōy te xa 'āktux'ax kummuk, hu: 30“Ūpa te hāmyūmmūg 'ohnāg 'ōhōm. 'Ūyōg tayūmak xohik-tōgnāg, pāyā mō'kupix yūmmūg 'ohnāg kamah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

31Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hāpxexka yōg tik te' 'xat'ax, tu xonat xop xohix te 10,000 mō'pok, nūy hāpxexka nōy yōg xonat xop mūtik yāy kix, pa xonat xop nōy xohix te 20,000, yīy tik te tikmū'ūn 'xat'ax yūm, nūy yāy yīkopit hāmāxap, hu: “Ok yōgnū xonat xop ka'ok, pe xonat nōy xop ka'ok?” Kaxīy. 32Xonat xop nōy ka'ok, puxix tik xop mō'pok hāpxexka nōy hah, pu ta' xexka xop tu' xax, pu yāy kix kuxyā', ha hāptox tu mō'pok'ax, nūy gāy kuxyā'.

33—Kaxīy 'āxop te yāy yōg hāpxop xohix nīm hok, hu 'ūgmūn mūtik xate hāpkumep hok kamah. Kaxīy.

'Āmot Xuxpex

34Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmot xuxpex mūn max, pa yāy xuxpex nōg, puxix max'ah 'ehe', 35ha tikmū'ūn tep-tup nōg, hu hāptopa mō'yōn. 'Ūg'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Kahnën te yây xaxok

15 ¹Hâpxip kutôgnâg 'ihâ tik xop nûn, nûy Yeyox yîy 'âpax, tu gohet pupi tikmû'ûn yôg tayûmak pop, ha Yoneo yôg tikmû'ûn te nôm tik xop putup nôg, ²ha Paniye xop xix hâmyûmmûg xop te Yeyox 'âktux kummuk, hu: Nû tik te tik kummuk hâ' xape, tu nôm mûtik xit. Yâ kummuk Yeyox. Kaxîy. ³Ha Yeyox te hâmyûmmûgâhâ', tu Topa yôg hâpxopmâ'ax yûmmûgâ', tu kahnën 'âktux hâ hâmyûmmûgâhâ', nûy tu Topa te tikmû'ûn kummuk xak 'âktux, hu:

⁴—Tikmû'ûn yôg kahnën te 100, tu kahnën puxet xaxok, hu' mөг, tu xip'ax kox, tu kahnën xop te 99 nîm, nûy kahnën puxet xak, tu' xak, tu môktu xipihî', ⁵tu xipihî', tu ta' kuxa hittup xexkah, tu' nûn putpu', tu kahnën te' yîpak hâ' tat, ⁶tu' nûn tu nûktu xupep yây pet tu', tu' xape xop xânâhâ', xix hâm yîmap ha' pip xop xânâhâ', tu: "Âkuxa hittup 'ûgmûtik! Yâ 'âte yây yôg kahnën xipihî!" Kaxîy. Ta tu' kux.

⁷—Kaxîy pexkox kopa' pip xop kuxa hittup xexkah, tik kummuk yâyhâhup ha' hittup xexkah, pa' kuxa hittup kutôgnâg 'ihâ tik xop te yây pe'paxex, hu: "Ûgmax." Kaxîy.

⁸Ha Yeyox te tayûmak hâ hâmyûmmûgâhâ', nûy Topa yôg hâpxopmâ'ax yûmmûgâ', nûy Topa te tikmû'ûn kummuk xak 'âktux, hu: —'Ûn puxet te tayûmak 'ânuk te 10 pip, tup-xet xaxok, tu' xak, tu kuyânâm hâ' xak, tu' pet kunut xit max, tu' xak, ⁹tu' xipihî', tu' paha', tu' kuxa hittup, tu' xape xop xânâhâ', xix hâmhûmnâg ha' pip xop, tu: 'Âkuxa hittup 'ûgmûtik, 'âxop. 'Âte yây yôg tayûmak 'ânuk xipihî!'" Kaxîy. Ta tu' kux.

¹⁰—Kaxîy pexkox yôg mô'pok xop kuxa hittup, tik kummuk ta yâyhâhup ha' kuxa hittup. Kaxîy.

Tik kutok xupaha'

¹¹Tu xe hâm'âktux nûy hâmyûmmûgâ', nûy Topa yôg hâpxopmâ'ax yûmmûgâ', nûy Topa te tikmû'ûn kummuk putup 'âktux, pu tu yâyhâhup, xix hâpkummuk mîy kux. Tu hâm'âktux, hu:

—Tik tek-tok pit 2, yâ' xip tap, ¹²hak-tok te' nôy hâ' kuhmôy te yây tak pu hâm'âktux, hu: "Âtak, 'âxok, koxix 'âte 'og hâpxop pop, 'üyâg pop'ax, pa hõnhâ 'âte' yâg putup, yâ tayûmak putup tek putex. 'Âte' hip putup'ah, xa 'âxok. 'Â' hõm nômhâ, 'üyîy nômenax, nûy tayûmak pop, nûyk mөг hâptox tu!'" Kaxîy.

—Ha' tak te hâpxop xohix koxip, tuk-tok te kuhmôy tu tu' yâg popmâhâ'. ¹³Hâpxip kutôgnâg 'ihâk-tok te 'üyâg tayûmak pop, tu' mөг hâptox tu', tu môktu hâpxexka puknôg tu' xupep, tu hâpkummuk mîy pax, tu tayûmak xexka xaxogânâg, ha' nөг.

¹⁴—Ha' hok, 'üyôg tayûmak hoknâg, ha hâmhôgnâg hâpxexka xohix tu', yîy putup tep-tex, xix hâpxexka yôg tikmû'ûn xohix kix, ¹⁵ha hâpxop 'ûm xak, nûy mâ', tu: 'Ûm hõm. 'Ûgmâ', kaxîy, ha' nôy te yây yôg hâm tu

mõ'kutnāhā', pu xapup pēnā', ¹⁶ha putup tep-tex, hu xapup xit'ax xak, pa' hōm 'ohnāg tik te', ¹⁷yīy yāy koxak, tu yāy mūtik hām'āktux, hu: “Ātak yōg kāmānat xop xit punethok, tu tu' hix ka'ok, ha putup tek putex. ¹⁸Put puk mōg 'ātak hah, yāy 'Ātak pet hak mōg'ax, tu hām'āktux'ax, hu: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu yāyhāhup Topa tu', xix xa tu', ¹⁹Āmax, hak mūn kummuk, tu xa' hupmāhā', puk mūn yā 'āk-tok 'āktux. 'Ūktux hok puk hām 'ōg kāmānat xop mūtik.” Kaxīy. ²⁰Tu putpu' mōg yāy tak pet hah.

—Tu mōktu' pet tu' xupep, hak-tok te hāptox tu' xip, 'ihā' tak te' pēnāhā', tuk-tok te' nōy hā kuhmōy kuxa ka', tu' mōg mō'ka'ok, tuk-tok mūg yāy kep hah, nūy tu 'āneo, ta tu' kuxa hittup tu 'āneo, ²¹hak-tok te: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu Topa pu hāpkummugāhā', xix 'āmūn pu', tu xa hupmāhā' puk mūn yā 'āk-tok 'āktux.” Kaxīy.

²²—Pāyā' tak te kāmānat xat, tu: “Mō'ka'ok, mōg, tu topixxax max popnū', pu xōnnū tat, ha hāpxop 'ūm yānām paxnū pu xōnnū tu yīpkutok ha mō'tat, ha pata xax max popnū', pu' tat, ²³ha mūnūytut kutok tuktup max nūnnā', tup-tex. 'Āpu yūmū nō 'āmuk xexka mīy 'ūghittup tu'. ²⁴Xōnnē nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Hōmā' xok putuk, tu' hittup nōmhā, hōmā' xupaha, tu' putpu' nūn nōmhā.” Kaxīy.

—Tu 'āmuk xexka mīy!

²⁵—Hak-tok te māxap xip, hāpxa xexka tu' xip, tu putpu' nūn yāy pet hah, tu kāyā 'āpak, xix hāmyā 'āpak, ²⁶yīy: “Pute 'ūm nūhū'? Tep tu tikmū'ūn kāyāhā yīy hāmyā'?” Kaxīy.

²⁷—Ha: “Ātaknōy nūn, ha 'ātak xat pu mūnūytut kutok putex, 'ūkuxa hittup tu', 'ūk-tok putpu' nūn ha' kuxa hittup.” Kaxīy.

²⁸—Pak-tok te māxap gāy, tu' mō'nāp-tup'ah mīptut hā', ha' tak nūn, tu ta tu' xapit, pu mōnāy, ²⁹pak-tok te: “Hāmyāxatamuk xohix hā xatek-xat, hak yīpkox xip, tu' mīy, pāyā xate hāpxop 'ūm 'a' hōm'ah, xate mot kutok kutōgnāg 'a' hōm 'ohnāg, puk xape xop mūtik 'āmuk xexka mīy, ³⁰pa 'āk-tok nōy nūn, tu' xotit xop punethok pēnāhā', tu 'ōg tayūmak hā' pagok, ha tayūmak nōg, ha 'āha' nūn putpu', ha xate 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

³¹Ha' tak te: “Xōnnū! Hāmyāxatamuk xohix hā 'ūgmūtik 'āxip, ha 'āte yāy yōg hāpxop xohix popmāp-tup xa'. ³²Yā' max yūmūg kuxa hittup, nūy 'āmuk xexka mīy, 'ātaknōy put pu' nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Yā' xok putuk, pāyā' hi', tu' xupaha', pāyā' putpu' nūn.” Kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', tu Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, puyīy yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

Kāmānat te māxap te hāpkohe' mīy

16 ¹Yeyox te xe hām'āktux yāy yōg tik xop pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—'Ūptexop xexka xip, ha tik te nō pēnānā' xip, yā kāmānat te māxap, ha tik nōy nūn, tup-texop xexka pu hām'āktux, hu: “Nōm kāmānat te māxap

te 'og hãpxop xohix pãnãhã, tu hãmyũmmũg 'ohnãg, tu' kmũ'ũn kummuk xak 'ãktux, puyĩy yãyhãhup, xix hãpkummuk mĩy kux, nũy tu kuxa hittup.

Kãmãnat te xaxogãnãg 'og hãpxop.” Kaxĩy.

²Hap-texop te yãy yõg kãmãnat ha' xãnãhã, tu: “Xatep-te' mũn mĩy? Tikmũ'ũn te 'ãkummuk 'ãktux. Hõnhã xate nõ pãnã kux. Puxi!” Kaxĩy.

³—Ha kãmãnat te yãy pu hãm'ãktux, hu: “'Ãtep-te mũn mĩy'ax? 'Ûkxuyã tek mũn putup nõg. 'Ak mũn ka'ok'ah, 'ũyĩy mü' hãpxa'. Hãpxop 'ũhok tu' kax 'ãtep-tup'ah, 'ãte yãyhãhup tu'. ⁴Nãy. 'Àte' yũmmũg. 'Ûkxape xe'e xop max, ha 'ãte nõm xop pu hãm'ãktux hã hãmmaxnã'ax, puk mũn pu hãmmax hã yãnãn, 'ũ pet kopak xhip, 'ihãk xuyã tek xat pu mõg.” Kaxĩy.

⁵—Hu' xuyã yõg kãmãnat nõy ha' xãnãhã, xix kãmãnat nõy ha' xãnãhã, tu mõktu xohix, tu 'õm te mãxap pu hãm'ãktux, hu: “Hãpxop xohix te xĩy xate ta nemẽn yũmũg xuyã pu'?” Kaxĩy.

⁶—Ha' nõy te: “Hep tox yõg kãnẽy te 100 'ãte ta nemẽn.” Kaxĩy.

—Ha: “Ta nemẽn yõg pa' tappet, tu mõ'kupix, hu: 50 'ũyãnãn tu', nũy 'og hãpxop yãggã xate ta nemẽn.” Kaxĩy.

⁷—Tu tik tek-nãy tu' xãnãhã, tu: “Xate ta nemẽn hã xĩy hãpxop?” Kaxĩy.

—Ha: “'Ãte ta nemẽn xuxnãg yõg panat xohix te 1.000.” Kaxĩy.

—Ha xe': “'Õgnũ ta nemẽn yõg pa' tappet, nũy mõ'kupix ha' yũm, hu: 800 nũy 'og 'ũyãnãn tu'.” Kaxĩy.

⁸—Ha' xuyã te hãmyũmmũg, tu' yõg kãmãnat te hãpkohe mĩy yũmmũg, tu hãmyũmmũg 'ãktux kamah. Ta tu' kux.

—Kaxĩy Topa hã' puknõg xop te hãmyũmmũg xexkah, pãyã Topa yõg tikmũ'ũn te hãmyok mĩy, tu hãmyũmmũg kutõgnãg, ⁹yĩy 'ãte xa hãm'ãktux: Yã' max tikmũ'ũn te tayũmak hã hãmmaxnã', nũy' xape xop pu hãpxopmã max, puyĩy nõm xop mõ'ãnĩynãm 'ũyãnãn tu', 'ihã 'og tayũmak nõg, puxix 'ãmõgã pexkox hah, xa xhip ka'ok. ¹⁰Tik te hãmyok mĩy, tu hãpxop kutõgnãg pãnã max, puxix hãpxop xexka pãnã max kamah. Kaxĩy tik kummuk te hãpxop kutõgnãg pãnã kummuk, puxix hãpxop xexka pãnã kummuk kamah. ¹¹Tik te hãpkohe' mĩy, tu tayũmak hã' pãnã kummuk, puxix kamah Topa yõg hãpxopmã max pãnã kummuk. ¹²Xate 'ãnõy yõg hãpxop pãnã kummuk, puxix tikmũ'ũn kuxa 'ãkopa yũm 'ohnãg, tu hãpxop max xa' hõm putup 'ohnãg kamah. 'Ãmhok.

¹³—Tikmũ'ũn te yãy xuyã 2 pu' hãm hok, ka xuyãp-xet putup pax, 'ihã' nõy putup nõg. Ha tikmũ'ũn xupkũmĩy, puxix tayũmak tu' hãm, pa tikmũ'ũn te Topa xak, puxix Topa tu' hãm. 'Ûkux. Kaxĩy.

Yeyox te hãm'ãktux

¹⁴Ha Paniye yõg xop te' xupak, tu Yeyox hah yĩxix kummuk, hu' xox yĩxix, tu tayũmak hã kũmĩy, hu' gãy, tu' yĩxix kummuk. ¹⁵Pa Yeyox te:

—Tikmũ'ũn te 'ãpãnãhã, tu: 'Ûmax, kaxĩy, 'ãhã, pãyã Topa te 'ãkuxa kopa pãnãhã, tup-tup nõg, 'ãkuxa kummuk hah.

16—Hômã mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi, ha' nōy xop te Topa pupi hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu' xuktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu Yoām xip, nōm tep-tox pix, ha hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha hām'āpak max 'āktux, ha' xohix yīpkox pip, puyīy Topa yōg putat ha' mōg.

17—Ha pexkox te yāy xagogāp-tup, xix hahām, pāyā Topa yōg hāmāktux xip ka'ok, ha' xaxogā 'ohnāg.

18—Tikmū'ūn te' xetut nīm, tu 'ūn nōy mūg, yā hāpxopmā kummuk, ha tik nōy te' nōy xetut mūg, nūy yāytax, yā hāpxopmā kumuk kamah, tu' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

'Ūptexop xexka xix Nay

19Tu xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', puyīy Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pip, hu:

—'Ūptexop xip, tu topixxax max tat, tu ta' mīy pax 'āmuk xexkah, ²⁰ha tik hok xip, tu' pakut, tu' pip 'ūptexop yōg hāmyīkox tu', 'ūxuxet'ax Nay, 'ūkayax punethok tu' pip, ²¹tu' xit'ax 'ūm xak, putup tep-tex hah, ha kokex xop te tik kayax xup, tu' yōyxōg hā' xup. ²²Hāpxip kutōgnāg tik hok 'āxet'ax Nay xok, ha pexkox yōg nū 'pok xop te' put, tu' tat, tu pexkox ha mō'tat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik tihi pexkox kopah, tu' hittup, 'ihā 'ūp-texop xok kamah, ha nō hāpkot, ²³ha' xakix xop yōg pip'ax tu' mōg, tu' xūy xexkah, tu mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāhā', ha hāptox tu' xip pepi', pa Nay te 'Amanām mutik pepi' tihi', ²⁴yīp-texop te' xānā ka'ok, hu: “Yā 'āmāxap 'Amanām!” kaxīy, ha: “Putep mūn putup xate?” Kaxīy. Ha' nōy te: “'Ūg 'ūm kuxa ka', 'ūkxūy hah. 'Āpu, Nay nū'kutnā', nūy yīpkutok hā 'ūgyōyxōg 'ūm pix, kōnāg hā' pix. Yāk xūy xexka kuxap kopah.” Kaxīy.

25—Pa 'Amanām te: “Xōnnū', Topa te xa hāmmaxnāhā hām tu', 'ihā Nay ha hāpkummugāhā', yā hōnhā' hittup pax 'ihā 'āxūy, ²⁶ha hāpkanet xexka xip, ka mōnāy 'ūghah, ha kamak mōg 'ohnāg 'āha ku'u mōnāy.” Kaxīy.

27—Hap-texop te: “Nay nū'kutnā 'ūktak pet hah. ²⁸'Ūktaknōy xohix te 5 tihi', yīy mō'kutnā hām tu', ka nū pip'ax ha' nūn, hu' xūy.” Kaxīy.

29—Pa 'Amanām te: “'Āmhok. 'A mō'kutnāp-tup'ah 'ātaknōy xop hah. Yā' xip Topa tappet, nūy mō'kupix, nūy yīpkox pi'. Yā' puxi.” Kaxīy.

30—Ha' nōy te: Yāk-tōgnāg, 'ap punet'ah. 'Ūktaknōy xop kuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah. 'Āpu, mō Nay kutnā', nūy taknōy xop ha' mōg. Pax pu tik xok xe'e', tu put pu hi', tuk taknōy xop pu hām'āktux, puxi' kuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux.” Kaxīy.

31—Pa 'Amanām te: “'Ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah, hu' mām hok tikmū'ūn hām'āktux'ax kopa kamah, tu tik xop tu putpu hi 'āpak'ax, 'ihā' kuxa mām 'ohnāg.” Ta tu' kux.

Hâpkummuk mîy'ax xaxogâhâ, pu tu' kux

17 ¹Yeyox te yây yôg mûtik hâpkumep xop pu hãm'âktux, hu: —'Âmnîy xohix 'îhâ hâpxopmâ'ax kummuk te' kummukgâ'ax, pa tikmû'ûn te hâpkummuk mîy, nûy nôy kummukgâ', puxix Topa nôm xûygå xexka. ²Yâ' max nôm tik te' kummukgâ mûg, nûy mîkax xexka hîy 'ûmâykok tu', tu kônâg xexka kopa tu' xok, ha' kummuk nôm te tikmû'ûn kutôgnâg pu hâpkummuk mîy'ax yûmmûgâhâ. ³Ôg pa 'âti'! 'Ânôy te hâpkummukgâhâ. 'Âpu' mănôg, pu yâyhâhup, ha ta xaxogâ'. ⁴'Ânôy te xa hâpkummukgâ pax, tu xe' mîy pu tu 7, 'îhâ xa tu' xak pu kummukgâ'ax xaxogâ'. 'Âpu 'ânôy kuxa ka', nûy hâpkummuk mîy'ax xaxogâ', pu tu kux. Kaxîy.

'Ûkuxa yûm ka'ok

⁵Ha yây yôg xop te:

—'Ûgmû kuxa mãm kutôgnâg. 'Âpuk mû kuxa mãm mãm', pu tu mãm ka'ok. Kaxîy.

⁶Ha Yeyox te:

—'Ok 'âkuxa mãm kutîgnâg? Pênâ mîm xexka kup 'âxet'ax môytat, ha mîm xap kutîgnâg. Pax xa kuxa mãm kutîgnâg kaxîy, hu ta mîm xexka kup nôy piġet pu' xat, hu: "Hãm tu yây xut, nûy kônâg xexka kopa 'âxip, nûy kônâg kaka yôg hãm kopa 'âxok," kaxîy, puxix mîm xexka kup yîpkox pi', nûy' mîy. Kaxîy.

Kâmânat hãm'ax

Tu xe:

⁷—'Ôg kâmânat te hâpxa', pe mûnûytut pênâ', tu 'âmnîy hâ putpu' nûn 'âpet tu', pâyâ xate' xapit hok pu yûhûm, nûy xit. ⁸'Âmhok, pâyâ' xat, hu: "Hâpxop 'ûm puk, tu môktu max, tu hâpxop ke'et, tu kânêy yîmû' xak-nây 'ûkxit. 'Ûkxit kux yîy ta 'âxit 'ûk-nây tu xix xo'op." Kaxîy. ⁹Tu 'ôg kâmânat pu hãm'âktux hok, nûy: "Puxi', 'âhâm max," kaxîy. 'Âmhok. ¹⁰Kaxîy 'âxop yâ Topa hâ kâmânat xop. Topa xat'ax xohix pu 'âyîpkox pip, xapix tu hãm'âktux, hu: "'Ûgmûg hãm kummuk Topa pu', 'ûxat'ax mîy puxehnâg tu'." Kaxîy.

Yeyox te tikmû'ûn xax kunut xop hittupmâhâ

¹¹Tu ta hâpkumep, tu kômên Yenoyanên ha' mōg, ha hâpxexka Xamānit te' keppa' yûm, xix hâpxexka nōy Ganinet te' xām pa' yûm. ¹²Tu' mōg tu môktu' xupep xip tu xexka tu', ha tik te 10 pip, tu pakut, tu yây xax kunutnâm, kayax punethok tu', hâptox tu' pip xip'ax tu', ¹³tu' xânâhâ', hu: —Yeyox, Notot! 'Ûgmû kuxa ka'! Kaxîy.

¹⁴Ha' pênâhâ', tu:

—Mōg, 'âmânex xop ha mōg pu 'âpênâ'. Kaxîy.

Ha' mōg. 'Ûmōg, 'îhâ' hittup, ha' xax tap tup xupep tu max, ¹⁵Ha tik puxet yâ hâpxexka Xamānit yōg, yâ' puknōg, tu yây xax tap max pênâhâ',

yī' putpu' nūn, tu' yīy ka'ok, tu Topa max 'āktux, 'ūhittup tu', ¹⁶ tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu: 'Āmax xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷Ha:

—Tik xohix te 10 hittup. Pi'yā' pip nōm tix xohix te 9? ¹⁸Tu putpu' nūn 'ohnāg, tu Topa max 'āktux 'ohnāg, pāyā' puknōg puxehnāg te Topa max 'āktux. Kaxīy.

¹⁹Tu' puknōg pu:

—Āyok, nūy mōg, 'ākuxa yūm ka'ok, yīy Topa te 'āhittupmāhā'. Kaxīy.

Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup

²⁰Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yīy Paniye yōg xop te' yīkopit, hu:

—Hām 'ūm 'ihā Topa te hām xexka xohix yōg tikmū'ūn xat putup hām tu'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' xak, tu' pēnāp-tup, ²¹ 'A hām'āktux putup'ah, hu: “Hēnā', 'ūxip nūnte!,” kaxīy. 'Āmhok. Xix 'ap hām'āktux putup'ah, hu: “Pēnā', 'ōnte' xip,” kaxīy. 'Āmhok. Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āmhok. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kopa' xat. Kaxīy.

²²Tu yāy yōg mūtik mōg xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy punethok nōg putup, 'ihā xe 'āxop tek mūn pēnāp-tup, pāyā 'ak pēnā'ah, ²³ ha tikmū'ūn te xa hām'āktux putup, hu: “Hēnā', Yeyox xip,” kaxīy. Ha' nōy te: “Pēnā', 'ōnte' xip,” kaxīy. Pak xip putup'ah. 'Āmōg hok nūy pēnā'. 'Ak xip putup'ah. ²⁴ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, huk nūn putup mō'ka'ok, 'ūgnūn putup tex yānām xexka putuk, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn tek pēnāp-tup, ²⁵ pa hōnhāk xūy nām putup hāmāxap, ha tikmū'ūn tek putup nōg. ²⁶ Hōmā tikmū'ūn hittap te mōnāyxop Nōe putup nōg kamah, ²⁷ tu' xit, tu' xo'op, tu yāytaha', tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm mīptut te kōnāg hā' mōg ha mō'nāhā', ha tex xexkah, ha kōnāg kox xohix nū'xip, tu' hāmnak hā' xupep nām, ha mōktu tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. ²⁸ Ha tikmū'ūn hittap te mōnāyxop No putup nōg kamah, tu' xit, tu' xo'op, tu hāpxop hāmenax, tu' hām, tu' pet punethok, tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', ²⁹ tu mōktu No te kōmēn Xonōm nīm, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā kuxap te pexkox tu' xakot, xix mīkax xap pukpex te pexkox tu' nāhā', tu tikmū'ūn koxyōy, 'ūpuk ha' nōa'. ³⁰ Kaxīy tikmū'ūn te hāpxopmāp-tup 'ihāk nūn, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, ³¹ tuk nūn 'ihā xupmān mō'ka'ok, pe yā mīptut kopa' pip, pe yā hām tu tihī! 'Ūhip hok, 'ōg hāpxop nīm, pūyā' pi', pāyā 'āxupmān mō'ka'ok, ka 'āxok. ³² Mōnāyxop te xa No xetut 'āktux, tu' yōkānām hu' xok, 'ūxaxok hok nō'ōm! ³³ Tikmū'ūn xak, pūyīy hi, puxix tu' xok, pa tikmū'ūn xok puxix hi xe'ēgnāg. ³⁴ Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūgnūn putup, 'ihā tikmū'ūn 2 mō'yōn, ha yā mōgāp-tup 'ūpxet, tu' nōy nīm putup, ³⁵ ha 'ūn 2 te xuxnāg xetox

xap koxyōy putup, nūy nō pām mīy, hã mōgāp-tup 'ūn puxet, tu' nōy nīm putup,
³⁶ha tik 2 hām putup, hã mōgāp-tup tik puxet, tu' nōy nīm putup. Kaxīy.

³⁷Ha' yōg xop te Yeyox yīy'ax 'āpak, hu' yīkopit, hu:

—Yāyā', pi'ya' xip nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Kuptap xop te yāy tu nū' nāhā' nūy xokxax tu hāmhumnāg pip. Kaxīy.

Tik pa te hāmyūmmūg xix 'ūn hok yūm

18 ¹Yeyox te hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hã, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyiy tikmū'ūn Topa pu hām'āktux pax, nūy kuxa teknōg hok, tu:

²—Tik pa te hāmyūmmūg, tu' xip kōmēn kopah, tu' kuxānōg 'ohnāg, hu Topa yīpkutuk hok, xix tikmū'ūn yīpkutuk 'ohnāg. ³Ha kōmēn kopa' xip 'ūhūn, tu' hok yūm, tu 'āmnīy xohix hã tik pa te hāmyūmmūg ha' mōg, nūy ta tu' xak, hu: “'Āpu, mōknīynām. Tikmū'ūn kummuk hupmā, pu tu 'ā hāpkummugā kux,” kaxīy. Pa tik te hāpkohe' mīy, tu' kuxyā 'ohnāg.

⁴—Ha 'āmnīy xohix hã tik te' kuxyā 'ohnāg, pa 'āmnīy xohix hã 'ūn nūn, nūy ta tu' xax, pu hāpkummuk mīy kuxyā', hu 'āmnīy xohix hã' mīy, tu mōktu tik te yāy pu hām'āktux, hu: “'Āte Topa yīpkutuk 'ohnāg, tu tikmū'ūn puk yīpkox 'ohnāg kamah, ⁵pa 'ūn te 'a' xak pu' kummuk mīy xop kuxyā', tuk kuxa teknōg, 'ūn nūn kux 'ohnāg hah. Puxi'. 'Āte 'ūn mō'nīynām putup, puk putox kummugā hok.” Kaxīy. Ta tu' kux.

⁶Tu xe:

—Tik pa te hāmyūmmūg, pāyā hāpkohe' mīy, ha 'ūn te ta tu' xak, tu xe tu' xak, tu' hup 'ohnāg, tu mōktu tik te mō'nīynām. ⁷Ok Topa te yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām hok, mō nōm yāy xe'ēgnāg tu'? Hamūn. Yā' yīmōgatux, tu mō'nīynām xe'ēgnāg, nōm xop te 'āmnīy xohix hã ta tu' xak, xix hāptup xohix hã, pu tu mō'nīynām. ⁸'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te hāpkummuk mīy xop kuxyāhā', nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām mō'ka'ok. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu'. 'Ok tikmū'ūn kuxa mām putup 'ūgkopa 'ihāk nūn? 'Īntu! Kaxīy.

Paniye yōg tihik, xix tik te gohet pupi tāyūmak pop

⁹Tu hām'āktux nōy hã hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pu tikmū'ūn yāy pe'paxex max hok, nūy nōy pe'paxex-tōgnāg hok kamah, tu:

¹⁰—Tik 2 mōg, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha tik puxet Paniye xop yōg, xi' nōy te gohet pupi tayūmak pop, ¹¹ha Paniye yōg tik te yāy pe'paxex max, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy pu' xuktux, hu: “Topah, 'ūgmūn max. Tikmū'ūn xohix kummuk pax, tu hāpxop hã' xupxet, xi' nōy hã' xupxet, tu hāpkummuk mīy, nū tik kummuk putuk, tik te gohet pupi tāyūmak pop putuk, yā' kummuk, ha tak mūn max. ¹²'Ūkxit hok xegōn pet xohix 'ihā', xix kīn pet xohix 'ihāk xit hok, nūy ta Topa pu hām'āktux,

tu yōg tayūmak yāg 'āte Topa pu' hōm, yā tayūmak xohix te 10 yōgnū', hu Topa pup-xet hōm. Puxi. 'Ūkux." Kaxīy. Pa Topa te nōm pe'paxex kummuk.

¹³—Ha tik te gohet pupi tayūmak pop, tu yāyhāhup, tu hāptopa tu' xip 'ūgnīha', tu Topa yīpkutuk, hu pexkox pēnāp-tup 'ohnāg, tu nū' xup, tu yāy kep to'ok, tu: "Topa, 'ūg 'ūm kuxa ka', 'āte hāpkummugā pax hah." Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁴Tu xe:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik te gohet pupi tayūmak pop, tu te yāy pet ha' mōg putpu', ha Topa te' kuxa yūmmāhā', pa Paniye yōg tik kuxa yūm 'ohnāg, Topa te' kuxa yūmmā 'ohnāg hah. Tik te yāy xexka pe'paxex, puxix Topa' hupmā', ha tik te yāk-tōgnāg pe'paxex, puxix tu yāyhā' xexkah. Kaxīy.

Yeyox xix kaxxop

¹⁵Ha 'ūn xop tek-tok tat Yeyox hah, pu' xupit, pūyīy kaxxop pu hām 'ūm maxnā', ha yāy yōg mūtik hāpkumep xop te' pēnāhā', tu 'ūn xop mānōg, ¹⁶pa Yeyox te' xānāhā', hu:

—Mā'. Pūyā kaxxop nū 'ūghah, tu' tux hok pūyīy nū', yā Topa te' xat putup kaxxop kuxa tu'. ¹⁷'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Kaxxop yīpkox pip Topa yōg xat'ax pu', ha Topa tep-tup pu tikmū'ūn yīpkox pip kamah, kaxxop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pi'. Kaxīy.

'Ūp-texop xexka

¹⁸Ha Yoneo yōg tik te' xat'ax, tu' nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

—Notot, xate yūmmūgā'ax, yā 'āmax. 'Ātep-tep mūn mīy'ax nūy 'ūghi xe'ēgnāg mō'kumak mōg? Kaxīy.

¹⁹Ha:

—Tep tu xatek mūn 'āxet'ax max? 'Ap xip'ah tikmū'ūn kuxa max. Topa mūn puxehnāg max. ²⁰Xate Topa yōg xat'ax xohix yūmmūg, hu: "'Ānōy' hā' xupxet hok, xip-tex hok, xix 'ānōy yōg hāpxop hā' xupxet hok, xi' koit hok, xix 'ōg 'atak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu 'āyīpkox pi'." Kaxīy.

²¹Ha tik te:

—'A' yūmmūg. Hāmyāxatamuk xohix hā 'āte' xat'ax yūmmūg, tuk yīpkox xip. Kaxīy.

²²Ha' xupak, tu:

—Pāyā hāpxopmā'ax puxet xate' xaxok, 'ap mīy'ah. Mōy, nōmenax 'ōg hāpxop xohix, nūy tayūmak pop, tu' nīm 'ūhok xop pu', ha Topa te pexkox yōg hāpxop xa' xex putup pexkox kopa, ha nūn tu nūktu 'Ūkpe mōg. Kaxīy.

²³Ha tik te hām'apak, tu' kuxa hittup 'ohnāg, 'ūp-texop xexka tu', tu Yeyox nīm. ²⁴Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—'Ūp-texop te yōg hāpxop nīm putup hok, puxix Topa yōg xat'ax pu' yīpkox hok kamah. ²⁵Ha xoktut kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat 'ohnāg, yā hāpxopmā ka'ok miāx, pāyā 'ūp-texop te Topa pu' yīpkox xip, yā hāpxopmā hok xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁶Ha yāy yōg xop te! xupak, tu:

—'Ũ 'ūm mūn te Topa pu' yīpkox xip'ax? Yā hāpxopmā ka'ok xexkah. Kaxīy.

²⁷Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'a' ka'ok'ah, pa Topa mūn ka'ok xexkah, nūy tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁸Ha Pet te:

—Pēnā', 'ūgmūg yāy pet nīm, nūy 'āpek mōg. Kaxīy.

²⁹Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te yāy pet nīm, tu' xetut nīm, tu' tak yīmot nīm, tu' tut nīm, tuk-tok nīm, tu' nīm nūy yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, puyiy Topa nōm xat, ³⁰puxix Topa nōm pu hāmmax hā' yānān putup hām tu', ha' hi xe'ēgnāg putup pexkox tu', ha' kux 'ohnāg. Kaxīy

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu hi'ax

³¹Ha' mōg, ha Yeyox te yāy yōg tik xop xapit, tu:

—Pēnā', pūm, yūmū mōg kōmēn Yenoyanēn tu', pu tik kummuk 'ūkputex. Hōmā tik xop te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi tappet tu', tuk mūn Tikmū'ūn Kutok 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hāk kummugāp-tup, ³²ha puknōg xop hak mōgāp-tup, pu 'ā tu yāyhāhupmā', tu' yiy hep nū'xok putup, ³³tu 'ā' kix kakixnāg putup, tuk putex putup, 'ūtik xok xe'e', ha 'āmniy tikoyuk nōg 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³⁴Pa yāy yōg tik xop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Hām'āpak, tup-tox ka'ok.

Yeyox te tik pa hok pu' pa nāhā'

³⁵Ha ta' mōg, tu mōktu mōxa kōmēn Yenikot hāmhūmnāg tu', ha tik pa hok yūm, tu putat yīka te tu' yūm, nūy hāpxop hok xak, ³⁶tu hām'āpak nīm 'ihā tikmū'ūn xohix xexka nūn, tu' yīkopit, hu:

—Tep ha' mōg tikmū'ūn xohix? Kaxīy.

³⁷Ha:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te putat ha' nūn. Kaxīy.

³⁸Ha tik pa hok te' xānāhā', hu:

—Yeyox, 'āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

³⁹Ha tikmū'ūn nōy te' keppa' pip, tu:

—Puxi', 'āyiy hok. Kaxīy.

Pa' yiy nōy ka'ok, hu:

—'Āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox. 'Ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

⁴⁰Ha Yeyox tu tu' hup, tu' xat, pu nūnnā', hu nūnnāhā', ha' yīka' xip, ha Yeyox te:

⁴¹—Xatep-tek putup 'āte xa' mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'Āte hām 'ūm pēnāp-tup. Kaxīy.

⁴²Ha Yeyox te:

—'Āpu, hāmpēnā'. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āpa maxnāhā'. Kaxīy.
 43Hāpxip 'ohnāg 'ihā hāmpenā max, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max
 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Topa max 'āktux kamah.

Yeyox xix Yakeo

19 ¹Yeyox te kōmēn Yenikot tu' xupep, tu' kotit ha' mōg, ²ha tik 'āxet'ax
 Yakeo xip. Hamūn te puknōg yōg gohet pupi tayūmak pop, tu
 tikmū'ūn yōg tayūmak pop, tup-texop xexkah, ³tu Yeyox pēnāp-tup, nūy tu'
 yūmmūg, pāyāk-tōgnāg, 'a' tox'ah, ha tikmū'ūn xexka punethok, yīy' pēnā
 'ohnāg. ⁴Tikmū'ūn xop mōg 'ihā tik yokoma' mōg, tu mōktu' nōy hip, tu' kup
 xexka piget pepi' mōg, tu' xip ha mōkahmāg, nūy Yeyox pēnā', putat ha' nūn
 hah, ⁵tu' xupep, tu mōkahmāg tu' penāhā', tu Yakeo pu hām'āktux, hu:

—Yakeo, hām tu' 'ānū mō'ka'ok, Hōnhā 'ūkxip'ax 'āpet kopah. Kaxīy.

⁶Ha' kuxa hittup, tu hām tu' nāhā', tu hām tonnok, tu yāy pet ha'
 mōgāhā', 'ūkuxa hittup tu'. ⁷Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tup-tup nōg, hu:

—Yeyox te tik kummuk hā' xape', tu tik te hāpxop hā' xupxet mūtik
 mōg, nūy xhip, nūy tu xit. Kaxīy.

⁸Ha' xit kux 'ihā Yakeo yok, tu hām'āktux Yeyox pu, nūy tikmū'ūn xupax, tu:

—Yōgnū hāpxop xohix 'āte' koxip putup, nūy xahix nīm 'ūhok xop pu'.

Hōmā 'āte' nōy yōg tayūmak puxet hā' xupxet, kopxix hōnhā nōm pu
 tayūmak tehomi te 4 popmāp-tup, 'ūnōy yānān tu'. Kaxīy.

⁹Ha Yeyox te:

—Hōnhā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu',
 xix 'āxape kuxa kummuk xit kamah, 'āxape te 'āpet kopa tihī'. 'Āmūn yā
 mōnāyxop hittap 'Amanām hā 'āmōkputox kamah. ¹⁰'Ūgmūn yā Tikmū'ūn
 Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn xax, nūy xaxnām, nōm tikmū'ūn te Topa yōg
 putat xak, 'ū mōgā, puyīy Topa yōg putat ha' mōg 'ūxeheh. Kaxīy.

Tayūmak 'ānuk te

¹¹Ha hām'āpak tikmū'ūn te', 'ihā Yeyox te hām'āktux'ax hā
 hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyīy Topa pu
 hāpxopmā max, ha kōmēn Yenoyanēn hāmhūmnāg tu Yeyox xip, tu yāy
 yōg xop yūmmūgāhā', ka' pe'paxex, hu: “Topa te tikmū'ūn xop xohix xat
 putup nōmhā,” pāyā 'ap xohix xat'ah nōmhā, ¹²yīy Yeyox te:

—Tik te' xat'ax yāy kutok mōg hāpxexka nōy tu', hāptox tu' mōg, nūy
 yāyhā hāpxexka yōg tik te tikmū'ūn xohix xat, nūy hāmyāxatamuk
 kutōgnāg nōg, puxix putpu nū'. ¹³Tu kāmānat te 10 xānāhā', tup-xet pu
 tayūmak puxet hōm, xix kāmānat tuk-nāy tu' hōm tayūmak puxet, tu
 mōktu xohix pu tayūmak puxet hōm, tu: “Hāpxop hāmenax nūy tayūmak
 punethok pop, tu mōktu 'ūkxupep put pu'.” Kaxīy.

14—Tu' mōg, pāyā 'ūyōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu tik xop mō'pok hāptox tu', 'ōm xat'ax ha mō'pok, nūy nō: “'Ūgmū'āte 'āp-tup nōg. 'Āpu, xihip hāptox tu'. Putpu 'ānūn hok, nūy mū'ā xat.” Kaxīy.

15—Pa hāmāxatamuk kutōgnāg nōg 'ihā' xupep putpu', tu kāmānat te 10 xānāhā', nōm xop te' yōg tayūmak pop, tu hāpxop hāmenax xi' nō' nōy yānān nūy tayūmak xexka pop, ha' xat'ax te tik xop te 10 xānāhā nūy' yīkopit, nūy tayūmak xohix te xīy tik xop te' pop yūmmūg. 16 Ha kāmānat hāmāxap nūn, tu: “'Āte 'ōg tayūmak hā tayūmak nōy te 10 pop,” kaxīy.

17 Ha' xat'ax te:

—Yā' max, 'āhām max. 'Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 10 hah, xa pēnānā' xip. Kaxīy.

18—Ha kāmānat tuk-nāy tu' nūn, tu: “'Ōg tayūmak hā 'āte tayūmak nōy te 5 pop.” Kaxīy.

19—Ha: “'Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 5 hah, xa pēnāhā' xip.” Kaxīy.

20—Ha kāmānat te ka'ax tu' xip, tu' nūn, tu: “Nō pa 'ōg tayūmak. 'Āte topixxax hā' kīy, tu' xaptop, 21 'ūgkuxānōg tu'. 'Āte 'āyīpkutuk, 'āmūn xupkūmīy hah. Xate 'ānōy yōg tayūmak paha', ha tik nōy te hāpxop xap xok, ha 'āmūn te nō nūnnāhā'.” Kaxīy.

22—Ha' xat'ax te: “'Āhām kummuk. 'Āte 'ākopit'ax, 'ōg hām'āktux'ax hā 'āte 'āhām kummuk yūmmūg. Xatek xupkūmīy 'āktux, tu 'ātu hāpxop nūnnā 'āktux. 23 Pax xa yōgnū tayūmak ma'āg kopa' xex, pu tikmū'ūn nōy hāpxop hāmenax, puxix tayūmak tu xohix punethok nōmhā.” Kaxīy.

24—Tu tikmū'ūn te' yīmmap tu 'ōm pip pu hām'āktux, hu: “Tayūmak xut tik tu', tu tik nōy pu' hōm, tik te tayūmak te 10 pop pu' hōm.” Kaxīy.

25—Ha tikmū'ūn te: “Yā' pip tayūmak punethok, yā' pip tayūmak te 10.” Kaxīy.

26—Ha: “'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hāpxop punethok pip ha hāpxop nōy nā' mōg'ax tu mōktu yā' xohix, ha hāpxop xohix xut'ax, tu' hok tu'. 27 Tik xop nūnnā nōmhā, tik xop tek putup nōg, tuk mūn te' xat putup nōg. 'Āpu, 'ūnūnnā', nūy 'ūgkeppa' kix.” Ta tu' kux.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

28 Tu hām'āktux kux, 'ihā' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha' yōg mūtik hāpkumep xop te' pe' mōg, 29 tu' mōg, tu' xip'ax Metpaye te hāmhūmnāg tu' pip, xi' xip'ax Metān te hāmhūmnāg tu' pip, tu yīktix 'Onimet yīka' pip, ha yāy yōg tik 2 mō'pok, pu mōg nū peheh, tu:

30—'Āmōg xip tu xexka tu', tu yohmēnnāg tuk tup pēnāp-tup, ha tikmū'ūn 'ūm te' yīmū' yūm hok. 'Ūxut, nūy nūnnā'. 31 Tik te 'āyīkopit, 'āpu, tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūg xuxyā tep-tup, puyīy nō yīmu' yūm.” Kaxīy.

32 Ha' mōg, tu Yeyox te' xat'ax hā' mīy. 33 Tu yohmēnnāg xut, 'ihā yohmēn xuxyā nūn, tu:

—Tep tu' xut 'āxop te nū yohmēn? Kaxīy. 34 Ha:

—'Ūgmūg xuxyã tep-tup, 'ūg mūg xut, yīk tux hok 'ū xut. Kaxīy. Ha' tux hok, ha' hīy'ax koah.

³⁵Tu Yeyox ha' nūnnāhā', tu topixxax te yohmēn yīmū' yūm, tu' yūm, ³⁶tu' mōg, ha tikmū'ūn te nū yāy xex topixxax putat kopah, ha Yeyox te nūktu yīmū' mōg, ³⁷tu yīktux 'Onimet tu hāmhūmnāg tu' xip, ha tixmū'ūn xohix xexka te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, tu' yīy ka'ok hāpxopmā max xe'ēgnāg pēnāhā tu', ³⁸tu hām'āktux, hu:

—Pūyā Topa tik te' xat'ax pu hāmmax nā'. Yā yāy 'āxet'ax tu hōm pu nū', ha pexkox kopa' pip xop kuxa mām, yā Topa xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁹Ha Paniye yōg xop te tikmū'ūn mūtik pip, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu 'ōg tik xop mānōg, pu yīy hok. Kaxīy.

⁴⁰Ha:

—'Āte xa hām'āktux: Pax pu tik xop yīy hok, puxix mīkaxxap yīy ka'ok, 'ūhittup tu'. Kaxīy.

Yeyox te Kōmēn Yenoyanēn ha' potaha'

⁴¹Tu' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn te hāmhūmnāg tu' xip, tu kōmēn pēnāhā', hu' potaha', ⁴²tu kōmēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Pax xa hāmyūmmūg, tu hāmmax xak, nūy tu kuxa mām, puxix Topa xa hāmmaxnā', pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg xate', ⁴³ha hāmyāxatamuk 'ūm nōg 'īhā' puknōg gāy xop te kōmēn yīmmap tu' pip putup, ha 'ānū'pap-tup, pāyā 'ānū'pa 'ohnāg, ⁴⁴ha kōmēn koxyōy putup, xix tikmū'ūn te kōmēn kopa' pip kix putup, xix kaxxop, tu mīptut yōg tiyot xohix koxyōy putup, 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg hah. Topa te 'āha' nūn, pāyā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xip Topa pet xexka kopah

⁴⁵Hāpxip 'ohnāg 'īhā Yeyox te Topa pet xexka ha' mō'nāhā', tu tikmū'ūn te' kopa' pip xop papuk, nōm xop te hāpxop hāmenax Topa pet xexka kopa' papuk, ⁴⁶tu:

—Hōmā tik te Topa tappet hā' kax'āmi, hu: “Tikmū'ūn te Topa pet xexka hā' mōxakux nūy Topa pu hām'āktux,” kaxīy, pāyā 'āxop tep-tūynāg, ha yāyhā hāpxupxet pet. Kaxīy.

⁴⁷'Āmnīy xohix hā Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā' Topa pet kopah, ha Yoneo yōg 'āmānex xop, xix hāmyūmmūg xop, xix tikmū'ūn xexka xop te Yeyox putup nōg, tup-tex putup, ⁴⁸'īhā tikmū'ūn xohix kuxa mām ka'ok Yeyox yōg hām'āktux'ax kopah, yī' xexka xop te' xaptop, tu' gāy.

Topa te Yeyox tu' hōm yāy 'āxet'ax

20 ¹'Āmnīy puxet 'īhā Yeyox xip Topa pet xexka kopah, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', xix hām'āktux max 'āktūx, ha Yoneo xexka xop nūn, xix 'āmānex xexka xop nūn, xix hāmyūmmūg xop nūn, xix tikmū'ūn xat'ax xop nūn, ²tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ũ 'üm te xa' hõm yây 'ãxet'ax, xa hãmyũmmũgã tikmũ'ün? Kaxiy.

³Ha' nõy yãnãn tu' yĩkopit, hu:

—'Äpu 'ã' hãm'ãktux: ⁴'Ũ 'üm te Yoãm nũ'kutnãhã', pup-tox pix tikmũ'ün?
'Ok Topa te nũ'kutnãhã', pe tikmũ'ün te nũ'kutnãhã'? 'Äyiy. Kaxiy.

⁵Ha' xexka xop te yây pu hãm'ãktux hã' nõy yãnãn, tu:

—Yũmũ'ãtep-putep mũn 'ãktux'ax? Pe yũmũ'ãte Topa te' xat 'ãktux, puxix tu hãm'ãktux, hu: "Putep-te xiy 'ãkuxa yũm 'ohnãg 'üp-tox pix'ax kopah?" Kaxiy. ⁶Pe yũmũ'ãte tikmũ'ün te' xat'ax 'ãktux, puxix tikmũ'ün mĩkaxxap pop, nũy nõ' yũmũg kix. Yoãm putup pax tu', yã' xohix te hãmp'e'paxex, hu: "Yoãm te Topa pupi hãm'ãktux." Kaxiy.

⁷Hu' xexka xop te hãmyũmmũg, pa hãm'ãktux 'üm putup'ah, hu:

—'İntu', 'ap yũmmũg'ah. Kaxiy.

⁸Ha Yeyox te:

—'A 'ãte xa hãm'ãktux putup'ah kamah, tu 'ũ 'üm te 'ã' xat 'ãktux putup 'ohnãg. Kaxiy.

Kãmãnat xop Kummuk

⁹Tu hãm'ãktux hã tikmũ'ün yũmmũgãhã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nũy yây xok'ax 'ãktux, 'ĩhã' xuxyãk-tok 'ãktux, hu:

—Tikmũ'ün 'üm te mĩnta 'op xap xok punethok, tu yây yõg hãpxa'ax hõm tikmũ'ün nõy pu!, ha tik te pupi pagok, ha' nõy yõg hahãm, ha ta hãpxexka nõy ha' mõg, tu mõktu mõxaha!, tu hãmyãxatamuk xohix hã' nox xip, ¹⁰ha hãmyãxatamuk xohix nõg, 'ĩhã hãpxa'ax xuxyã te mĩnta 'op yõg tayũmak xak, hu yây yõg hãm tu kãmãnat nũ'kutnãhã', tu nũ'kutnãhã', pũyiy mĩnta 'op yõg tayũmak pop, ha' nũn tu nũktu xupep, pãyã tikmũ'ün xop te' kix kakixnãg, tu yã' hok mõ'kutnãhã yây pet hah. ¹¹Ha nõm xuxyã te xe nũ'kutnãhã', tu kãmãnat nõy nũ'kutnãhã' nũy tayũmak pop, ha' nũn tu nũktu xupep, pãyã tikmũ'ün xop te' kix kakixnãg kamah, tu' hupmãhã', tu yã' hok mõ'kutnãhã yây pet hah. ¹²Ha hãpxa'ax xuxyã te xe nũ'kutnãhã, ha tikmũ'ün te' kix kamah, xix mõ'kutnãhã'. ¹³Yĩ' xuxyã te: "Äte putep mũn mĩy'ax? Tikmũ'ün te kãmãnat xop putup nõg, tu' yĩpkox 'ohnãg. Nãy, 'ãte 'ũgkutok pit mõ'kutnã'ax, nõm te mãxap mõ'kutnã'ax, pũyiy tikmũ'ün nõm tu' yĩpkox pi! 'Üxexka pe'paxex tu!'" Kaxiy. Tu nũ'kutnãhã', ha' nũn, tu nũktu xupep 'ütak yõg hahãm tu!.

¹⁴—Ha tikmũ'ün te hãm pupi pagok, tu' kummuk, tu hãpxa'ax xuxyãk-tok xe'e pãnãhã', tu yây pu hãm'ãktux, hu: "'Öhõm 'ũxuxyãk-tok te mãxap. 'Äpu, yũmũp-tex, pũyiy yũmũ yõg yãyhã hãpxa'ax." Kaxiy.

¹⁵—Tu hãpxa'ax tu hãptopa mõgãhã', tup-tex, ha' xok. Putep mũn pe'ãpaxex, putep mũn mĩy putup mĩnta xuxyã te'? ¹⁶'Ũnũn putup tikmũ'ün kummuk hah, tu' kix'ax, pu tu xakix xe'ëgnãg, tu mĩnta yõg hãpxa'ax hõm putup tikmũ'ün nõy pu!. Ta tu' kux. Kaxiy.

Ha tikmũ'ün te' xupak, tu:

—'Ämhok! Pũyã Topa tux hok pu' hõm hok! Kaxiy.

17Pa Yeyox te! pēnā ka'ok, tu:

—Hōmā tik te Topa pupi hām'āktux, tu tappet hā kax'āmi!, hu:
 “Tikmū'ūn te mīptut xexka mīy'ax, tu mīm xexkap-tup nōg, pa Topa te' mīy mīptut māykup xix mīptut koxuk, yīy mīm xexka xe'ēgnāg.” Kaxīy.
 18Tikmū'ūn te nōm mīm xexka tu' nāhā, tu yāy putex, pa mīm xexka te tikmū'ūn yīmū' nāhā, tu' koxyōy'ax tu mōktu' xok xe'e!. Kaxīy.

Gohet puknōg pu tayūmak hōm

19Ha tik te hāmyūmmūg xop gāy, xix 'āmānex xexka xop gāy, tu Yeyox te' xuktux kummuk yūmmūg, tu' mūg putup nōmhā, nūy 'ūp-tex, pāyā tikmū'ūn yīpkutuk, 20yī' xexka xop te' hip, tu Yeyox pēnānā' pip, tu tik xop mō'pok, pu tu' pēnā max, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, nūy yāy xexka xop pu' xuktux, xaptop hā hām'āktux'ax, pūyī' xexka xop Yeyox kupex, nūy mūg, nūy gohet yōg xonat pupi' mūg, 21 ha' pēnā'ax xop te Yeyox ha' mōg, tu:

—Notot, xate tikmū'ūn yūmmūgā'ax, tu' yūmmūgā max, hak mū'āte' yūmmūg, ha xatep-tup tikmū'ūn xohix, tu hāpxe'e 'āktux pax, hu tikmū'ūn xohix mōgāhā, hāmyok mīy hā nō mōgāhā. 22 'Āyīy. 'Ok Topa yōg xat'ax te' xat hok, 'ū puknōg yōg gohet pu tayūmak hōm hok, 'ok pe' xat 'ū tu' hōm? Kaxīy.

23 Pa Yeyox te nōm tik xop yā mō'āmā'ax yūmmūg, tu nōm pēnā'ax yōg hāmpē'paxex yūmmūg, 'ap max'ah, yīy hām'āktux, hu:

24—'Ā' mūg tayūmak 'ānuk. Putep koxuk nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Gohet yōg tik te' xat'ax koxuk. Kaxīy.

25 Yīy:

—Gohet pu' hōm gohet yōg hāpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

26 Ha tik pēnā'ax xop te' yēy, tu' yīy 'ohnāg, Yeyox te hāmyūmmūg, yī' yīy 'ohnāg.

Yeyox te putpu hi'ax 'āktux

27 Ha Xanoxeo yōg tik xop nūn, ha nōm xop te putpu tikmū'ūn hi 'ohnāg 'āktux, tu Yeyox yīkopit, hu:

28—Notot, xate tikmū'ūn yūmmūgā'ax. Hōmā mōnāy xop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi!, tu: “Tik te yāytaha, tu' xok, tuk-tok 'ohnāg, pūyā yāy taknōy 'ūxetut mūy, nūy yāy taknōy nōm xok pupik-tok put.” 'Ūkux. Kaxīy. 29 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūtaknōy xop xohix te 7 tihī' 'āxa!, ha 'ōm te māxap te yāytaha, tu' xok, pāyāk-tok xip 'ohnāg, 30 ha' taknōy tek-nāy tu' yāytaha, tu' taknōy nōm xok xetut mūg, tu' xok kamah, tuk-tok xip 'ohnāg. 31 Ha' taknōy tek-nāy tu', tu' taknōy nōm xok yōg xetut mūg, tu' xok, tuk-tok 'ohnāg, tu mōktu taknōy xop xohix te 7 te 'ūn mūg, tu' xok, tuk-tok 'ohnāg, 32 ha' taknōy xop xetut puxet xok, 'ūka'ax hā' xok 'āxa!. 33 Hāptup mō'nāp-tup, 'īhā Topa te putpu' hinnāp-tup tikmū'ūn xakix xop. Tep te' xetut mūg'ax? Yā' taknōy xop xohix te 7 te 'ūn puxet hā' yīpxox. Kaxīy.

³⁴Ha Yeyox te:

—Hõnhã tikmũ'ün te yãytaha', ³⁵pa Topa te yã yõg tikmũ'ün xexkãñãp-tup, pu tu hi 'ap kux'ah, hu yãytap-tup 'ohnãg, ³⁶tu pexkox yõg nũ 'pok xop putuk, yã Topa hãk-tok xop xe'e', 'ũhi putpu hah, tu xakip-tup 'ohnãg, ³⁷ha mõñãyxop hittap Mõyyex te putpu hi'ax 'ãktux, 'ihã Topa yã mõñãyxop yõg Topa 'ãktux, tu 'Amanãm yõg Topa 'ãktux, xix 'Iyak yõg Topa 'ãktux, xix Yako yõg Topa 'ãktux, ³⁸yiy Topa te tikmũ'ün hi'ax xop yõg Topa, 'ap xakix xop yõg Topa'ah, yã 'ũxohix te Topa tu' hi xe'e". Kaxiy.

³⁹Ha hãmyũmmũg xop te:

—Xate hãm'ãktux max, xate yã hãmyũmmũgã max. Kaxiy.

⁴⁰Ha' yëy, hu xe' yikopit 'ohnãg.

Topa yõg hãmyãkutkanã'ax 'ãktux

⁴¹Yiy Yeyox te' yãñãn tu' yikopit, hu:

—Tep te xiy Topa tappet te: “Topa yõg hãmyãkutkanã'ax te mõñãyxop hittap Namix hã' mõkputox?” ⁴²Namix mũn tek-tex'ax yõg tappet tu kax'ãmi, hu: “Topa xe'ẽgnãg tek xuxyã pu hãm'ãktux, hu: “Ûgyip xe'e ha 'ãyũm, ⁴³tu mõktu 'ãte tik xop te 'ãha gãy nõa',” kaxiy. ⁴⁴Yũmmũg. Namix te yã yõg xuxyã 'ãktux, tu kama yã yõg mõkputox 'ãktux. Tep tu Namix te' mõkputox'ax yã' xuxyã 'ãktux? Kaxiy.

Yeyox te tik te hãmyũmmũg xop 'ãktux

⁴⁵Ha tikmũ'ün xip, 'ihã Yexox te yã yõg xop pu hãm'ãktux, tu:

⁴⁶—Õg pa mõxip! Hãmyũmmũg xop te topixxax tox mõ'tat, tup-tup, pu tikmũ'ün 'ãneo kãmãn kopah, ha' yũm'ax max xak, tu Yoneo xop yõg Topa pet kopa mĩmpe max xak, nũy mãhãm, tu 'ãmuk xexka ha' mõg pax, ha tikmũ'ün te: “Ûxexka 'õhõm.” Kaxiy. ⁴⁷Ha Topa pu hãm'ãktux kumaknãg, pu tikmũ'ün pãnã', tu 'ũn hok mãm xop tu' mõy tayũmak xexkah, tu mõ'ãmã hã Topa pu hãm'ãktux. Pa Topa te hãmyũmmũg, tup-tup nõg, hu' xũygãp-tup, Topa te mõ'ãmã'ax xop xũygãp-tup xexka. Kaxiy.

Ûn hok yũm te Topa pu tayũmak hõm

21 ¹Ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' xip, tu tikmũ'ün pãnãhã', ha 'ũp-texop xexka nũn, tu tayũmak punethok mõ'tat Topa pet yõg mĩpkox kopah, ²ha Yeyox te 'ũn pãnãhã kamah, 'ũn hok yũm ha' pãnãhã', ha tayũmak ka'ok 2 hõm. ³Yiy:

—'ãte xa hãpxe'e 'aktux: Nũhũ 'ũn te tayũmak kutõgnãg hõm, pãyã' xexkah, 'ũxohix tu', ⁴ha 'ũp-texop xexka xop te tayũmak xexka hõm, pãyãk-tõgnãg, 'ũyãg tu', ha 'ũn 'ũhok te yã yõg tayũmak xohix hõm. Kaxiy.

⁵Ha tikmũ'ün te Topa pet xexka 'ãktux, tu mĩkaxxap max hã' pet 'ãktux, hõmã tikmũ'ün hittap te' xap popmãhã, ha nõ' pet, ha Yeyox te:

⁶—Hãmyãxatamuk mõ'nãp-tup, 'ihã' puknõg gãy xop te Topa pet koxyõy putup, ha' yõg mĩkaxxap max xohix putyõn putup. Kaxiy.

Häpkummugā'ax 'äktux

⁷Ha tikmū'ūn te' yīkopit, hu:

—Yāyā', hām 'ūm hā' mīy'ax? 'Ok häpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy tu hām 'ūm hā' yūmmūg? Kaxīy.

⁸Ha Yeyox te:

—Ōg pa 'āti', ka tikmū'ūn kummuk xop putat kummuk hā 'āmōgā', yā mō'āmā'ax hā 'āmōgā'ax, tu: “'Ūgmūn yā Topa yōg hām'yāyikutnā'ax 'āxet'ax Kunnix'” kaxīy, xix: “Hōnhāk nūn,” kaxīy. 'Ōg pa'āti'! Nōm tikmū'ūn pe 'āmōg hok! ⁹Ha xa hām'äktux'ax, tu tikmū'ūn xop xohix yāyix'ax 'äktux, pa 'äkuxānōg hok. Yā yāyix punethok putup, pāyā 'ap 'āmnīy mōg putōynāg'ah. Kaxīy.

¹⁰Tu xe:

—Häpxexka yōg tikmū'ūn te yā nōy yōg tikmū'ūn gāyā'ax, xix gohet te yāy nōy gāyā'ax. ¹¹Ha hām'yāynuhuk xexka putup, xix hām'hōgnāg, ha tikmū'ūn te' xit'ax xak putup, pāyā hām'hōgnāg, xix hāmpakut xexka pip putup, ha tikmū'ūn te häpxopmā'ax pēnāp-tup, ha pekkox tu yīmū nāp-tup, ha tikmū'ūn xohix kuxānōg putup.

¹²—Ha' gāy xop te 'āmūg putup hāmāxap, tu 'āxūygāp-tup, xix yāy tu nū'nā'ax pet ha 'āmōgāp-tup, nūy 'āyīkopit, tu' xat'ax xop ha 'āmōgāp-tup, 'ūgmūn hāh, ¹³yīy 'āxop te hām'āpak max 'äktux'ax, ¹⁴hu xutigāhok, 'äkuxānōg hok, nūy: “Putep mūn 'äktux'ax 'āte'?” Kaxīy. 'Āmhok. ¹⁵Häpxip 'ohnāg 'īhā 'āte 'āyūmmūgāp-tup, ha hām'äktux max'ax, pu tu 'ākupep xop yēy. ¹⁶Ha yāy 'atak te 'āmūg putup, xix 'ātaknōy xop, xix 'āxape xop, tu 'āmūg putup, tu kanet ha mōgāp-tup, pūyīy 'āp-tex, tu 'āxop yāg putex putup, ¹⁷ha tikmū'ūn xohix te 'āp-tup nōg, 'āxop yā yōgnū tikmū'ūn hah, ¹⁸pa Topa te 'āpēnā max, tu 'āpēnānā' xip, yīy 'āxe te 'āp-tox tu 'ap nāp-tup'ah, nūy tu yāyxaxok hok, ¹⁹yīy Topa yōy putat xak hok, nūy 'āhi xe'ēgnāg. Kaxīy.

Gāy xop te Yenoyanēn koxyōy putup

²⁰Tu xe hām'äktux, hu:

—'Āxop te kōmēn Yenoyanēn pēnāp-tup, ha' puknōg yōg xonat xop te kōmēn Yenoyanēn xakot putup, nūy kōmēn koxyōy, tu' koxyōy putup, hōnhā xate' yūmmūg. ²¹Pūyā häpxexka Yonex kopa' pip tikmū'ūn nū'mān, tu yīktix tu' mōg nū'paha', pūyā kōmēn kopa' pip tikmū'ūn yāy papuk, pūyā kōmēn tu hāptopa' pip tikmū'ūn kōmēn tu mō'xakux hok. ²²Ha Topa gāy Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik, tu' xūygāp-tup. Hōmā tik te Topa pupi hām'äktux, tu tappet tu' kax'āmi', yā Topa yōg hām'äktux hittap hā' pēnāp-tup nōmhā. ²³Pa 'ūn tek-tok xuk yāy kopah, tu' xūy xexkap-tup, xix 'ūn tek-tok pu yāy xo'opmāhā', tu' xūy xexkap-tup. Nū tikmū'ūn xohix potap-tup, ha häpxexka xohix yōg tikmū'ūn xūy putup, yā Topa te' xūygāp-tup xexka, ²⁴ha' kix'ax mīkax xexka hā, yī' yāg'ax tikmū'ūn 'ūyāg, tu' yāg nōy mūg putup, tu häpxexka puknōg ha' mōgāp-tup. Hāmpuknōg

xop te kōmēn Yenoyanēn tonnok putup, nōm xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu mōktu Topa te puknōg xop pu hām'āktux, hu: “Puxi!” Kaxīy.

²⁵Tu xe hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāp-tup, māyōn tu hāpxopmā'ax pēnāp-tup, xix māyōn hex tu!, xix māyōnnāg tu!, ha hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix kuxa teknōg, tu kōnāg xexka yo'ok xexka 'āpak'ax, hu! kuxānōg. ²⁶Tik xop kuxa teknōg putup, 'ūkuxānōg tu!, ha hāpxop te hāmnōgnōy tu! pip xop te yāy nuhuk putup, ²⁷hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup put pu!, 'ihā tikmū'ūn tek pēnāhā!, hāmgōy xexka kopak nūn putup, 'ūgka'ok xe'ēgnāg tu!, tuk xexka xe'ēgnāg nūn putup. ²⁸Āxop te nōm hāpxopmā'ax ka'ok pēnā!, 'āpu pexkox yokomak pēnā!. Yā 'āxuxyā! nūn, pu 'āmōy, nūy 'āxūy kuxyā!. Ta tu! kux. Kaxīy.

Tute piget kup 'āktux

²⁹Yeyox te hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, hu:

—Mīm kup piget pēnā!, xix mīm kup xohix pēnā!, ³⁰ūmīxux xupep, 'ūxokax puk tup, 'ihā xate! yūmmūg, yā hām pukpex xupep. ³¹Kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāhā!, 'ihā hāmyūmmūg, tu Topa nūn yūmmūg, ha! nūn, pu yāy yōg tikmū'ūn xat, yā! hāmhūmnāg.

³²—Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōnhā! pip tikmū'ūn yāg te hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup. ³³Pax pu yōgnū hām'āktux'ax nōg, puxix pexkox xix hahām nōg hāmāxap, hām'āktux'ax ka'ok xe'ēgnāg hah. Kaxīy.

Pu tikmū'ūn yā' pēnānā' pip

³⁴Tu hām'āktux kux, tu:

—Ōg pa mōxip! Yāy pupi! pēnā max, pu yāy yōg hāpxop xak'ax 'āhīy hok, pu 'āmuk xexka xix kenmuk xo'op xexka 'āhīy hok, ka 'āxop hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ihā Topa yōg hāptup xe'e mō'nāhā!. ³⁵Yā mō'nāp-tup hāpxexka xohix tu!, xix tikmū'ūn xop xohix tu!, ha pāmāg te xokxop mūg, 'ūxaptop ha! mūg, kaxīy Topa yōg 'āmnīy mō'nāp-tup, 'ihā tikmū'ūn pa pip 'ohnāg. ³⁶Ōg pa mōxip, xix yāy pupi! pēnā max. Topa pu hām'āktux, pūyīy 'āka'ogā!, pu hāpxopmā kummuk tu hāpxupmā!, nūy 'ūgmūn keppa! pi!, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok hah. Ta tu! kux. Kaxīy.

³⁷Āmnīy xohix hā Yeyox te Topa pet xexka kopa hāmyūmmūgāhā!, tu 'āmāxak xohix 'ihā! mōg, tu yīktix 'Onimet yīmū! mōg, nūy yīmū! pi!, ³⁸ha māyōn kūynāg xut xohix, 'ihā! putpu! nūn, tu Topa pet xexka ha! nūn, nūy hāmyūmmūgā!, ha tikmū'ūn xohix xexka nūn, māyōn xupep 'ihā! nūn, nūy Yeyox te hām'āktux 'āpax.

Yoneo xexka xop te Yeyox putex putup

22

¹Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te 'āmuk xexka mīy putup, 'ūxuxet'ax pām tokatok hok, ha! xuxet'ax nōy te Nōa'yēn, ²ha 'āmānex

xexka xop xix hāmyũmmũg xop te Yeyox putex putup, tu' xaptop hāp-tex putup, tikmũ'ũn yĩpkutuk tu'. Yā tikmũ'ũn te Yeyox putup pax.

Yot pa mũn max, pāyā' kuxa kummuk

³Ha Hāmgāyāgnāg te Yot kuxa kummugāhā, ha Yeyox yōg tik xop mũtik hāpkumep. ⁴Pāyā' mōg, tu 'āmānex xexka xop mũtik hām'āktux, ha yāy yānān, ha Yot te:

—'Āte 'āxop mō'nīynām'ax, xayīy Yeyox mūy. Kaxīy.

⁵Ha' hittup, tu tu' hōm'ax tayũmak, ⁶ha Yot te tayũmak putup, hu hāmp'e'paxex punethok, nūy xexka xop mō'nīynām, pu' xaptop hah Yeyox mūy, pūyīy tikmũ'ũn yũmmũg hok.

'Āmuk xexka Nōa'yēn mīy

⁷Ha 'āmñiy punethok nōg, 'ihā Yoneo xop te 'āmuk xexka Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', tu kahnēn kutok putex, tu mō'hap, pu tikmũ'ũn xohix' mā', ⁸ha Yeyox te Pet xix Yoām mō'pok, tu:

—Mōg, nūy yũmũ'ā 'āmuk xexka mīy, nūy yũmũg mā'. Kaxīy.

⁹Ha:

—Pi'yā' mīy'ax? Kaxīy.

¹⁰Ha:

—'Ūg'āpax. Kōmēn xexka tu mōnāy, tu tikmũ'ũn 'ũm pēnāp-tup, ha nax tox hā kōnāg tat, tu 'aha' nūn putup. 'Ūpe mōg, tu mōktu mōxaha mĩptut tu', tu' mōxakux, ¹¹tu mĩptut xuxyā pu hām'āktux, hu: "Ūgmũg xuxyā tek mũg xat, pu 'āyĩkopit, hu: Pi'a' xip mĩptut 'ũm kox, pu 'āte 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy yāy yōg tik xop mũtik?" Kaxīy. ¹²Ha xa' mũg putup hāpkox xexkah, yā mīmpe yũm'ax punethok, xix mīmpe xit'ax punethok mām, ha mĩptut mōkānīn yĩmũ' yũm. 'Ōnte 'āmuk xexka mīy, 'ũxuxet'ax Nōa'yēn. Kaxīy.

¹³Ha Yeyox te' xat kux, 'ihā Pet mōg, xix Yoām, tu' xat'ax xohi' mīy, yā Yeyox yōg hām'āktux'ax hā hāpxopmāhā', tu 'āmuk xexka mīy nōm mĩptut kopah.

Yũmũg xuxyā yōg xit'ax

¹⁴Tu' mīy kux, ha Yeyox yũm, tu mīmpe xit'ax yĩmũ' yũm, ha yāy yōg mō'pok xop te nū mũtik mām, ¹⁵ha:

—'Āte' xak, 'ũxit 'āxop mũtik, nūy 'āxop mũtik 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy hāmāxap, tuk-nāy tuk xūy putup, ¹⁶tu xa hām'āktux, hu: 'Ak 'ũm xit 'āmuk xexka 'ũxeheh nūnte, pāyā tikmũ'ũn te Nōa'yēn xe'e yũmmũg, kopxik xit putup, 'ihā Topa yōg tikmũ'ũn xohix yĩpkox pip. Kaxīy.

¹⁷Tu kānēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax! Kaxīy.

Tu xe:

—'Ũpa kãnēy, xayīy 'āxop xohi xo'op. ¹⁸'Āte xa hām'āktux: 'A 'āte mīnta hep xupyāg xe xo'op putup'ah, pa Topa yōg tikmū'ūn xohix yīpkox pip, kopxi' xo'op putup 'ūxeheh. Kaxīy.

¹⁹Tu pām paha', tu' koxip, tu Topa pu: 'Āmax! Kaxīy. Tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', tu:

—Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi', 'ūkoxip, nūy tak xaxok hok. Kaxīy.

²⁰Ha' xit kux, 'ihā Yeyox te:

—Nū kãnēy pa kamah, yā' hep te' kopa' xup. Topa te pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, hak hep 'āta nū'nāhā 'āxop pu', pu pa'ax tup mīy. ²¹Pa tik mō'āmā'ax te yūmūk mūtik xit, tu gāyxop mōgāp-tup 'ūghah. ²²'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xok putup, pa Topa gāynām, tu tik mō'āmā'ax hā' gāy. Kaxīy.

²³Yeyox yōg tik xop te yāy yīkopit, hu:

—Pi'yā' nōm te' kummugā'? Kaxīy.

Pi'yā' tik te' xohix xat'ax

²⁴Tu kamah hām'āktux hā' nōy yānān, nūy tik 'ūm 'ūxohix xat'ax yūmmūg, ²⁵yīy Yeyox te:

—Hāmpuknōg xop yōg tik te' xat, ha' yōg tikmū'ūn yīpkox pip, tu' yōg gohenanok 'āxet'ax mīy, hu: Tik te tikmū'ūn hā' xape'. Kaxīy. ²⁶Pa 'āxop kopa 'ānōy xat hok. Pūyā' xat'ax hāpxopmā 'ūnōy xop pu', 'ātaknōy tu' ka'ax putuk, yā yāyhā'ax kutōgnāg, nūy tikmū'ūn xohix pu yīpkox pi'. ²⁷Pi'yā mūn xexka? 'Ok tik te mīmpe tu' yūm, nūy tu xit, pe tik te hāpxop tat nūy nōy xīnnā'? Nōm te' yūm yā' xexkah, pāyā 'āxop xohix pu 'āte hāpxopmāhā'.

²⁸'Āxop tek mūtik hāpkumep, tuk mūtik hāpxopmāhā' xix 'āxūy. ²⁹Yōg 'ātak te 'ā yāy 'āxet'ax hōm 'ū tikmū'ūn xat, yā kaxīy 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa tikmū'ūn xat, ³⁰nūy 'ūgmūtik 'āxit xi' xo'op, yōgnū hāpxexka tu' āxit'ax, xa' yūm'ax max yīmū' yūm, nūy 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

³¹Tu xe:

—Xīmām, 'ūg'āpax max. Hāmgāyāgnāg te 'āp-tup, nūy 'ānuhuk. Tikmū'ūn te xuxnāg nuhuk, pēnēn hā nuhut, hā kaxīy Hāmgāyāgnāg te 'āxut putup, ³²pa 'āte Topa pu hām'āktux, ta tu 'ā xak, pu 'āka'ogā', nūy 'ākuxa yūmmā ka'ok. 'Ūg ha 'ānūn'ax putpu', 'āpu 'ānōy xop ka'ogā'. Kaxīy.

³³Ha Xīmām Pet te:

—'Āte 'āmūtik 'ūgmōg, tu kanet hak mōg'ax 'āmūtik nōmhā, nūy xok 'āmūtik. Kaxīy.

³⁴Yīy:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, Pet: Xate tikmū'ūn yīpkutuk, huk nīm putup, tu hām'āktux putup, tu: “Yeyox 'ātep yūmmūg'ah.” Kaxīy. Tu xe' xuktux putup, tu xe' xuktux putup. Xate koit kux, 'ihā xokakkak te xatap-xehnāg putup. Kaxīy.

Yeyox te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'

³⁵Tu yāy yōg xop pu hām'āktux hu:

—Hōmā 'āte mō'āpok, 'ūhok mō'āpok, 'ap pata xax 'āptat'ah, xix tayūmak 'ap tat'ah, xix xagok 'āxop tep tat'ah. 'Ok putup te 'āp-tex 'īhā 'āmōg? Kaxīy.

Ha:

—'Āmhok, yā puxi'. Kaxīy.

³⁶Ha:

—Pa hōnhā 'ōg tayūmak tat, xix xagok mō'tat. 'Ōg kayak hāmēnax, nūy tayūmak pa', nūy mīkax xexka 'ūm pa', tu' mō'tat. ³⁷Hōmā tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yōg hām'āktux yā tappet tu kax'āmi', hu: "Tik te' kummuk xop mūtik mōg." Kaxīy. Huk mūn 'āktux, ha Topa yōg hām'āktux hittap hā tikmū'ūn kummuk te hāpxopmāp-tup nōmhā, 'ūkxok hāh hāpxopmāp-tup. Kaxīy.

³⁸Ha' yōg tik xop te:

—Hēnā', mīkax xexka 2 tihi'. Kaxīy.

Ha: —Puxi'. Kaxīy.

Yeyox te yīktix 'Onimet tu' xip

³⁹Tu' mōg, tu 'āmnīy hā yīktix 'Onimet ha' mōg, tu 'āmāxak xohix 'īhā' mōg, ha' yōg tik xop te' mūtik mōg, ⁴⁰tu yīktix yīmū' mōxaha', ha Yeyox te:

—Topa tu' xax, pu 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy

⁴¹Tup-xehnāg ha' mōg kutōgnāg, tu' kopaxux hā' xip, tu Topa mūtik hām'āktux, hu:

⁴²—'Ātak, 'āte xa tu' xak 'ūyīk xūy hok. Ka 'āte yāy yōg putup'ax mīy, 'ūyā 'ōg putup'ax mīy hāmāxap. Kaxīy.

⁴³Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax xupep, tu Yeyox ka'ogāhā', ⁴⁴ha' xūy xexka, hu hāmpukpex hep te' xax tu' nāhā', yā' hep punethok, 'ūhep 'āta putuk, tu hām tu nū' nāhā'.

⁴⁵Ha Topa pu hām'āktux nām, tu' kux, tuknīhā' xip, tu yāy yōg tik xop xak, tu' pipihi', ha mō'yōn ka'ok, 'ūkuxa teknōg tu mō'yōn, ⁴⁶ha:

—Te xīy hu mō'ōn? 'Āyok, 'āknīhā 'ati', nūy Topa tu' xax, pūyīy 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Xonat xop te Yeyox mūg, tu' kīy

⁴⁷Yeyox te hām'āktux, 'īhā tik xop nūn, ha Yot te' nūnnāhā', 'āmnīy xohix hā tu Yeyox mūtik mōg, hu yāy kep ha' mūg, nūy tu 'āneo. ⁴⁸Pa Yeyox te:

—Xatep-tep mūn mīy putup, Yot? 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok. 'Ok xatek mūg yāy kep hah, mō'āmā'ax hak mūg, nūy gāy xōp tuk mūg? Kaxīy.

⁴⁹Ha tik xop te' pēnāhā', nōm tik te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, hu:

—Yāyā, 'ok xatek putup 'ūkix mīkax xexka hā? Kaxīy.

⁵⁰Hu tik te mīkax xexka paha', tu 'āmānex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak, tu' yīpkox xaxit, 'ūyīpxe'e hā nōm xip, ⁵¹ha:

—Hup! Kaxīy.

Tu' yīpkox āpit, tu' tapmāhā', ⁵²tu 'āmānex xop pu hām'āktux, xix Topa pet yōg kapitām pu' xuktux, xi' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'ānūn, nūy tik te hāpxop hā' xupxet'ax mūy? Tep tu 'āxop te mīkax xexka tat, xix mīhīm? ⁵³'Āmnīy xohix hā 'āte tikmū'ūn yūmmūgāhā', Topa pet xexka kopa hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop tek mūg 'ohnāg. 'Āka'ok nōmhā, xix Hāmgyāgnāg ka'ok nōmhā, nōm te hāpkoxtap kopa' xip. Kaxīy.

Pet te Yeyox yūmmūg hok 'āktux

⁵⁴Ha' mūg, tu' mōgāhā 'āmānex xat'ax pet hah, ha Pet te hāptox tu' pe' mōg, ⁵⁵ha 'āmānex yōg kāmānat xop te kuxap xexka mīy hāptopa', tu kuh xexka yīmmap ha' mām, ha Pet te kāmānat xop mūtik mām, ⁵⁶ha kāmānat hex te Pet pēnāhā', kuxap yōg kuyānām hā' pēnāhā', tu:

—Nū kāy te Yeyox mūtik hāpkumep! Kaxīy.

⁵⁷Pa Pet te:

—'Āmhok! 'Āte nō'ōm 'ap yūmmūg'ah! Kaxīy.

⁵⁸Hāpxip kutōgnāg 'īhā tik te' pēnāhā', tu:

—Xate Yeyox yōg tik xop mūtik ti kamah. Kaxīy.

Pa Pet te:

—'Ak mūn'ah. Kaxīy.

⁵⁹Hāpxip kutōgnāg 'īhā yā 'ūnōy te:

—Hamūn, tute Yeyox mūtik hāpkumep! 'Ūyīy'ax yā hāpxexka Ganinet yōg kamah! Kaxīy.

⁶⁰Pa Pet te xe hām'āktux, hu:

—Pute 'ūm? Xate putep mūn xuktux? 'A 'āte' yūmmūg'ah! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā xokakkak tak xataha', ⁶¹ha Yeyox te ha' yokānām, tu Pet pēnā ka'ok, ha Pet te Yeyox yōg hām'āktux pe'paxex. Yā hōmā Yeyox te hām'āktux, hu: “Xate koit tikoyuk putup, tuk mūn yūmmūg hok 'āktux, 'īhā xokakkak tak xatap-xehnāg.” Kaxīy. ⁶²Ha Pet te yāyhāhup xexkah, tu hāptopa' mōg, tu' pota punethok.

Xonat xop te Yeyox kix

⁶³Ha tik xop te Yeyox mūg, tuk-tex'ex kummuk, tu' kix, ⁶⁴tu topixxax hā Yeyox pa mō'nīy, tu' yīkopit, hu:

—'Āpu, 'ūgmū'ā Topa pupi hām'āktux. 'Ū 'ūm nōm te 'ākix? Kaxīy.

⁶⁵Tu hām'āktux hā Yeyox kuxa xūygāhā', 'āmnīy tox hā' xūygāhā'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

⁶⁶Ha māyōn xupep, 'ihā' Yoneo xexka xop te yāy tu nū' nāhā ta tu 'āmānex xexka xop mūtik, xix hāmyūmmūg xop mūtik yāy tu nū' nāhā', ha Yeyox mōgāhā, 'āmānex xat'ax pet ha' mōgāhā', puyī' yīkopit. ⁶⁷Tu: —'Ok 'āmūn yā Kunnix? 'Ok Topa te xa yāyikutnāhā'? 'Āpu, 'ūgmū'ā' xuktux. Kaxīy.

Pa Yeyox te:

—'Ākuxa mām 'ohnāg yōgnū hām'āktux tu'. ⁶⁸'Āte 'āyīkopit, puxix 'āxop 'ap hām 'ūm 'āktux putup'ah, ⁶⁹pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, yā hōnhāk yūm'ax Topa yīpxe'e hah, Topa ka'ok xe'ēgnāg yīpxe'e hak yūm'ax. Kaxīy.

⁷⁰Ha' xexka xop te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

⁷¹Ha' xexka xop te:

—Puxi'! Kāy yāy yīy'ax hā 'ūgmū'āte' xupak! Kaxīy.

Pinat te Yeyox yīkopit

23 ¹Ha' xexka xop xohix 'ūknīha' tihi', tu Yeyox mōgāhā gohenanok ha', 'ūxuxet'ax Pinat, ²ha' kupex nām, hu:

—Kāy te tikmū'ūn yūmmūgā kummuk, tu' xat hok pu tayūmak hōm hok gohet pu', tu yāy mūn yā tik te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu Topa te' yāyikutnā 'āktux. Kaxīy.

³Ha Pinat te Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—'Ā xate' xuktux. Kaxīy.

⁴Yīy Pinat te 'āmānex xop pu hām'āktux, xix tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Yeyox te hāpkummugā 'ohnāg. Yā' max. Kaxīy.

⁵Pāyā' xexka xop te:

—Yā' kummuk ta pax! Tute tikmū'ūn gāyāhā, tu hāmyūmmūgā'ax hā' gāyāhā hāpxexka xohix tu', yā Yonex tu', xix Ganinet tu', xix nūnte kamah. Kaxīy.

⁶Ha Pinat te' xupak, tu' yīkopit, hu:

—'Ok kāy mūn yā Ganinet yōg? Kaxīy.

⁷Ha' kupex'ax xop te:

—Hamūn. Kaxīy.

Yīy Pinat te' xat, pu 'Enot ha' mōgā', ha 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xip. ⁸Ha xonat xop te' mōgāhā, tu mōktu mōxaha 'Enot pet hah, ha' pēnāhā', hu' kuxa hittup, tu 'āmnīy xohix hā' pēnāp-tup, pāyā pēnā 'ohnāg, yā hōnhā pēnā'ax, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux 'Enot pu', ha 'Enot xak, puyīy Yeyox hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, ⁹hu' yīkopit, tu xe yā' yīkopit, pāyā Yeyox te' yēy. ¹⁰Ha 'āmānex xexka xop xix

hãmyũmmũg xop tihi', tu Yeyox kupex nãm. ¹¹Ha 'Enot tup-tup nõg, xix yõg xonat xop, tu' kute'ex kummuk, tu' xexka xop yõg topixxax mũn mõ'tat nũy Yeyox kummukgã', tu put pu' mõgãhã Pinat hah. ¹²Hõmã 'Enot gãy Pinat hã', xix Pinat gãy 'Enot hã', pa hõnhã yãy tu' gãy xit, tu yãyhã' xape.

Pinat te' xat pu Yeyox putex

¹³Ha Pinat te 'ãmãnex xop xãnãhã', xi' xexka xop xãnãhã', hay yãy tu nũ'nãhã', ¹⁴ha:

—'Ãxop te nũktu tik nũnnãhã', tu' kupex, tu tikmũ'ũn gãyã 'ãktux, pa 'ãte' yĩkopit, ha yã' max, 'ap hãpkummuk 'ũm mĩy'ah, ¹⁵ha 'Enot te yĩkopit kamah, tu' put pu nũ'kutnãhã'. Hãpkummuk 'ũm mĩy 'ohnãg, puyĩy tu xok, ¹⁶Yĩy 'ãte' xat putup pu' kix xikot hã, nũy xut pu mõg. Kaxĩy.

¹⁷Hãmyãxatamuk xohix 'ihã Pinat te tik kummuk xut, 'ãmuk xexka Nõa'yẽn 'ihã' xut, tu kanet kopa' xip tik xut, pu mõg, ha Yoneo yõg tikmũ'ũn te yãykutnã tik puxet, pu mõg, ha Pinat te Yeyox xut putup pu mõg, ¹⁸pa Yoneo yõg tikmũ'ũn xohix yĩy ka'ok, hu:

—'Ũmõgã Yeyox, nũ' putex. 'Ũgmũ'ãtep-tup nõg, pa Mahamax xut pu mõg. Kaxĩy.

¹⁹Ha Mahamax te' nõy putex, tu kanet kopa' xip, tu tikmũ'ũn gãyãhã', pu tu' kix gohet yõg xonat xop.

²⁰Pa Pinat te:

—Nãy. Hãmpel'apaxex max, 'ũyã xa' xut tik max, tu Yeyox xa' xut'ax. Kaxĩy.

²¹Pa tikmũ'ũn tep-tup nõg, tu' yĩy ka'ok, tu:

—'Ũp-tex, 'ũp-tex, mĩpkupnix hãp-tex! Kaxĩy.

²²Ha Pinat te xe hãm'ãktux tikmũ'ũn pu', hu:

—Putep mũn mĩy Yeyox te', xap-tex? Yã' max, hãpkummuk mĩy 'ohnãg tute', yĩy 'ãte' xut'ax pu mõg. Kaxĩy.

²³Ha xe tikmũ'ũn yĩy ka'ok, tu Yeyox putup nõg 'ãktux, ²⁴yĩy Pinat te' xat, pu Yeyox putex, xix Mahamax xut pu mõg, ²⁵ha' xut tik kummuk Mahamax, pu tikmũ'ũn gãy Yeyox mõgã'.

Mĩpkupnix tu Yeyox putex

²⁶Ha' mõgãhã', 'ihã xonat xop te Xinẽn yõg tik Ximãm xat, pu mĩpkupnix tax, tu Yeyox pe' mõg, tu' taha'. ²⁷Ha tikmũ'ũn xohix xexka te' pe' mõg, xix kõmẽn yõg 'ũn xop, tu' potahã' mõg, ²⁸ha Yeyox te' hã yokãnãm, tu:

—'Ũgmũn hã 'ãpota hok, pãyã yãymũn hã 'ãpotaha', xix 'ãk-tok hã potaha'. ²⁹'Ãmnĩy mõ'nãp-tup, 'ihã tikmũ'ũn te hãm'ãktux, hu: "Ũhũn kuxa hittup, nõm tek-tok 'ohnãg, ha kama' kuxa hittup nõm 'ũn tek-tok yã xo'opmã hok." Kaxĩy. ³⁰Ha tikmũ'ũn kuxa teknõg'ax, tu: "Pũyã yĩktix 'ũgmũk tu' nãy, nũy mõknĩy." Kaxĩy. ³¹Yã hõnhã mĩm yĩxux, ha' puk putup. Putep mũn mĩy'ax mĩm nak hã? Yã' puk putũmnãg. Kaxĩy hõnhã tik max xok. Putep mũn mĩy'ax tik kummuk hã? Kaxĩy.

³²Ha xonat xop te tik kummuk 2 mōgāhā', nūy tu' kix Yeyox mūtik, ³³ha' mōg tu mōktu yīktix hāmhūmnāg tu' mōxaha, ha yīktix 'āxet'ax Gok, 'ūkuxoh tox putuk tu', ha xonat xop te Yeyox yīm xuhmīy, xix pata xuhmīy, pu mīpkupnix tu' xup, ha Yeyox te yāy kote' xip: yā tik puxet te 'üyīpxe'e hā' xup, xix tik nōy te 'üyīpxax hā' xup.

³⁴Ha Yeyox te:

—'Ātak, 'üyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu ta tu' kux, hāmyūmmūg 'ohnāg hah. Kaxīy.

Ha xonat xop te Yeyox xax koxip, pāyā' max, 'ūkoxyōy putup'ah, hu mō'xap yōn, nūy tik yāyktunā', pu pa'. ³⁵Ha tikmū'ūn xohix mō'xip, tu' pēnāhā', ha' xexka xop kute'ex kummuk, tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnāhā putpu'. Pūyā yāy xit hōnhā', nūy mōg, puyīy tu' kok hok! Pax pu yā Kunnix, nōm Topa te yāyktunāhā', puxix yāy xit hōnhā nūy mōg! Kaxīy.

³⁶Ha xonat xop kama xox yīxix kummuk, tuk-tex'ex kummuk, tu' xupyāg kummuk xo'opmāp-tup, ³⁷tu:

—'Ok xate Yoneo tikmū'ūn xat xe'e'? 'Āpu, mīpkupnix tu yāy xit. Kaxīy.

³⁸Ha tappet tu kax'āmi', tup-tox yīmū' hīy, mīpkup nix tu' hīy, tu kax'āmi', hu: “Nūhū tik te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy.

³⁹Ha tik nōy te mīpkupnix tu' xup, tuk-te'ex kummuk kamah, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā Kunnix? 'Ok Topa te xa yāyktunahā'? 'Āpu yāy xit, xikmūg mōy kamah. Kaxīy.

⁴⁰Pa tik nōy te' māmōg, hu:

—'Ok xate Topa yīpkutuk hok? Hōnhā 'āxok, xate hāpkummugāhā' tu xok. ⁴¹Ūgmū'āte hāpkummuk mīy punethok, yīk mūg kix, pa nū tik te hāmyok mīy, tu hāpkummugā 'ohnāg. Kaxīy.

⁴²Tu Yeyox tu' xak, hu:

—Yeyox, 'ūkxaxok hok, 'ihā xate yāy yōg tikmū'ūn xohix xat. Kaxīy.

⁴³Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōnhā xatek mūn mūtik 'āxip putup pexkok kopah. Kaxīy.

Yeyox xok

⁴⁴Ha māyōn te pexkok kote' yūm, 'ihā hāpkoxtap te hāpxexka xohix tu' xip, tu 'ot 3 hā' xip māyōn he', ⁴⁵'ihā māyōn kuyānām xok, ha Topa pet xexka yōg topixxax yāy koxip, nōm te hāmyīkox mō'yinnīn. ⁴⁶Ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—'Ātak, 'āte xa' hōm yāy koxuk!. Kaxīy.

Tu hām'āktux kux, tu' kok xe'e'. ⁴⁷Ha xonat xop yōg kapitām te Topa max 'āktux, tu:

—Yamūn! Nū tik te hāpkummugā 'ohnāg! Kaxīy.

⁴⁸Ha tikmũ'ün xohix xexka nũn, tu yã tu nũ'nãhã', tu' pẽnãhã', tu' kuxãnõg, tu yã kep to'ok, tu' yëy, 'ükuxa teknõg tu'. ⁴⁹Ha tikmũ'ün te Yeyox hã' xape pip, xix 'ün pip, nõm xop te' pe' mõg, tu Ganinet tu' pip kãnãmãha', tu Yeyox mũtik hãpkumep tap, tu hãpxopmã'ax xohix pẽnãhã nõmhã'.

Yoye te Yeyox nõ hãpkot

⁵⁰Ha tik max xip, 'üxuxet'ax Yoye, tu hãpxexka Yonex tu' nãhã', tu kãmẽn Animãtex yõg tihik, tu Yoneo xexka xop mũtik mõg, yã' max, tu hãmyok mĩy, ⁵¹tu' xexka xop yõg hãpxopmã'ax putup nõg, tu' kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, tu' xak, pu Topa pu' yĩpkox pi', ⁵²tu' mõg Pinat hah, tu ta tu' xak, pu Yeyox xokxax tu' hõm, puyiy nõ hãpkot, ha' hõm. ⁵³Ha mĩpkupnix tu' xup Yeyox, ha Yoye te' xokxax xut, tu topixxax max hã' kiy, tu mĩkax xap kok kopa nõ hãpkot, ha' hok xip, mĩkax xap 'ükox, 'üxokxax nõy te' kopa' xip 'ohnãg. ⁵⁴Yã xexta pet, 'ihã Yoneo yõg tikmũ'ün te nit xap yõg hãpxop mĩy, yã 'ãmãxak, 'ihã nit xap mõ'nãhã'.

⁵⁵'Ühũn xop te Ganinet tu' pip tap, tu Yeyox pe' nũn pax, tu xukpot pẽnãhã', ha Yoye te Yeyox xokxax xex mĩkax xap kok kopa ha' pẽnãhã', ⁵⁶tu putpu' mõg, tu hãpxop hax max'ax mĩy, nũy xokxax xutxok.

Tu nit xap hã' hip. Yã hõmã, hãmyãxatãmuk hittap 'ihã', Topa te Yoneo xop xat hok, pu tu nit xap 'ihã hãm hok.

Yeyox te putpu' hi'

24 ¹Ha yenomĩn 'ihã, mãyõn te hãpkanet tu' xupep 'ihã, 'ün xop te xokpot ha' mõg, tu hãpxop hax max'ax tat, ²tu' mõg tu mõktu mõxaha mĩkax xap kok tu'. Hõmã mĩkax xap te mõ kok nĩy, pãyã hõnhã' yĩküy tap, tu mĩkax kok xõn, ha 'ün xop te' kok kopa pẽnãhã'. ³Ap Yeyox xokxax 'üm xip'ah, tu mĩkax xap kok kopa' xip 'ohnãg, ⁴yiy 'ün te: "Pute 'üm?" Tu hãpe'paxex, 'ihã tik 2 te' yĩka' tihĩ, 'üpata hã' tihĩ, yã' yõg topixxax tũmnãg, kuyãnãm putuk, ⁵ha 'ün xop kuxãnõg, tu nũktettex, tu yã pa mõ'nĩy, tu' yëy, ha pexkok yõg xop te:

—Tep tu 'ãxop te yã hi'ax xop xak hãmxukpot tu'? ⁶Ap xip'ah Yeyox, yã' putpu' hi'! 'Ok 'ãxop te' xaxok? Tute xa hãm'ãktux 'ihã hãpxexka Ganinet tu' tihĩ, ⁷ha tik kummuk te' mõ'ãmã', nũy gãyxop mõgã Yeyox hah. Yeyox yã Tikmũ'ün Kutok, tu xa hãm'ãktux, tu yã yõg xok'ax 'ãktux, tu mĩpkunix hã' xok'ax xa' xuktux, tu putpu hi'ax 'ãmniy tikoyuk 'ihã xa hãm'ãktux. Kaxiy.

⁸Ha 'ün xop te hãmp'e'paxex, tu: "Hamũn! Hõmã Yeyox tek mũ'ã hãm'ãktux." Kaxiy. ⁹Tu putpu' mõg, tu Yeyox yõg tik xop te 11 pu hãm'ãktux, xix tikmũ'ün te nõm mũtik hãpkumep pu' xuktux. ¹⁰Nõm 'ühũn 'ãxet'ax Manix Mãnãnãn, xi' nõy 'ãxet'ax Yoãn, xi' nõy 'ãxet'ax Mãnix, ha Mãnix yã Tiak mũk tut, ha 'ün xop te Yeyox yõg mõ'pok xop pu hãm'ãktux, ¹¹pa tik xop kuxa mãm 'ohnãg 'ün yõg hãm'ãktux tu', tu: "Yã' xupmãhĩy!" Kaxiy. ¹²Pãyã Pet yok, tu' mõg mõ'ka'ok 'üxukpot tu', tu' xupep, 'ihã pẽnã tu' mõg, nũy mĩkax kok kutõgnãg hã' mõnãy, tu topixxax te xokxax kiy'ax pẽnãhã', yãp-xehnãg yũm, tu putpu' nũn mĩptut tu', tu' kuxa te' yëy.

'Ĕmā'ox yōg putahah

¹³ 'Īhā tik 2 hāpkumep, tu xip tu xexka 'Ĕmā'ox ha' mōg, ha mō'āgmūg 2 kōmēn Yenoyanēn tu', ¹⁴ ha yāy pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux, ¹⁵ tu hām'āktux, 'Īhā Yeyox xip, hāpxip 'ohnāg 'Īhā' xip, tu tik mūtik mōg, ¹⁶ ha tik xop te' pēnāhā', pāyā' yūmmūg'ah. ¹⁷ Ha Yeyox te:
—Tep-tep 'āktux 'āxop te', 'Īhā hāpkumep? Kaxīy.

Ha tik xop hāpkumep kux, 'ūhittup 'ohnāg tu', ¹⁸ ha tik puxet 'āxet'ax Kene'op, tu:

—Tikmū'ūn xohix te kōmēn kopa' pip, tu hāpxopmā kummuk yūmmūg. 'Ok 'āp-xehnāg te' yūmmūg hok? Kaxīy.

¹⁹ Ha:

—Hāpxopmā'ax tute xīy? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te Topa pupi hām'āktux, tu hāpxopmā ka'ok, Topa keppa' mīy, xix tikmū'ūn keppa' mīy, tu hāmyūmmūgā ka'ok kamah, ²⁰ ha 'āmānex xop xik mū yōg xexka xop te xonat xop pu' hōm, pu tup-tex, tu mīpkupnix hāp-tex, ha' xok xe'ēgnāg, ²¹ pak mū'āte hāmpē'paxex tap, hu: “Pe Yeyox yā Topa yōg mō'kutnā'ax, ha' yāy kutnāhā', pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā!” Hamūn, pāyā' xok, ha hōnhā 'āmnīy tikoyuk nōg. ²² Yā hōnhā 'ūn te hām'āktux, hak mū kuxānōg. Māyōn xupep 'Īhā 'ūn mōg, 'ūxukpot ha' mōg, ²³ pāyā Yeyox xokxax xip 'ohnāg, mīkax xap kox kopa' xip 'ohnāg, ha putpu' nūn, tu pexkox yōg mō'pok xop 'āktux, tu' pēnāhā nō'ōm, ha Yeyox putpu' hi'ax 'āktux, ²⁴ ha tik te xukpot ha' mōg kamah, ha' kox xip, pāyā 'ap pēnā'ah Yeyox. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āp-tox kummuk, 'ākuxa yūm pu'uk hām'āktux'ax kopah! Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet hā kax'āmi', pāyā 'ākuxa yūm 'ohnāg hām'āktux'ax kopah. ²⁶ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Topa te yāy kutnāhā', pu tu' xūy, nūy yāyhā tu xexkah. Kaxīy.

²⁷ Tu Topa tappet hā tik 2 yūmmūgāhā', tu mōnāyxop Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu tik xohix te Topa pupi hām'āktux xop 'āktux, tu kama yāy mūn 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā', nūy yāy mūn 'āktux.

²⁸ Ha mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha Yeyox mōg'ax nō pehe', ²⁹ pa tik 2 te:
—Nāy, 'āmōg hok! 'Ūgmū 'ātu' xip, nūy mōhōn nūnte!, yā hōnhā 'āmāxak. Kaxīy.

Yīy Yeyox te tik mūtik mōg, ³⁰ tu nōm mūtik xit, tu pām paha', tu Topa pu: “'Āmax,” kaxīy, tu pām koxip, tu yāy xape pu' popmāhā', ³¹ ha Topa te tik pa maxnāhā', ha Yeyox yūmmūg, ha hāpxip 'ohnāg 'Īhā Yeyox xip 'ohnāg, yā yāy xaxogāhā', ³² ha yāy pu hām'āktux, hu:

—Yāk kuxa hittup xexka 'Īhā hām'āktux putat kopah, tu Topa tappet hittap hā hāmyūmmūgāhā'! Kaxīy. Ha' nōy te: Yamūn! Kaxīy.

³³Tu' yok mō'ka'ok, tu Yenoyanēn tu' mōg, tu mōktu mōxaha!, ha tik te 11 te yāy tu nū'nāhā!, xi' mūtik pip xop, ³⁴tu:

—Hamūn! yā Yeyox te putpu' hi xe'ēgnāg! Yā Ximām te' pēnāhā!
Kaxīy.

³⁵Ha tik 2 te Yeyox 'āktux, tu Yeyox te putat kopa hāmyūmmūgā 'āktux, tu pām koxip tu ta 'ōm xip hok 'āktux.

Yeyox xip tik xop mūtik

³⁶Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā!, hām'āktux 'ihā!, Yeyox te nōm xop kopa' xip, tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā! Kaxīy.

³⁷Pāyā tik xop kuxānōg, tu' koxuk yīpkutuk, pāyā 'a' koxuk'ah, ³⁸ha Yeyox te:

—Teptu 'ākuxānōg? Putep mūn hāpkīy hā xate'? ³⁹Mā!, 'ūgyīm pēnā!, xik pata pēnā!, yā 'ūgmūn yīnmūn. Mā!, nūy 'ūg 'āpit. 'Ūkoxuk te' yīn xip 'ohnāg, xi' kup tox xip 'ohnāg, pak yīm pip, xik pata pip, xik yīn xe'e xip! Kaxīy.

⁴⁰Tu hām'āktux kux, 'ihā yāy yīm tu' mūg, xix yāy pata tu' mūg, tikmū'ūn te mūtik hāpkumep tu' mūg, ⁴¹ha tikmū'ūn kuxa hittup xexka nām, tu' yēy, hu yāy kuxa yīkopit, yīy Yeyox te:

—'Ūpuk? Kaxīy.

⁴²Ha tu' hōm māhām, ha mō'hap kuxap xox yā' tu!, ⁴³ha' māhā!, 'ihā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā!. ⁴⁴Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āmūtik 'ūkxip, tu 'āxop hāmyūmmūgāhā!, tu Topa tappet hā 'āyūmmūgāhā!, xayīy 'āyūmmūg, ha mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi!, xix tik xop te Topa pupi hām'āktux te kax'āmi!, ha kaxīy 'ūkxūy'ax xik xok'ax kax'āmi!, yak mūn Kunnix. Kaxīy.

⁴⁵Tu yāy yōg xop putox maxnāhā!, pu tu hāmyūmmūg, nūy Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūg, ⁴⁶tu xe hām'āktux, hu:

—Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, 'ūxuxet'ax nōy yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax, ha tappet te' xok'ax 'āktux, tu nō hāpkot'ax 'āktux, tu 'āmniy tikoyuk nōg 'ihā putpu' hi'ax 'āktux, yāk mūn 'āktux, ⁴⁷tu' xat, pu hām'āktux, pūyīy hām'āpak max'ax 'āktux hām xexka xohix tu', 'ūhep xohix pu', tu kōmēn Yenoyanēn kopa hām'āktux'ax hāmāxap, pu tikmū'ūn yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pūyīy Topa xaxogā!, pu tu' kux. ⁴⁸'Āxop te nōmhā hāpxopmā'ax xohix pēnāhā xi' xupak, ⁴⁹Nāy, 'ūhip, yā Topa te 'āxop pu hām'āktux xex, ha 'āte xa nū'kutnāp-tup, pa kōmēn Yenoyanēn kopa 'āti!, 'ūhip tu', tu mōktu Topa te 'āxop ka'ogāhā!, tu Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, pu 'āka'okgā!, ha 'āxop te hāpkā'ok'ax mō'tat putup, topixxax putuk. Kaxīy.

Yeyox mōg pepi pexkox tu'

⁵⁰Tu' xip tu xexka Metān tu' mōgāhā', tu' yīm kute tex pepi', tu:

—Pūyā Topa xa hāmmaxnā'! Kaxīy.

⁵¹Tu hām'āktux 'ihā pepi' mōg, tu pexkox ha' mōg, ⁵²ha nōm tikmū'ūn te' kopaxux ha' mōxip, tu nūktettex, tu' yēy, tu Yenoyanēn tu' putpu' mōg, tu' kuxa hittup xexkah, ⁵³tu 'āmnīy xohix hā' pip Topa pet xexka kopah, nūy Topa max 'āktux pax.

Tu ta tu' kux.